

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 24 (1947) 1987 BIRŽELIS-JUNE 9

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Baltijos žaizda

Baltijos jūra ne tik putoja, bet ir kraujuoja. Ji šelsta ne legendinių būtybių, o realių žmonių krauju. Juk prieš keturis dešimtmečius Baltijos tautos praliejo daug kraujo kaimyninių milžinų kovose, ypač sibiriniuose trėmimuose. Sibiro taigose mirė tūkstančiai baltiečių. Tai paliko didelę žaizdą estų, latvių ir lietuvių tautose. Tos žaizdos šios tautos negali užmiršti, nes ji yra nepaprastai gili ir plati. Jeigu tai būtų vien tiktai fizinė žaizda, ji galbūt greitai užgytų, bet toji Baltijos žaizda yra ir moralinė bei dvasinė. Minėtosios Baltijos tautos buvo paniekintos, pažemintos, sutryptos, padarytos vergėmis. Tokia žaizda negali užgyti. Dėl to jina yra kasmet prisimenama atitinkamomis pamaldomis, eitynėmis, budėtuvėmis. Kaip bejėgis ligonis šaukiasi pagalbos, taip Baltijos tautos, būdamos šiuo metu bejėgės, šaukiasi galingesnių jų pagalbos. Jos kreipiasi į Aukščiausiąjį malda, į laisvąsias tautas — minėjimais, eitynėmis, memorandumais, straipsniais, primindamos joms esamą Baltijos žaizdą, kuri negyja, nes jos gydymu galingesnieji nesirūpina. Tebesiaučia budeliai, kuriems rūpi ne žaizdos gijimas, o jos gilinimas, nes žaizdotos tautos yra lengviau valdomos — neturi jėgų priešintis.

BALTIJOS tautos, kenčiančios bendrą žaizdą, pradėjo ir intensyvesnę bendrą veiklą. Laisvės laikais, kol nebuvo minėtos žaizdos, padarytos sovietinio imperializmo, jungtis tarp Baltijos tautų buvo gana menka. Kiekviena jų turėjo nepriklausomą savo valstybę, rūpinosi tik savais reikalais ir mažai tekreipė dėmesio į bendrą veiklą. Buvo, tiesa, steigiamos atitinkamos draugijos, bet jos buvo grynai visuomeninės ir mažai reikšmės turėjo politinėje-diplomatinėje srityje. Net priartėjus sovietinei grėsmei, Baltijos valstybės nesugebėjo parodyti bendro pasipriešinimo. Bet dabar, po daugelio skaudžių patirčių, Baltijos tautų jungtis yra labai sustiprėjusi. Sunku būtų pasakyti apie tą jungtį sovietų okupuotose Baltijos kraštuose, nes ten neįmanoma ją parodyti bei išreikšti, tačiau iš esamų ženklų matyti, kad ir ten jaučiamas stiprus savitarpis suartėjimas (pvz. bendras baltiečių memorandumas Ribbentropo-Moloto sutarties panaikinimo reikalu). Iševijoje baltiečių jungtis yra labai sustiprėjusi. Tai rodo bendrą pastarųjų metų žygių Skandinavijoje ir Austrijoje. Būdinga ypač tai, kad tokiuose žygiuose vis gausiau dalyvauja jaunimas. Bendros žaizdos jausmas yra gyvas ir jame. Jį reikia ir toliau stiprinti, palaikyti, kad jo nenustelbtų pavojinga užmarštis.

METINIAI sibirinių trėmimų minėjimai ir siekia, kad jaunoji karta neužmirštų esamos baltiečių tautų žaizdos. Senojoje kartoje, pergyvenusioje sovietinę okupaciją, turimoji žaizda yra stipriai jaučiama, bet jaunojoje kartoje, kuri nebuvo žiauriųjų trėmimų liudininkė, tos žaizdos jausmas yra silpnėjęs. Todėl svarbu tą jausmą stiprinti, kad jaunos širdys taip pat gyvai jautų bendrą Baltijos tautų žaizdą. Vien protinio žinojimo neužtenka, nes toks žinojimas neturi ugnies, skatinančios veiksmą. Jaunoji karta visų pirma turėtų jausti savo šeimos likimą, savo narių tremtį Sibire ir jų mirtį. Tą jausmą šeimos tradicija turėtų perduoti savo atžaloms, kad ir jos pajustų konkrečią tikrovę, liečiančią jų artimuosius ir juos pačius. Į pagalbą galėtų ateiti šeštadieninė mokykla. Vyresniųjų klasių mokytojai turėtų vaizdingai nušviesti skaudžių praeitį, siekiančią dabartį. Pvz. žydai kai kuriose Kanados vietovėse pradeda reikauti, kad viešosios mokyklose būtų dėstomos pamokos apie jų holokaustą. Baltiečiai turėtų siekti, kad jų (baltiečių) holokaustas būtų irgi dėstomas mokyklose. Gal tai ir nepavyks, bet savose šeštadieninėse mokyklose tai įmanoma padaryti be jokių sunkumų. Tik reikia tinkamai paruoštos vaizdinės medžiagos, kuri galėtų pasiekti ir jaunas širdis, ne tiktai protus.

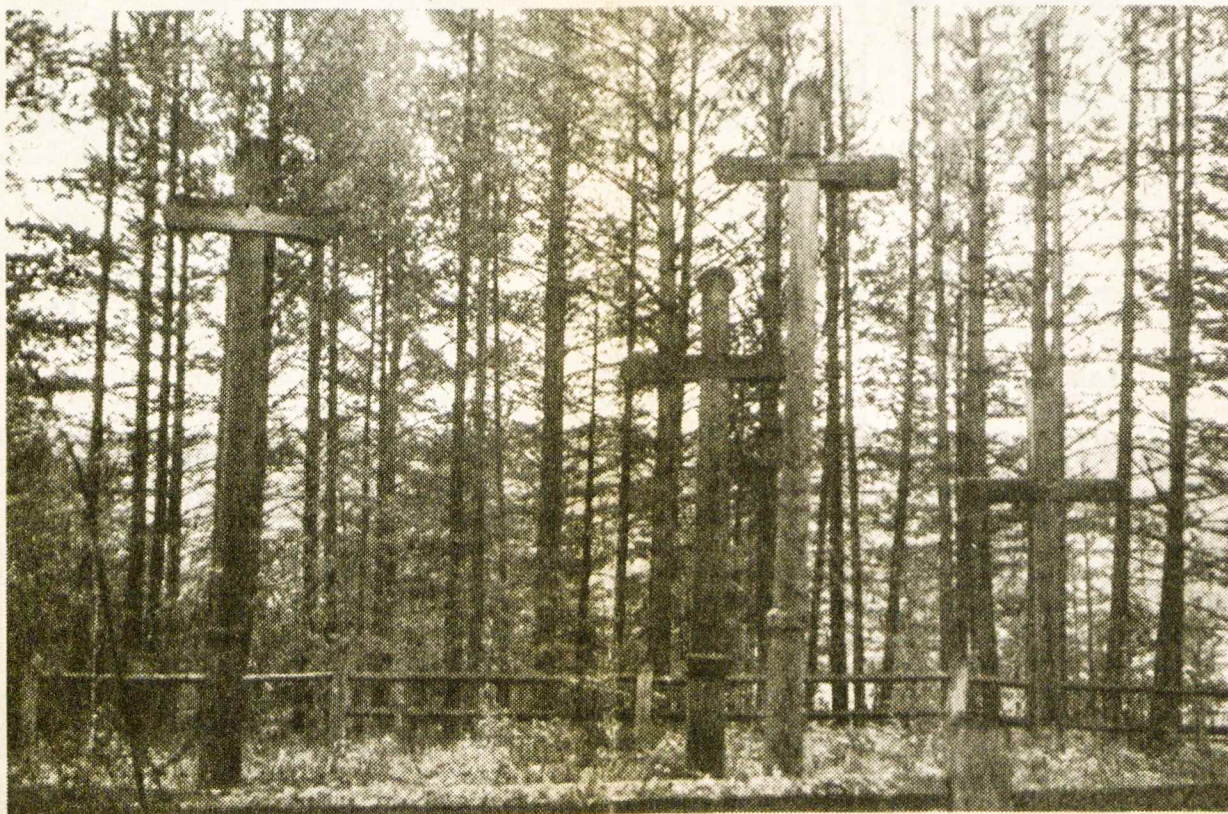
KANADOS ĮVYKIAI

Susitarė dėl konstitucijos

Politinis ginčas dėl Kvebeko įjungimo Kanados konstitucijon nepasibaigė balandžio 30 d. ministerio pirmininko ir provincijų premjerų pasiektu susitarimu, kuriuo ypač džiaugėsi Kanados ministeris pirm. B. Mulroneys. Pasigirdo kritiškų balsų, kad provincijoms galbūt suteikiama per daug teisių, tačiau susitarimui pritarė Kanados partijų vadai ir provincijų premjerai. Vienintelė staigmena tapo aštri buvusio Kanados liberalų partijos vado ir ministerio pirmininko P. E. Trudeau kritika, paskelbta Montreale prancūzų dienraštyje "La Presse" ir angliškame dienraštyje "The Toronto Star". Lig šiol visai Kanados vadai, pasitraukę iš politikos, nesikišdavo į jos reikalus ir, laikydamiesi tradicijos, vengdavo viešos kritikos. Tradiciją sulaužė P. E. Trudeau ne tik aštria pasiektu susitarimo kritika, bet ir asmeniniais konferencijos dalyvių puolimais. Daugiausia nukentėjo konservatorių vyriausybei vadovaujantis Kanados ministeris pirm. B. Mulroneys, kurį

P. E. Trudeau pavadino sukta lapute, pilnuoliu, praradusiu 1982 m. priimtoms konstitucijos iškovotus laimėjimus federacinės Kanados vyriausybei. Kanadiečiai dar nėra užmiršę, kad tą konstituciją Kanadai iš Britanijos parvežė ir pasirašė anuometinis ministras pirm. P. E. Trudeau. Deja, Kanados konstituciją tada atsisakė pasirašyti Kvebeko premjeras R. Levesque. P. E. Trudeau taipgi pažėrė priekaištų dabartiniam Kvebeko premjerui R. Bourassai bei kitių provincijų premjerams, sutarusiems Kvebeko įjungimą Kanados konstitucijon. Susitarimo kritikai P. E. Trudeau ypač nepatiko Kvebekui suteiktas jo prancūziško savitumo pripažinimas, kai oficialiai siekiama Kanados dvikalbiškumo ir jos daugiakultūriškumo. Kritikai P. E. Trudeau nepatiko, kad Kanados vyriausybė, pasirinkdama senatorius ir aukščiausiojo teismo narius, turės naudotis provincijų parūpintu kandidatų sąrašu. Užkliuvo ir visom pro-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Ištrėmtų lietuvių kapinės Sibire — mediniai kryžiai, žymintys kapo vietą

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Švedija neįsikiš karo nusikaltėlių

Jungtinės Amerikos Valstybės niekada nepripažino Baltijos valstybių okupacijos, tą nuolat įvairiomis progomis pabrėžia, bet tai nesukliudė išduoti okupantams karo nusikaltimais įtariamą Estijos pilietį. Švedija, kaip visi žino, dar 1940 m. paskubėjo pripažinti Baltijos valstybių prijungimą prie Sovietų Sąjungos, po karo sovietams išdavė apie pusantro šimto baltiečių karių, atvykusių po kapituliacijos, tačiau dabar griežtai atsisakė prisidėti prie "karo nusikaltėlių" pajieškų.

Tai vienas paradoksas. Ir štai kitas. Vos tik pasirodo kokio žinėlė apie karo nusikaltimų pajiešką, jų tuoj pat pasigriebia patys žymiausi ir ita kingiausi pasaulio spaudos organai. O tokia įdomi ir reikšminga žinia, kad Švedija atsisakė įsijungti į visuotines itariamųjų karo nusikaltėlių gaudynes, nerado jokio atgarsio. Vien dėlto verta tuo pasidomėti, susipažinti su Švedijos teisės samprotavimais, kurie ryškiai skiriasi nuo to, ką matome Rytuose ir Vakaruose.

Pernai lapkričio 18 d. Švedijos ambasada Vašingtone apėmė Simono Wiesenthalio centro atstovai iš Los Angeles ir įteikė laišką Švedijos ministeriui pirmininkui Ingvarui Carlssonui. Laiške buvo kalbama apie du reikalus: 1. Švedijos vyriausybė turi išstirti, ar dvylika pavardėmis nurodyti iš Pabaltijo kilusių asmenų nėra nusikaltę karo nusikaltimais, ir 2. kiek iš viso nacių karo nusikaltėlių po Antrojo pasaulinio karo pateko į Švediją.

Gavusi šį raštą Švedijos vyriausybė po dviejų dienų, lapkričio 20, Wiesenthalio pateiktas žinias pavedė ištirti trims aukšto rango teisės ekspertams. Visų pirma jie turėjo nustatyti, ką sako Švedijos teisė apie karo nusikaltimus. Tie ekspertai — tai Johan Hirschfeldt iš min. pirmininko įstaigos, Johan Munkis iš teisingumo ministerijos ir Hans Corell iš užsienio reikalų ministerijos. Visi trys yra šių žinybų teisės skyriaus vedėjai (Raett-shef).

Užbaigę vyriausybės jiems pavestąjį darbą, 1987 m. vasario 11 d. jie savo tyrimų išvadas pateikė raštu. Tai 43-jų mašinėlė rašytų puslapių dokumentas: "Vissa anklagelser om krigsfoerbrytelser — En oever-siktlig utredning" (Kai kurie nusikundimai dėl karo nusikaltimų — Apžvalginis tyrimas).

Tai sausas, nelengvai skai-

tuomas teisininkų raštas, kurio čia neįmanoma trumpai atsakoti. Pasitenkiname pačių autorių dokumento pradžioje pateiktamos santraukos laisvu vertimu.

Ekspertai ištyrė Wiesenthalio centro pateiktus duomenis ir šaltinius, ištyrė kitus aktus, kurie nušviečia reikalą. Jie surinko žinias apie pavardėmis nurodytus itariamus baltiečių kilmės asmenis, tačiau pabrėžė, kad visa tai neturėjo nieko bendro su parengtiniu tardymu (Pirmas skirsnis). Antrame skirsnyje nušviečiamos ypatingos sąlygos Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje Antrojo pasaulinio karo metais ir aplinkybės, kuriomis baltiečiai pabėgėliai atsirado Švedijoje. Čia aptasakojamas teisingumo ministerio Thorvaldo Bergquisto liudijimas, kaip tuometinė Švedijos vyriausybė vertino galimybę, kad tarp priebėgos Švedijoje įsikišusių asmenų galėjo būti karo nusikaltėlių.

Trečiame skirsnyje aptariami teisės nuostatai, ypač senaties teisė ir išdavimas dėl nusikaltimo. Toliau apžvelgiama užsienio teisė ir tarptautinės konvencijos.

Dėl itariamų asmenų sąrašo ketvirtame skirsnyje konstatuojama, kad jie visi gyveno ar gyvena Švedijoje, iš jų aštuoni mirę ir keturi dar gyvi. Penktame skirsnyje nagrinėjami pateiktieji šaltiniai, daugiausia trys sovietiniai leidiniai iš septintojo dešimtmečio pradžios ir izraeliško archyvo duomenys.

Šeštame skirsnyje nurodoma, kaip panašūs pareiškimai tvarkomi kituose kraštuose — D. Britanijoje, Kanadoje, Australijoje, Venecuėjoje, Brazilijoje.

Septintame ir paskutiniame skirsnyje Švedijos vyriausybės teisės ekspertai pateikia savo tyrimo išvadas. Pradžioje konstatuojama, kad nusikaltimai, kuriais kaltinami asmenys, Švedijoje jau ilgą laiką laikomi senatimi. Nuo 1926 metų senaties teisė galioja daugiausia tik 25-rius metus. Ji liečia tik tuos nusikaltimus, už kuriuos gresia bausmė iki gyvos galvos (Švedijoje mirties bausmės nėra). Net tokie nusikaltimai, kaip žmogžudystė ar tautžudystė, Švedijoje saistomi senaties. Šio savo nusistatymo Švedija laikosi ir tada, kai svarstomas senaties klausimas tarptautinių santykių plotmėje. Net tada, kai karo nusikaltimams dar negalioja senaties nuostatos, švedų teisininkai nesutiko išleisti įstatymo, kuris retroaktyviu galiojimu

pakeistų teisišką Antrojo pasaulinio karo metais įvykdytų karo nusikaltimų padėtį, nes toks atgalinis (retroaktyvus) įstatymų galiojimas prieštarauja visuotiniams teisės principams. Šiuo požiūriu teisės ekspertai nemato jokios galimybės užimti kitokią poziciją.

Toliau jie konstatuoja, kad Wiesenthalio centro iškeltųjų kaltinimų Švedijos teisės organai negali tirti. Tokiomis sąlygomis abejotina, ar galima tirti kaltinimus kitokia forma, pavyzdžiui, sudarius vienokios ar kitokios rūšies komisiją. Be to, pateiktųjų duomenų šviesoje vargu ar įmanoma surasti įrodymų, kurie tyrimą padarytų prasmingą.

Ekspertai pažymi, kad sovietiniai leidiniai, kuriais remiamasi, išspausdinti jau daugiau kaip prieš 20 metų. Jų turinys labai ginčytinas ir atrodo skiriamas baltiečiams pabėgėliams diskredituoti. Tiek dėl pirmojo Wiesenthalio centro reikalavimo kelti bylas dvylikai baltiečių Švedijoje.

Dėl antrojo reikalavimo nustatyti, kiek nacių karo nusikaltėlių po karo atsirado Švedijoje, ekspertai sako, kad iš esmės čia galioja tie patys priekaištai, kaip ir tiriant individualius atvejus. Ekspertai pabrėžia, kad švedai šiuo klausimu rūpinosi tada, kai jis dar buvo nepasėjęs. Iš principo visi pabėgėliai, atvykę į Švediją, buvo apklaunami. Šiandien iš naujo pakartoti tą procedūrą principiškai abejotinas dalykas, o dalykišku požiūriu vargu prasmingas.

Pabaigoje ekspertai siūlo, kad vyriausybė nuspręstų nesiimti jokių priemonių ryšium su Simono Wiesenthalio centro reikalavimu.

P. S. Vašingtono ir Vienos ginčė dėl prezidento Waldheimo taip pat išryškėjo Amerikos ir Europos teisės skirtingas supratimas. Amerikos įstatymai leidžia žmones laikyti kaltais ir juos įvairiai bausiti, net nepateikus aiškių įrodymų. Tokia praktika iš tikrųjų prieštarauja ne tik europietiški teisės sampratai, bet ir bendriesiems dėsniams. Lmb.

• Amerikiečių dienraštis "USA Today" 1987.V.18 laidoje išspausdino savo bendradarbio Bruce Fein straipsnį apie Karlo Linno ištrėmimą sovietų okupuotą Estiją. Straipsnis pavadintas: "Linno ištrėmimas — klaidinantis motas". Klaidinantis dėl to, kad neatsižvelgė į sovietų bendradarbiavimą su naciiais, sovietinius karo žiaurumus ir apgaulingą sovietų teisinę sistemą.

Tebūnie Kristus lietuvių tautos stiprybė!

Kanados katalikų vyskupų konferencijos pareiškimas, padarytas 1987 m. gegužės 8 d. Lietuvos krikščionybės suaktyvėjimo proga

Lietuvių tautos krikšto 600 metų suaktyvėjimo proga Kanados katalikų vyskupų konferencija išreiškia savo solidarumą su broliais lietuviams vyskupais ir su lietuvių tauta. Nuo karaliaus Jogailos ir ištisų kaimų krikšto 1387 metais krikščioniškasis tikėjimas persmelkė visas lietuvių kultūros sritis ir teikė šiai mažai tautai gałą stiprybę, kuri išliko nepaisant daugybės sunkių bandymų. Nors tai kraštas — koridorius, kuriuo žygiavo kariaujančios armijos per ištisus šimtmečius, lietuvių tauta išliko ištikima savo Dievui ir tautinei kilmei.

Net ir dabar, po daugiau kaip keturiasdešimt metų sovietinės okupacijos, religinės sprespaudos ir izoliacijos, šis mažas katalikiškas kraštas Sovietų Sąjungoje pasilieka ištikimas Kristaus Kūno narys kaip Prisikėlimo jėgos žen-

las tarp dvasinės netekties ir žmogiškų neteisybių.

Solidarizuodami su mūsų lietuviams broliams ir seserims Kristuje, kreipiamės į sovietinę valdžią ir skatiname ją, laikantis Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos, 1975 metų Baigminio Helsinkio akto bei kitų tarptautinių sutarčių, — respektuoti lietuvių tautos žmogaus teises, gražinti laisvę visiems garbinti bei šlovinti Dievą pagal religines savo tradicijas ir laisvę įdiegti tą tikėjimą jaunimo širdyse.

Mes minime šią suaktyvėjimo drauge su visa tikinčiųjų Bendrija, jungdami savo maldas su visais tais tikinčiaisiais, kai Šv. Tėvas Jonas-Paulius II atnašaus suaktyvėjimo Mišias Šv. Petro bazilikoje birželio 28 d. ir paskelbs palaimintuoju lietuvių arkivyskupą Jurgį Matulaitį. Tebūnie ir toliau Prisikėlusio Kristaus dvasia lietuvių tautos stiprybė.

Pasaulio įvykiai

SRI LANKOS KARIUOMENĖS DALINIAI PRAĖJUSIĄ SAVAITĘ bandė užimti Jafnos pusiasalį, šiaurinėje salos dalyje, esančias nepriklausomybės siekiančių hindusių tautelių bazines. Sri Lanka dabar vadinamas buvęs Ceilonas, turintis 16 milijonų gyventojų, kurių tik 17% yra hindusai tamilai, o kiti — budistai sinhaliečiai. Sri Lankos sala yra Indijos vandenynė, netoli pietinės Indijos krantų. Nepriklausomybės siekiantys tamilai partizanai yra pasidalinę į kelias grupes. Stipriausia — marksistinė "Tigru" grupė, Jafnos pusiasalį norinti įsteigti marksistinę tautelių Elamos valstybę. Pasaulyje pasklėdę turtingesnieji Sri Lankos tamilai, oficialiai įsikišantys politinės globos, stengiasi įsikurti Kanadoje bei kitose turtingesnėse Vakarų pasaulio šalyse. Skundžiamasi, kad

tamilų mažumą Sri Lankoje persekioja sinhaliečiai dauguma. Tik dabar pradeda paaiškėti, kad didesniu žiaurumu pasižymi marksistiniai tautelių partizanai, sustabdantys autobusus ir šaudantys jais važiuojančius budistus sinhaliečius. Menkai apginkluotai Sri Lankos kariuomenei pavyko užimti kelias tautelių partizanų stovyklas, bet tada įsikišo Indijos premjeras R. Gandhi. Esą kovos priedangėje Sri Lankos kariuomenė nužudė tūkstančius civilių tautelių, o kiti mariniai badu. Pirmiausia Indija žvejybos laivais bandė atsiųsti 25 tonas maisto bei kitų reikmenų. Siuntą sustabdė patulinis Sri Lankos laivas. Tada Indija savo galybę parodė Jafnos pusiasalį atsiuntusi penkis sovietinės gamybos transportinius lėktuvus, lydimus prancūziškų "Mirage" naikintuvų. Maistas buvo nuleistas parašiotais, nors Sri Lankos vyriausybė buvo atsisakiusi neprašytos pagalbos. Dabar ji pati į Jafnos pusiasalį, turintį 100.000 gyventojų, nusiuntė beveik tūkstantį

tonų maisto gaminių, kuriuos išdalinti pakvietė tarptautinės organizacijos atstovus.

Remia Indija

Tamilių mažumos Sri Lankoje pradėtą pilietinį karą remia Indija, ypač jos pietinė dalis, kur daugumą turi tamilai. Madro mieste nuo 1948 m. leidžiama veikti dabar Sri Lankoje sukilusių tautelių būstinėms, turinčioms tautelių apmokymui ir apginklavimui skirtas stovyklas. Kai kurie iš Sri Lankos pabėgę tamilai ten be ypatingų trūkumų verčiasi narkotikų skleidimu. Susidaro įspūdis, kad premjeras R. Gandhi svajoja apie Sri Lankos prisijungimą prie Indijos, pasinaudamas pilietinėmis kovomis tarp tautelių mažumos ir sinhaliečių daugumos.

Paskelbė rinkimus

Australijos darbiečių premjeras Bob Hawke, buvęs unijų vadovas, paskelbė trečiuosius parlamento rinkimus liepos 11 d., nors dar galėjo laukti iki 1988 m. kovo mėnesio. Atrodo, jis nori turėti laisvas rankas (Nukelta į 9-tą psl.)

Šiame numeryje:

Tebūnie Kristus lietuvių tautos stiprybė!

Kanados katalikų vyskupų pareiškimas Lietuvos reikalu

Baltijos žaizda

Sibiriniai trėmimai paliko žaizdą, jaučiamą ir jaunime

Švedija neįsikiš karo nusikaltėlių

Pranešimas iš Stockholmo apie vyriausybės nusistatymą

Įdomybės Kolumbijos sostinėje

Ką matė pastabus keliauninkas Bogotos mieste

"Lietuviai Lenkijoje 1920-1939"

Broniaus Makausko knyga, išleista Lenkijos sostinėje

Karaliaučius sovietiniame leidinyje

Vokiečių laikraštis perspausdino rašinį apie tą miestą

Gyvos krikščioniškos dvasios įsikišant

Okupuotos Lietuvos vyskupų laiškas krikšto suaktyvėjimo proga

Lietuvių jaunimas sportinėse žaidynėse

Šiaurės Amerikos lietuvių sportinės žaidynės Niujorke

Kristus — gyvasis Dievo žodis

K.un. prof. Antanas Rubšys apie biblinio leidinio vertimą

Baltiečių literatūrų konferencija

JAV-bių Columbus mieste žinovai gvildeno savo raštijas

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoje – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškos žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ctr. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.

US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškos žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.

CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos krikščionybės sukakties proga Vatikanas išleisdo pasto ženklus po 200, 700 ir 3000 lyrų. Visuose vienodas įrašas: "Battesimo Lituanica 61 centenario". Pirmajame pavaizduotas Kristus Rūpintojėlis, antrajame – sopulingoji Dievo Motina, trečiajame – koplytstulpis. Iš viso atspaudinta 550.000 vienetų. Piešinių autorė – Marija Magdalena Tuccelli. Atrodo, kad lietuvių dailininko paruoštas projektas Vatikanui nebuvo priimtinas.

Registracijos ženklai Romos iškilmų dalyviams jau gauti ir užsakomi šiuo adresu: Br. Polikaitis, 7218 S. Fairfield, Chicago, IL 60629. Tel. 312-434-5719. Auka – 25 dol., o chorams, taut. šokių ansambliams, dalyvaujantiems Romos iškilmų programoje, ir moksleiviams – po 10 dol. Šiais ženklais bus įeinama į visas iškilmes ir į akademią-koncertą. Šiuo adresu gaunami ir bilietai į pobūvi-vakariene Angelo pilyje. Auka – 35 dol., o choristams, šokėjams ir moksleiviams – po 10 dol. Registracijos ženklus ir pobūvio bilietus jau užsakė visiems savo grupių dalyviams: kun. A. Kontautas, Kunigų vienybės pirmininkas, 162 asmenims – prof. dr. J. Stukas Lietuvos vyčių 163 asmenims ir A. Lauraitis – "American Travel Service" vadovas, 143 asmenims.

Gautas Vokietijos katalikų vyskupų pareiškimas Lietuvos krikšto sukakties proga. Štai jo vertimas.

"Šiomet Lietuvos Katalikų Bendrija švenčia 600 metų sukaktį nuo to laiko, kai lietuvių tauta priėmė tikėjimą į Jėzų Kristų ir tuo būdu tapo Katalikų Bendrijos nare. Per trejus metus ruošėsi lietuvių tėvynėje ir svetur šiai sukaktčiai, kuri švenčiama 1987 m. birželio 28 d. Vokietijos vyskupai ir Katalikų Bendrija Vokietijoje yra glaudžiai susiriusi su broliais ir sesėmis Lietuvos Katalikų Bendrijoje, kurie kovoja prieš bedievybę, nebijodami patekti už kalėjimo grotų.

Šiuo metu visa eilė kunigų ir tikinčiųjų yra suminti, nes jie liudija savo tikėjimą. Vokietijos vyskupai, solidarizuodami su savo broliais lietuvių vyskupais, kreipiasi į Sovietų Sąjungos vyriausybę su prašymu, išplaukiančiu iš Jungtinių Tautų visuotinio žmogaus teisių pareiškimo ir Helsinkio konferencijos baigminio akto, gerbti lietuvių teises ir išpildyti Lietuvos vyskupų prašymą, būtent grąžinti tikintiesiems Vilniaus katedrą, Šv. Kazimiero ir Klaidos Taikos karalienės šventoves.

Pareiškimas duotas 1987 m. kovo 26 d. (LIC)

JAV katalikų vyskupų konferencija 1987 m. gegužės 19 d. davė oficialų pareiškimą, remiantį Lietuvos katalikų paskelbtas

maldos dienas už Lietuvos politinius kalinius.

Generalinio konferencijos sekretoriaus pavaduotojas kun. Donald Heintschel skatino visus JAV katalikus bei kitus geros valios žmones savo maldomis prisijungti prie Lietuvos katalikų, kurie paskelbė gegužės 23-31 d.d. maldos laikotarpį už kalinamus kunigus bei kitus sąžinės kalinius.

Pareiškime teigiama, kad 36 lietuviai, įskaitant tris kunigus, yra kalėjime ar tremtyje dėl to, kad jie gynė žmogaus teises. Kovo 11 d. Lietuvos vyskupai pasiuntė pareiškimą sovietų pareigūnams, prašydami trijų kalinamųjų kunigų paleidimo. Be to, dešimt buvusių lietuvių politinių kalinių neseniai prašė Sovietų Sąjungos vadą M. Gorbačiovą paleisti tuos tris kunigus bei visus kitus sąžinės kalinius. (LIC)

Religinė lietuvių katalikų šalpa – Lietuvių informacijos centras susilaukė laiško iš delegacijų, susirinkusių Vienoje Helsinkio baigminio akto peržiūrai. Austrijos ambasadorius dr. Rudolf Torovsky dėkoja Religinės lietuvių katalikų šalpos pirmininkui vysk. P. Baltakiui už dokumentinę medžiagą apie katalikų būklę Lietuvoje. Religinės laisvės suvaržymai ESBK (Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisija) kraštuose yra specialus Austrijos delegacijos rūpestis", rašo Torovsky. "Mes šiuos klausimus keliame debatuose ir pasitarimuose su Rytų Europos delegacijom. Mes taip pat įteiksime siūlymus, siekiančius pagerinti religinių bendruomenių padėtį".

Britanijos delegacija pranešė, kad ji pilnai supranta persekiojamųjų padėtį Sovietų Sąjungoje. Šiuos reikalus ministrai ir pareigūnai reguliariai kelia susitikimuose su sovietais. Jie yra plačiai įtraukti į Vienos programą. D. Britanijos delegacija naudoja kiekvieną turimą galimybę išreikšti parlamento ir visuomenės susirūpinimą nepatenkinamu sovietų žmogaus teisių gerbimu. Tai darysime ir toliau... Jūsų minimų ir daugelių panašių žmonių likimo nepamiršime..." – baigia už delegaciją pasirašiusi Deborah Fisher.

Grafas Mario Ledebur-Wicheln išreiškė jo vadovaujamos Lichtenšteino delegacijos ryžtą padėti "bet kuriam žmogui, kuris kančios ir nelaimės atveju. Ypač rimtai žiūrime į Lietuvos padėtį".

Norvegijos Helsinkio grupė, su kuria buvo užmegti ryšiai per Vienos konferenciją, lietuvių informacijos centrui pasiuntė pluoštą straipsnių apie Viktorą Petkų. Ši grupė, remdamasi LIC žiniomis, plačiai aprūpina skandinavų spaudą vėliausiomis Lietuva liečiančiomis žiniomis. (LIC)

Toronto lietuvių vaikų darželio mokiniai dainuoja vieno pasirodymo metu. Darželiui vadovauja N. Pradėtosios Marijos vienuolijos seserys

Kelionė per Pietų Ameriką

Idomybės Kolumbijos sostinėje

STASYS DALIUS

— Kur dabar keliausi, į kokį pasaulio kampą važiuosi, juk turbūt beveik visur jau buvai? — klausinėjo mane vos grįžęs draugai.

— O dar daug vietų nelankyta ir nematyta. Mane dar labai traukia piramidės Peru, kurias labai norėčiau pamatyti, — atsakydavau.

Tačiau tik dabar atsirado galimybė. Tai jau senokai norėjau padaryti, nes buvau anksčiau aplankęs Meksikos, Gvatemalos ir Egipto piramides, liko tikėtai nematytos Peru piramidės. Susisiekiu su ta pačia kelionių agentūra, kuri vėžino į Tolimuosius rytus ir užsirašiau pas juos. Laukiau visą vasarą ir tik rudeniop, negaudamas jokio pranešimo, pasiskambinau telefonu. Pranešė, kad nesusidaro grupė, ir kelionė neįvyksta. Tada kreipiausi į kitą agentūrą ir galėjau prisidėti prie kitos grupės, vykstančios į Peru bei kelias kitas valstybes. Kelionė prasidėjo iš Floridos, tad reikėjo prisijungti prie keleivių grupės Miami mieste.

Vieną lapkričio popietę atvykęs į Miami orauostyje stočiau į eilę prie kitų grupės dalyvių. Grupės vadovas Vernon, aukštas, prailusis plaukais vyras, supažindino mane su kitais grupės dalyviais. Grupė sudarė 22 asmenys iš įvairių Amerikos vietovių, kurių tarpe buvo ir trys kanadiečiai. Daugelis jau labai plačiai keliauvę po pasaulį, buvę Kinijoje, Japonijoje, Rusijoje ir kitur. Tačiau P. Ameriką dauguma lanko tik pirmą kartą, išskyrus Džimį, kuris yra buvęs Brazilijoje. Grupėje yra 9 moterys ir 13 vyrų. Dauguma jų — pensininkai, visi dar geros sveikatos.

Lietui tęskiant, lėktuvas laiku pakyla Kolumbijos link. Kelionė nenusbosta, nes tik trejetas valandų skridimo į Bogotą. Beveik visa grupė sėdimo vienoje vietoje, tad prasideda pažintys ir užsimezga pašnekesiai. Sėdžiu su Džimi, kuris labai domisi Lietuva. Sakosi buvęs Maskvoje, bet toliau niekur nevažiavęs. Teiraujasi apie gyvenimo sąlygas pavergtame krašte, kokia komunistų priespauda išvystoma tikėjimui ir tautybei, kaip pajėgėm pasprukti iš jų nagų, kokių būdų įsikūrėm užjūriuose. Viskas jam įdomu ir nežinoma; jei ką ir girdėjęs, tai labai miglotai, neaiškiai.

Pirmieji žvilgsniai Bogotoje

Jau ankstyvo vakaro tamsoje sužibą Bogotos miesto žiburiai, plačiai išsisklaidę po lėktuvo sparnais. Mat Bogota — didžiulis miestas, turįs per 5 mil. gyventojų. Lėktuvas, geroai šokinėdamas ir kratydamas per nevisai lygų grindinį, keleivius išlaipina prie pastuščio pastato. Mutininkai geroai čiupinėja ir varto kolumbiečių lagaminus. Mūsų lagaminus sukrovę ant ratukų praleidžia be kontrolės. Pristatę vadovai sodina į gan patogų autobusą ir veža į "Tequendama" viešbutį.

Pravažiuodami matome gatvę prie staliukų restoranuose sėdinčius, nes čia temperatūra 65° F. Krautuvų langai ir durys geležinėmis grotomis apkaustyti. Grupės vadovas labai nemaloniai nuteikia, pareiškdamas, kad Bogotoje

pavieniui vaikščioti net ir dienos metu pavojinga dėl nuolatinių turistų užpuolimų ir apiplėšimų. Pinigus ir pasus laikyti viešbučio seife, nesinėti su savim. Dažniausiai užpuola važiuodami motociklais, nutraukdami moterų rankinukus ir foto aparatus. Perspėja būti labai atsargiems ir saugotis. Tačiau gatvėse matom žmones, vaikščiojančius ar prie staliukų sėdinčius, matosi ir pavieniu viens kitas einantis. Didelio žmonių srauto gatvės nesimato, nors tik 7 v.v. Vietiniai, matyt, nebijo užpuolėjų ir ramiai sau vaikščioja.

Kolumbijos sostinėje

Ilgokai važiuojame, kol pasiekiam miesto centrą, kur dangoraižių siluetai kyla į dangų. Platus bulvaras apdintas medžiais, aikštelėse stovi paminklai. "Tequendama" viešbutis irgi netoli prisiglaudęs. Puošnus vestibulis su didžiuliu per visą sieną paveikslu-muralu, pieštu Kolumbijos dailininko: pavaizduoja alegorinį pasaulio sukūrimą su indėnų dievybėmis. Įeinant į viešbutį, šis paveikslas labai krinta į akis.

Viešbutyje pakilę į 17-tą aukštą turime susipažinimo vakariene. Iš čia gražus reginys į Bogotos miestą visomis šviesų spalvomis žėrintį.

Rytą pakilę pro langus jau dienos šviesoje stebime dangoraižius ir už jų aukštyn kylančius kalnus, kurių viršūnė debesis siekia. Bogotos miestas išsistatęs aukštai Andų kalnų papėdėje. Kalnai, atrodo, ranka pasiekiami. Miestas yra 8.000 pėdų aukštyje, todėl klimatas, be įprastų mums metų sezonų yra visa laiką vieno. Tik kalnuose iškrenta sniegas ir siaučia žiemos šalčiai.

Rytą turistinis autobusas paima Bogotos miesto apžiūrėjimui. Pristatato vietinis vadovas Alfonso, gerai angliškai kalbąs. Jis plačiai aiškina apie miestą ir pačią Kolumbiją, turinčią 30 mil. gyventojų, kurie kalba ispaniškai. Ispanai valdė Kolumbiją kelis šimtmečius ir tik po ilgų kovų 1819 m. išsikovojo nepriklausomybę. Mieste pravažiuojame ispanų laikais statytas siauras gatves, kur automobilių vos gali pralįsti. Mes stebimės autobuso šoferio sugebėjimu tose labirintose gatvėse išsirangeti ir išmanevuoti nieko neužkliudžius. Šiose gatvėse ir namai seni, šimtus metų išstovėję.

Senus kvartalus kai kuriose gatvėse griauia ir jų vieton stato naujus apartamentus, daugiaaukščius namus, kraugventojų. Lėktuvas, geroai išsisklaidęs ir kratydamas per nevisai lygų grindinį, keleivius išlaipina prie pastuščio pastato. Mutininkai geroai čiupinėja ir varto kolumbiečių lagaminus. Mūsų lagaminus sukrovę ant ratukų praleidžia be kontrolės. Pristatę vadovai sodina į gan patogų autobusą ir veža į "Tequendama" viešbutį.

Miesto centre katalikų katedra su didele aikšte priešakyje, kur gausybė karvelių publikos maitinami ir visai nesibaido praeivių. Šone prisiglaudusios dar dvi šventovės sudaro vientisą pastatų grupę. Kitoje aikštės pusėje — parlamento rūmai.

Kolumbija valdoma prezidento, kuris renkamas 4 metų terminui ir negali būti perrenkamas. Parlamentas — dvejų rūmų. Santvarka gan pastovi. Tik vienu atveju prieš kelioliką metų komunistiniai teroristai buvo užėmę magistrato rūmus, kurių metu žuvo keli šimtai žmonių. Kariuomenė likvidavo tą revoliuciją.

Bogotos miestas per metus gauna iki 200 colių lietaus, tad viskas čia žaliuoja ir puikiai tarpsta. Tačiau krašte yra vietų, kur lietaus iškrenta iki 1000 colių. Kolumbijoje yra daug džiunglių, kur nėra kelių. Susisiektas tenai galimas tik lėktuvais. Krašte randami emeraldai, auksas, platina. Auga cukrinės nendrės, geros rūšies kava, tabakas.

Privažiuojame prezidento rūmus, kur daugybė specialios sargybos su prašmatniomis uniformomis. Bogotos mieste visur matyti daug kariuomenės. Ginkluotos sargybos stovi prie bankų, valdžios pastatų, patuliuoja gatvėse. Kariuomenės tarnyba visiems vyrams privaloma nuo 18 m. amžiaus; reikia tarnauti 2 metus.

Aukso muziejuje

Atvažiuavę į prekybos centrą, krautuvų daugybė, nemažas žmonių skruzdėlynas gatvėse. Šaligatviuose įvairūs pardavėjų pasistatę staliukai ar būdeles su savo prekėmis. Gatvių kampuose sėdi baltai apsiręngusios galeistingos seserys, kurios tikrina praeivių kraujo spaudimą. Žinoma, reikia sumokėti už tą patarnavimą.

Mūsų šios dienos kelionės tikslas — apžiūrėti garsų aukso muziejų, kuris buvo įsteigtas 1935 m. Jis turi apie 30.000 atskirų aukso rodių, iš viso sveriančių keletą tonų. Pro sargybas patenkam į vidų, kur per tris aukštus išstatyta po stiklu aukso dirbiniai, naudoti senovės indėnų ir rasti laidojimo kapuose. Seniausios rodinės — skeletas, palaidotas dar prieš Kristaus gimimą su auksiniais papuošalais.

Sienose iškabinti žemėlapiai ir nuotraukos ryškiai parodo atskirų vietovių indėnų kapus ir aukso lobių laikotarpius. Taipgi matyti indėnų aukso perdirstimo technika, pradedant nuo aukso dulkių ir randamų uolose aukso trupinių. Ne visas rastas auksas indėnų laidojimo vietose atkeliaavo į šį muziejų, nes didelė dalis rastų papuošalų buvo sulydyta į aukso gabalus ir parduota. Tačiau čia sutelkti rinkiniai stebina žiūrovą papuošalų apdirbimu ir grožiu. Matyti gausybė įvairiausių pavidalų papuošalų ausims, nosiai, grandinėms ant kaklo, įvairių išraiščių žiedai. Žvalgausi ir stebiesi, kiek daug indėnai turėjo aukso ir pripildė papuošalais kapavietes. Kai kurie žmonai kapuose rasti ištaisai padengti aukso plokštėmis nuo galvos iki kojų.

(Bus daugiau)

Alkoholiko prisikėlimas

Priede didžiosios knygos "Alcoholics Anonymous" pasakytą: "Dvasiškai prisikėlę, stengėmės perduoti šią žinią alkoholikams."

Dvasinis prisikėlimas (spiritual awakening) padeda pakeisti asmenybę. Paveddami savo gyvenimą Dievui, pradame keistis. Tas pasikeitimas labai matomas pas sveiktančius alkoholikus.

Tasai asmenybės pasikeitimas nebūna staigus pagijimas. Nėra būtina staigiai pajusti Dievo veikimą, sukeliantį stiprų pasikeitimą jausmuose bei pažiūrose. Daugelyje atvejų pasikeitimas vyksta palaengai.

Staigus Dievo veikimo pajutimas bei dramatiškas persiorientavimas gali pasitaikyti, bet jokių būdų tai nėra taisyklė. Paprastai dvasinė mūsų patirtis bręsta lėtai per ilgesnį laiką. Dažnai draugai ir nauji nariai greičiau pastebi alkoholiko pasikeitimą, negu patys alkoholikai. Pagaliau pastebi ir alkoholikai savo pasikeitimą, bet jiems atrodo, kad jis galėjo būti pasiektas vien savo jėgom.

Pasiekus savitvardą, dažnai įvyksta didesnis pasikeitimas per kelis mėnesius nei anksčiau per kelerius metus. Su mažomis išimtimis A.A. nariai jaučia ir pripažįsta aukštesnę jėgą negu jie patys. Dauguma jų mano, kad aukštesnės Jėgos pripažinimas yra "dvasinio prisikėlimo" pagrindas. Kai kurie tai laiko Dievo pripažinimu.

Pagaliau kaip ten bebūtų, noras pasveikti, atvirumas ir teisingumas yra pagrindas

pasveikti nuo alkoholizmo.

Protas yra mūsų asmenybės vairs. Pakeisti savo protavimą reišia pakeisti gyvenimo kryptį. Ne sąlygos turi apspręsti mūsų gerimą, o protas. Kai protas suvokia ir tik, kad yra už mus aukštesnė Jėga, alkoholikas pradeda tikėti, kad galima pasveikti. Ir juo stipriau pasitikima aukštesne Jėga, juo greičiau atsiranda vidinė dvasinė galia, pajėgianti atpalaiduoti nuo alkoholio.

Tikėjimas yra jėga. Padaroma gera pradžia, kai pradama tikėti į aukštesnę Jėgą negu patys alkoholikai. Pasiavesdami jos veikimui ir tikėdami atsiradusia nauja galia pakeisti savo galvojimą, alkoholikai leidžia tai aukštesnei Jėgai vadovauti jų gyvenimui.

Alkoholiko nuosprendis pradėti sveikai galvoti ir gyventi atpalaiduoja jį nuo girtavimo. Tuo būdu jis laimi gairių laisvę, nepriklausomumą nuo kitų žmonių ir pradeda kontroliuoti savo gyvenimą kaip blaivus žmogus. Ir taip diena iš dienos stiprėja blaivumas, psichinis persiorientavimas, reikalingas pasveikimui. Taip prasideda naujas gyvenimas, vairuojamas vidinio nusistatymo, nugalintio visas kliūtis.

Iš viso to proceso matyti, kad svarbiausi dalykai alkoholiko pasveikimui yra: sveika, teisinga galvosena ir asmenybės ugdymas.

Toronto lietuvių alkoholikų būrelis (Alcoholics Anonymous) sueigos būna kiekvieną penktadienį, 7.30 v.v., Išganytojo parapijos salėje, netoli "Vilniaus" rūmų. A.A. narė

A+A ANTANUI RUTKEVIČIUI mirus,

jo žmonai MARYTEI, dukrai IRUTEI su šeima ir kitiems giminėms bei artimiesiems reiškiu nuoširdžią užuojautą —

Antanas Masiulis

Mylimam tėveliui JURGIUI DAUGINIUI mirus,

sūnui VALTERIUI DAUGINIUI su žmona, vaikaičiams VALIUI ir RIČARDUI, giminėms bei artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime —

"Atžalyno" šokėjai ir tėvų komitetas

A+A ALBINUI MIKULSKIUI mirus,

broliū MIKULSKI, jo šeimai, gyvenančią Worcesteriye, Mass., pusbrolius — VITĄ, JERONIMĄ SABALIAUSKUS, gyvenančius Toronte, nuoširdžiai užjaučiame —

S. Styra

J. Mačiulis

A+A VACLOVUI PALIŪNUI mirus,

dukrai GRAŽINAI MOTIEJŪNIENEI, seseriai LIUDAI MORKŪNIENEI, jų šeimoms ir artimiesiems bei giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą —

B. Čirūnienė
B. Trukanavičius

P. Čečys
K. J. Rugiai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išeivijai!"

Kanados baltiečių federacijos surengtoje svarstyboje 1987 m. gegužės 1-2 dienomis Toronte. Iš kairės: KLB Toronto apylinkės valdybos pirm. L. RADZEVICIUS, dr. M. ULECKIENĖ, Kanados latvių federacijos valdybos narys prof. G. SUBINS, KLB tarybos narys inž. E. ČUPLINSKAS

Nuotr. J. V. Danilo

“Lietuviai Lenkijoje 1920-1939”

Dr. Broniaus Makauskos knyga lenkų kalba išleista Varšuvoje

STEPAS VARANKA

Veikalo autorius — Bronius Makauskas, knygoje — Bronisław Makowski. Autorius yra gimęs 1950. II. 20 Sankuruose, Seinų parapijoje. Tėvas — Petras, motina — Ona Raginskaitė. Bronius baigė Punsko gimnaziją 1969 m. Nuo 1969 iki 1974 m. Gdanskio universitete studijavo istoriją ir ten gavo magistro laipsnį. Baigęs studijas, mokytojas Seinų gimnazijoje iki 1975 m.

Siekdamas daktaro laipsnio, Lenkijos Mokslų akademijos istorijos institute 1975-1978 m. atliko aspirantūrą ir 1979 m. gavo istorijos mokslų daktaro laipsnį. Jo disertacijos tema: “Lietuviai II Žečpospolitoje”. Mokslinis vadovas buvo žinomas ir lietuviams istorinių veiklų autorius prof. Piotr Lossowski. Vienas iš jo veikalų — “Lenkų-lietuvių santykiai 1918-1920 m.”

Dr. Bronius Makauskas nuo 1979 m. dirba Lenkijos mokslų akademijoje Varšuvoje. Yra vedęs Suvalkų trikampio lietuvaite Živilę Maksimavičiūtę, žinomo veikėjo dukterį.

Retos nuotraukos

352 psl. knygą išleido valstybinė mokslų leidykla Varšuvoje 1986 m. Pabaigoje yra 8 puslapiai retų iš Vilniaus krašto veikėjų nuotraukų. Vienoje jų matome 1920 m. lietuvių kariuomenės Seinuose vykusio rūmų valgykloje prie stalo. Kitoje, darytoje 1923 m., matyti grupė mokytojų, seminarijos auklėtiniai su žinomais Vilniaus krašto veikėjais ir dr. Jonu Basanavičium. Trečioje nuotraukoje — Vilniaus krašto lietuvių studentų sąjungos 1930 m. susirinkimo prezidiumas. Ketvirtoje — keturi lietuviai — K. Sinkevičius, A. Moliušis, J. Senda ir J. Staškevičius lenkų kariuomenės uniformoje atlieka 1935 m. karinę tarnybą. Penktoje — Laičkinasis Vilniaus lietuvių komitetas: kun. prof. P. Kraujalis, K. Stašys, dr. D. Alseika, Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos mokytojas — ūkio vėdejas V. Budrevičius ir rašytojas, žurnalistas R. Mackonis.

Nuotraukų puslapiuose yra trijų dokumentų fotokopijos: dalis sąrašo nubaustų lietuvių 1935-1937 m. už tautinę veiklą, teismo bauda už nelegalų mokymą lietuvių kalbos, Baltstogės vaivados raštas “Ryto” draugijai Vilniuje apie lietuviškų skaityklų uždarymą.

Veikalo tiražas — 9750 ir 250 egzempliorių. Spausdino Jogaailos universiteto spaustuė. Kaina — 440 zlotų.

Ivadinės informacijos

Čia suglaustai pateikiu autoriaus įvadą. Prieškarinės Lenkijos II Žečpospolitos trečdalį gyventojų sudarė tautinės mažumos. Istorių tai iki šiol mažai ištirta. Truputį daugiau yra žinoma apie vokiečius ir ukrainiečius. Apie žydus, gudus, lietuvius, rusus, čekus ir kitus mažai žinoma.

Autorius pasirinko labai mažai lenkų literatūroje nagrinėtą temą: Lenkijos politika

savo šiaurės-rytų kaimyno — Lietuvos atžvilgiu.

Lietuvių mažuma Lenkijoje nebuvo gausi ir nesudarė Lenkijai pavojaus. Jeigu į šį reikalą žvelgsime kitaip, pastebėsime, kad toji mažuma gyveno daugiausia prie pasienio teritorijos, dėl kurios ėjo su Lietuva ginčas. Lietuva nepripažino Ambasadorių konferencijos, kuri tas sritis pripažino Lenkijai.

Autorius nori iškelti ir suapžindinti skaitytojus su lietuvių buitimi prieškarinėje Lenkijoje, ypač Vilniaus okupuotame krašte.

Lietuviose lenkų atžvilgiu persilaužimo data yra 1920. X. 9. Tą dieną Lenkijos kariuomenė klastingai žygiu užgrobė didelį Lietuvos valstybės teritorijos plotą su sostine Vilniumi. Lietuva su tuo nesutiko. Nepripažinimas tos situacijos yra pabrėžtinai, nes tai įgalina geriau suprasti lietuvių padėtį ir lenkų-lietuvių konfliktą.

Monografiją sudaro: įvadas, šeši skyriai, pabaiga, bibliografija ir nuotraukos. Pagrindiniai veikalo šaltiniai — Lenkijos ir Lietuvos archyvai, gen. Želigowskio bylos, Pilsudskio patikėtinio lenkų-lietuvių reikalams ambasadoriaus Leon Wasiliewskio dokumentai, kariuomenės 2-ojo skyriaus slapsti dokumentai, vyriausio kariuomenės štabo 1921-1926 m. dokumentai, vyriausybės protokolai ir privačių asmenų archyvai.

Be to, autorius turėjo galimybę pasinaudoti kai kurių asmenų rankraščiais, kurie tame laikotarpyje buvo gyvi liudininkai nemalonių įvykių. Autorius naudojosi tų laikų lenkų ir lietuvių spauda, knygomis, išleistomis laisvajame pasaulyje.

Iš tų laikų spaudos minimi lietuvių kalba laikraščiai “Vilniaus balsas”, “Vilniaus aidas”, “Vilniaus rytojus”, “Vilniaus žodis”; lenkų kalba: “Echo Litwy”, “Glos Litwy” ir kiti.

Autorius pateikia keletą autorių, kurie po II D. karo sovietinėje Lietuvoje nagrinėjo Vilniaus krašto problemas. Jų pavardės: Juozas Marcinkevičius, Petras Miškinis, Boris Klein, Stasys Vansevičius, Regina Žepkaitė, Juozas Jurginis, Marytė Kuzmaite, Vincas Martinkėnas, Vladas Žilėnas ir kiti. Iš išvijoje išleistų autorių mini Jeronimo Cicėno “Vilnius tarp audrų”, Algirdo Budreckio “Rytų Lietuva”.

Iš lenkų išleistų po 1945 m. Vakarų pasaulyje autorius mini buvusių Vilniaus Stepono Batoro universiteto darbuotojų išleistą seriją darbų apie Didžiąją Lietuvos kunigaikštiją. Autorius mini C. Baudouin de Courteney-Jedrejewicz (moterys) studiją apie trijų tautinių mažumų problemą (nepateikė pavadinimų).

Pabaigoje įvado dr. Makauskas reiškia padėką visiems, kurie prisidėjo prie to veikalo paruošimo, kuris yra trumpintasis darbas disertacijos daktaro laipsniui gauti.

Tarp padėkoje išvardintų yra dr. Juozas Marcinkevičius, Vilniaus centrinės bibliotekos direktorius.

Pagrindiniai faktai

Dr. Broniaus Makauskos studija “Litwini w Polsce 1920-1939” yra labai vertingas dokumentinis veikalas, kuriame yra sutelktas ilgų metų Vilniaus krašto veikėjų darbas lietuvių išlaikymo srityje. Štai III skyriuje, psl. 133, rašoma: Lietuvių studentų sąjunga, 1928 m. artimai bendradarbiaudama su ukrainiečių ir gudų studentais, pateikė centriniams lenkų studentų komitetui reikalavimą išbraukti iš pavadinimo organizacijos “Bratnia Pomoc Polskiej Młodzieży Akademickiej” žodį “Polskiej”, nes tai organizacijai priklausė ir kitos tautybės.

Lietuvių tarpe labai aktyvus ir judrus buvo Laikinojo Vilniaus lietuvių komiteto narys M. Biržiška. Jis buvo kelių laikraščių redaktorius, daugelio straipsnių autorius. Susirinkimose ir per spaudą kovojo prieš Vilniaus krašto inkorporaciją į Lenkijos valstybę. Jis gynė lietuvių teises į lietuvišką švietimą tame krašte. Apie tai rašė “Glos Litwy” 1919. VII. 5, 42 nr. Biržiška smerkė lietuvių inteligentijos pasitraukimą iš Vilniaus į Lietuvos gilumą. Minimas lietuvių komitetas buvo politinė Lietuvos “atstovybė”.

1920. VIII. 15 TLK organas “Rytų Lietuva” paskelbė pareiškimą: “Mes, to krašto lietuviai, kaip iki šiol, taip ir toliau skaitome, kad Vilnius buvo ir yra Lietuvos sostinė, taip pat ir visas Vilniaus kraštas yra Lietuvos valstybės dalis...”

Dr. Broniaus Makauskos veikalas yra tikras veidrodinis lietuvių veiklos ir tragedijos lenkų okupacijoje. Teisingai autorius pastebi, kad lenkų literatūroje apie tos mažumos egzistenciją Lenkijoje mažai yra žinoma.

Knygoje yra labai svarbių statistinių duomenų apie lietuvišką mokyklą Vilniaus krašte, apie gyventojų skaičių, organizacijas, mokytojus, studentus, mokinius, bendrabučius, prieglaudą ir kitas institucijas.

Pagrindinė organizacija nuo pradžios Vilniuje buvo Laičkinasis Vilniaus lietuvių komitetas. Jis sudarytas 1919. IV. 22 iš 12 asmenų: Mykolas Biržiška, Juozas Tumas-Vaižgantas, Ignas Jonynas, Pranas Mašiotas, Sofija Ciurlionienė, Bronislava Biržiškienė, dr. Danielius Alseika, Antanas Žmuidzinavičius, kun. Juozas Šepetyš, Vincas Matulaitis ir Ona Mašiotienė.

Kaip matome, į Vilniaus lietuvių komitetą įėjo žinomi lietuvių patriotai-veikėjai, kurie savo pasiūlymus darbu Lietuvos labui aukso raidėmis įėjo į Lietuvos istoriją.

Norite susipažinti su savaitraščiu “TEVIŠKĖS ŽIBURIAI”? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

Karaliaučius sovietiniame leidinyje

Vokiečių reportažas apie dabartinį Karaliaučius

Toronte leidžiamas vokiečių savaitraštis “Deutsche Presse” 1987 m. balandžio 22 d. laidoje išspausdino U. Karsteno reportažą iš Bonos, V. Vokietijos sostinės. Čia pateikiu jo vertimą.

Vokiečius nustebino vasario mėnesio sovietų pasiuntinybės vokiečių kalba leidžiamas mėnesinis biuletėnis “Sovietų Sąjunga šiandien”. Aštuonių puslapių, nuotraukomis labai iliustruotas straipsnis supažindina su Karaliaučiumi, kurį sovietai nuo 1946 m. vadina Kaliningradu. Sovietai, lyginant su lenkais, nebijo vadinti vokiškais vardais pastatus ir vietas. Kalba apie Sackheimer ir Brandenburgo vartus, apie vietas, pradedant Moditten ir baigiant Juditten, nuo Unterteich iki Oberteich. Vienintelis sovietų istorinės pažūros priminimas yra tai, kad 1255 m. Karaliaučius buvo pastatytas slavų žemėse, bet kartu pažymi, kad Kaliningradas integruavo šimtmetinį istorinį vokiečių kultūros palikimą.

Karaliaučiaus sugriovimas yra pabrėžtinai priskiriamas oriniam britų bombardavimui 1944 m. rudenį, tuo būdu labiau paryškinant sovietų teikiamą globą šiam svarbiame Rytų Europos miestui. 55 pastatai yra paminklų apsaugos įstatymo priežiūroje. Naujai pastatytas paminklas Karaliaučiaus astronomui Friedrichui Wilhelmui Bessel. Sausio katedros griuvėsiai. Šilerio paminklas tebestovi prie šais teatru.

Ypatingas dėmesys skiriamas Juditten šventovei. “Ji yra pašventinta. Švenčiant 1000 metų krikščionybės su-

kaktį Rusijoje, čia bus atidaryta ortodoksų cerkvė”. Krikščionybė tuo būdu vėl grįžta į Karaliaučiaus rajoną, apie kurį sovietai lig šiol tvirtino, kad ten nėra jokios šventovės ir net jos nereikia. Baptistai lig šiol turėjo tik nežymius maldos namus.

Neomilos Jampolskojos straipsnis suprantamai išskiria ypatingai Kanto studijas Karaliaučiuje. To filosofo kapas tebepriziūrimas, įsteigtas naujas Kanto muziejus (nutilint pagalbą iš Goettingerio Kanto draugijos), pasirodė VII tomas Kanto studijų. Kneiphof vardu vadinta Karaliaučiaus miesto dalis gavo Kanto salos vardą. Išsaugotas, be to, ne tik Kanto gatvės vardas, bet taip pat Liszt, Bach, Weberio, Brahms, Wagnerio ir Koperniko gatvių vardai. Minimi naujieji pastatai universiteto, kuriame gali būti studijuojama vokiečių literatūros istorija.

Straipsnio autorė atsiprašo už fantazijos trūkumą kaikiuriuose naujuose pastatuose, nes 40-tųjų metų pabaigoje jokie aukšto lygio reikalavimai negalėjo būti stomi dėl būtinų gyvenamųjų butų trūkumo. Karaliaučiuje dabar yra 370,000 gyventojų; maždaug tiek pat, kiek prieš karo pradžią.

Karaliaučius buvo lig šiol vakariečiams neprieinamas miestas. Pakartotinai V. Vokietijos parlamente į Sovietų Sąjungą buvo kreipiamasi, prašant leidimo bent trumpalaikiams apsilankymams. Reportažas baigiamas klausimu: “Ar šis straipsnis leidinyje “Sovietų Sąjunga šiandieną” yra pirmasis ženklas?” L.B.

Pabrango Lietuvos istorija

Iš trijų didžiųjų visame pasaulyje platinamų anglų kalba savaitraščių — “Time”, “Newsweek” ir “The Economist” tikiai Londone leidžiamas “The Economist” paminėjo, nors ir su pašaipa, baltiečių demonstracijas 1986 m. Vienoje saugumo konferencijos metu.

Š. m. gegužės 16 d. laidoje “The Economist” vėl paminėjo Lietuvą straipsnyje ryšium su nauja Gorbačiovo “Glasnost” politika, kuri yra iššaukusi Sov. Sąjungos spaudoje platų pasisakymą prieš kalbinę rusifikaciją. Daugiausia šis pasisakymas iškilo Gudijoje, kur vietinė kalba viešai jau beveik nevartojama, ir Ukrainoje, kur iš jų kalbos oficialiai šaipois ir juokiasi. Estijos rašytojų sąjungos pirmininkas protestavo Gorbačioviui dėl kalbos reikalų negerovės. Latvian nori, kad latvių kalba būtų privalomai mokoma nelatviams Latvijoje. Estai, latviai ir lietuviai nori daugiau laiko savo istorijai.

Šis “The Economist” straipsnis sutampa įdomiai su gegužės 7 d. “Gimtuoju kraštu”, kuriame kaip tik diskutuojamas trūkumas “feodalinės Lietuvos valstybės istorijos”. Pasirodo, kad A. Šapokos redaguota 1936 m. išleista “Lietuvos istorija” juodoje rinkoje kainuoja kelis šimtus rublių.

Rusų pasipriešinimas išleisti “kunigaikščių Lietuvos” istoriją yra suprantamas, nes tada subirs jų jau seniai propaguojama fantazija, kuri teigia, esą kunigaikščių Lietuvoje didžiausią dalį žmonių sudarė rusai. Dėl to tų laikų Lietuva iš tikrųjų buvo Rusija. Panaši kviailystė būtų teigti: kadangi britų imperijos didžiausia dalis žmonių buvo indiečiai, tai britų imperija iš tikrųjų buvo Indijos imperija.

Kita rusų istorikų fantazija yra ta, kad buvo viena Rusija, kuri buvo valdoma iš Kijevo, Vilniaus ir Maskvos.

Po 70 metų sovietinės propagandos rusams yra ir bus sunku priimti faktą, kad šiais laikais maža, “fašistų ir buržuazinių nacionalistų” tauta kadaise juos ilgai valdė.

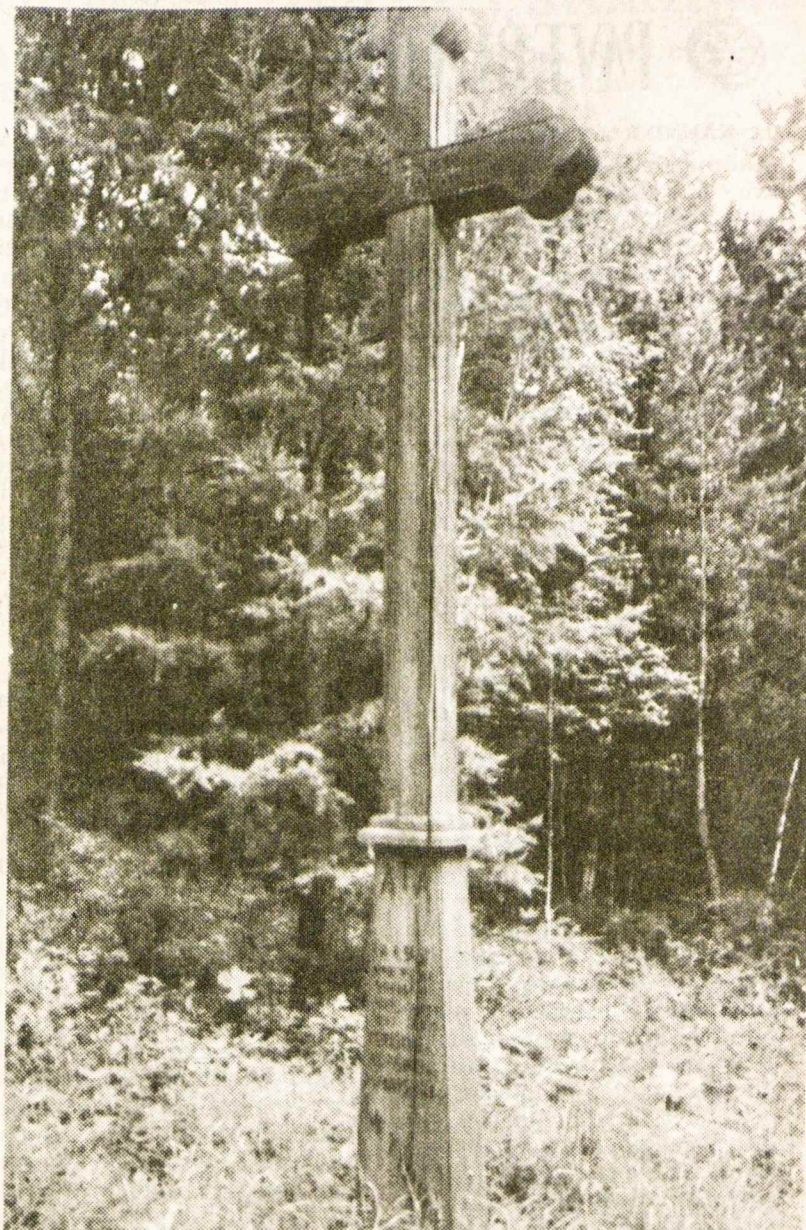
Kazys Kemežys

Lietuvių mokytojų kursai Vilniuje 1923 m. Viduryje — dr. JONAS BASANAVIČIUS su kursų dėstytojais. Iš Br. Makauskos knygos “Lietuviai Lenkijoje 1919-1939”, parašytos lenkų kalba ir išleistos Varšuvoje

Lietuviai, tarnavę buvusios nepriklausomos Lenkijos kariuomenėje 1935 m. Iš kairės: K. Sinkevičius, A. Moliušis, J. Senda, J. Staškevičius. Iš knygos “Lietuviai Lenkijoje 1920-1939”

Sibire, lietuvių kapinėse, tarp visos eilės medinių kryžių pastebėtas ir šis kryžius su tokiu įrašu: “A+A ... 1951. Čia ilsis JONAS ir JULE VOGULIAI. Rokiškis-Kupiškis (ar Kapiškis?). Mumskiai(?). Lietuva

Faktai iš okupuotos Lietuvos

Rašo “LKB kronika” 72 numeryje

Adakavas (Tauragės raj.). 1985 m. gruodžio 9 d. grupė tikinčiųjų iš Adakavo dalyvavo savo buvusio klebono kun. Valentino ŠIKŠNIO mirties metinėse Nevarėnuose (Telšių raj.). Po kelių dienų buvo išaiškinti visi dalyvavusieji kunigo metinėse: nebuvo darbe ar mokykloje privalėjo aiškintis rašyti pasiaiskinimus, tą dieną sirgusiųjų buvo tikrinamos ligos istorijos poliklinikoje; kaip ir prieš metus pas žmones važinėjo valdžios pareigūnai. “Uolumu” tardant, gsdinant ir šantažuojant, pasižymėjo kolūkiu “Tarybinis kelias” partijos sekretorius BUDRIKIS, pirmininkas KULPAVICIUS, profsąjungos pirmininkas JANKEVIČIUS, Skaudvilės apylinkės pirmininkas MIKAŠAUSKAS, Adakavo aštuonmetės mokyklos direktorė BAJORIENIENĖ, senelių internato direktorius DIKSAS.

Gargždai (Klaipėdos raj.). 1986 m. spalio 4 d. Gargždų katalikai parašė TSKP CK generaliniam sekretoriui Michailui GORBAČIOVUI pareiškimą, reikalaujant, kad pagaliau būtų duoti nurodymai vietinei valdžiai leisti paaukštinti Gargždų bažnyčios pastato-barako lubas. Iki šiol vietinė valdžia, ypač rajono pirminko pavaduotojas A. LEITA, tik šaipėsi iš tikinčiųjų pareiškimų. Prašymą pasirašė 1162 katalikai.

Mikolškiai (Kretingos raj.). 1986 m. spalio 12 d. parapijos tikintieji parašė pareiškimą RRT, prašydami, kad įgaliotinis netrukdytų Mikolškių parapijai įsigyti autobusą, kuris reikalingas atvežti senus žmones į bažnyčią. Kai žmonės Pskove ar Maskvoje susitaria su įstaigomis dėl autobuso pirkimo, tuojuo tas įstaigos gauna P. ANILONIO raštą, draudžiantį Mikolškių parapijai parduoti autobusą. Taip praktikoje vykdomas LTSR AT nutarimas, leidžiantis religinėms bendruomenėms įsigyti transporto priemones. Pareiškimą pasirašė 185 Mikolškių parapijos tikintieji.

Viešvenai (Telšių raj.). 1985 m. spalio 5 d. Viešvenuose buvo laidojamas karo veteranas, invalidas, ilgametis Viešvėnų parapijos zakristijonas Bronius SAVICKIS. Laidotuvėse dalyvavo ir Viešvėnų aštuonmetės mokyklos mokiniai. Mokyklos direktoriaus pavaduotojos RIESUTIENĖ įsakymu, mokiniai nešė geles ir vainikus, pamaldų metu privalėjo stovėti lauke. Išvaryti iš bažnyčios jie prastovėjo varpinėje, nes lauke buvo šalta ir lijo lietus.

Kelmė. 1986 m. kovo 26 d. 22 val. vakaro, pas Reginą TERESIUTĘ, gyvenančią Kelmėje, Laisvės 11, prisistatė du uniformuoti pareigūnai. Neradę R. TERESIUTĖS namuose, pradėjo šaukti ir gsdinti jos tėvus, vadinti jų dukrą veltėde, valkata, grasino, kad Reginą pasodins į kalėjimą. Merginos tėvą vertė pasirašyti po neaiškiais raštais. Tuo metu R. TERESIUTĖ dirbo Žalpių parapijos vargonininkę. Pareigūnai reikalavo, kad, kai sugrįš dukra, tuoju prisistatytų į rajono vidaus reikalų skyrių. Nuėjus R. TERESIUTĖI į skyrių, jai buvo paaiš-

kinta, jog Žalpių parapijos komiteto pirmininkas VASILIAUSKAS jos darbo sutartį sunaikinęs prieš tris mėnesius, todėl, jei greitai laiku neįsadarbina valdiškame darbe, bus teisiama už veltėdžiavimą. Motyvuodama tuo, kad, baigus vidurinę mokyklą, dėl religinių įsitikinimų jai nebuvo leista toliau mokytis, R. TERESIUTĖ pareiškė, jog geriau jai eis į kalėjimą nei įsadarbina valdiškame darbe. Kaip vėliau paaiškėjo, Žalpių parapijos bažnytinio komiteto pirmininkas VASILIAUSKAS pareigūnų buvo įgandintas, kad sulauksias nemolomumų, jei bažnyčioje laikys “politinę nusikaltėlę”. Prieivarta buvo išreikalaujama sunaikinti darbo sutartį ir apie tai nepranešti R. TERESIUTĖI.

Nuo 1986 m. balandžio 1 d. R. TERESIUTĖ dirba Žarenų-Latvėlių ir Bazilionų parapijų skalbėja-valytoja, tačiau persekiojimas nesiliovė. Laikas nuo laiko Reglono tėvus gsdina atsilankę milicininkai, reikalaujant, kad tėvai paveiktų dukrą ir šį nusileistų valdžios pareigūnų reikalavimams, nedirbtų prie bažnyčios. 1986 m. gegužės 22 d. naktį, apie 3 val., du uniformuoti pareigūnai bel-dėsi į TERESIUTĖ namo duris. Kadangi milicininkai nesiteikė prisistatyti ir paaiškinti, kokių tikslų nori eiti, TERESIAI jai neįsileido.

Vilnius. 1986 m. rugėjo 29 d. Vilniuje į gyvenamo namo statybos kooperatyvo nr. 99 įgaliotinių susirinkimą buvo pakviestas ir gyventojas Jonas SADŪNAS. Kooperatyvo pirmininkas Petras ŽIUPS-NYS pasiteiravo, kodėl J. SADŪNAS į susirinkimą neatšvedė savo sesers Nijolės SADŪNAITĖS. Jonas SADŪNAS paaiškino, kad Nijolė jau daugiau kaip prieš 14 mėnesių yra pašalinta iš kooperatyvo ir todėl neprivalo lankyti susirinkimų, be to, ji nėra mažas vaikas, kad reikėtų atstovėti. P. ŽIUPS-NYS pareiškė, kad N. SADŪNAITE iš Valstybinio banko turi atsiimti pajines įmokas, kurios jai priklauso po to, kai ji buvo išmesta iš kooperatyvo. Dar pridūrė, kad, jei mėnesio laikotarpį ji neatsiims pinigų, jos pinigai bus pervesti į deponuotą sąskaitą, o neatsiėmus per trejus metus, bus pervesti valstybės sąskaiton. (N. SADŪNAITE už bū-tą yra įmokėjusi 5000 rb.) P. ŽIUPS-NYS priekaištavo, kad jau keleri metai, jis nemato N. SADŪNAITĖS ir bاندė sužinoti kur ji gyvena. Brolis paaiškino, kad N. SADŪNAITE buvo neteisingai pašalinta iš kooperatyvo narių, nes nėra nustatyta termino, kiek kooperatyvo nerys gali negyventi savo kooperatiniam būte. P. ŽIUPS-NYS nusiskundė, kad N. SADŪNAITE važinėja po visą Tarybų Sąjungą ir todėl ją surašti beveik neįmanoma.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KAUNO RANKININKAI

Kauniečius lig šiol džiugin-davo "Žalgirio" krepšininkai, o dabar į džiugintojų eiles įskopė ir "Granito" rankininkai, pirmą kartą Lietuvos vyrų rankinio istorijoje išsikovojo Tarptautinės rankinio federacijos taurę. Kauno "Granitas" tapo šeštąja Europos komanda, laimėjusia šią taurę. Taprtautinių varžybų arenoje granitiečiai susilaukė šešių pergalių, trejas rungtynes baigė lygiomis, vienerias pralaimėjo, ir priešų vartus įmetę 252 įvarčius, į savuosius įsileidę 181. Baigminėje kovoje "Granitas" du kartus susitikio su Madrido "Atletikos" rankininkais. Pirmasis jėgų išbandymas įvyko Madride, antrasis — Kaune. Abu susitikimai baigėsi lygiomis. Svarbiausios buvo antrosios rungtynės senojos sporto salėje, turėjusios išryškinti Tarptautinės rankinio federacijos taurės laimėtojus. Likus šešioms minutėms iki rungtynių užbaigos, kauniečiai pirmavo 18:15. Atrodė, kad pergalė ir taurė jau yra jų rankose. Tačiau per tris minutes ispanai trim įvarčiais išlygino rezultatą — 18:18. Paskutiniu momentu kamuolys vėl atsidūrė Kauno "Granito" žaidėjų rankose, bet jau nebuvo laiko pakeisti rezultatui. Rungtynės vėl baigėsi lygiomis. Norvegai teisėjai T. Antonsenas ir O. Bolstadas taurės laimėtojus pripažino "Granito" rankininkus, jos varžybose pasiekusius didesnį įvairių skaičių. Šveicaros O. Schwarzas, tarptautinės rankinio federacijos tarybos narys, auksu spindinčią taurę įteikė Kauno "Granito" komandos kapitonui V. Novickiui, sukeldamas ilgai trukusias kauniečių ovacijas sausakimais užpildytoje senojos sporto salėje.

"GRANITO" LAIMĖJIMAI

"Granito" rankinio komanda iš pirmosios lygos į aukščiausiąją iškopė tik 1976 m. ir jau po trejų metų užėmė III vietą šioje sąjunginėje geriausių rankinio komandų lygoje. 1981 ir 1983 m. "Granito" rankininkai išsikovojo sidabro medalius, o pernai — bronzos. Šiemetinės aukščiausiosios lygos pirmenybėse jie greičiausiai nepateks į prizinių eiles, bet išsikovojoji Tarptautinės rankinio federacijos taurę "Granitui" duoda teisę ginti šį laimėjimą. Ankščiau Kauno rankininkams atstovavo "Atleto" komanda, 1966 m. pasivadinusi "Žalgirio" vardu. Kaunietes rankininkes jungusios žalgirietės 1967 ir 1968 m. yra laimėjusios Europos taurę. Dabar kauniečiams rankininkams atstovauja "Granito" komanda, išsikovojoji taurę tarptautinės vyrų rungtys.

KREPŠININKŲ GIRAITĖ

"Tiesos" gegužės 5 d. laidos sporto skyriuje Jonas Gamulis rašo apie Kauno Žuolyne išaušiančią Krepšininkų žuolų giraitę. Susirinkus krepšinio veteranams ir "Žalgirio" žaidėjams, pirmuosius būsimosios Krepšininkų giraitės žuolius pasodino, priėjo ir palais-

tė: R. Čivilis, V. Jankauskas, M. Lekarauskas, A. Venclovas, treneris H. Giedraitis su specializuotos "Žalgirio" krepšinio mokyklos auklėtiniais. J. Gamulis pasakoja: "Praeis daug metų, o krepšininkų sodinti žuolai primins puikias jų pergales. Ateityje numatyta vieną iš naujų Kauno rajono mikrorajonų parkų papuošti Sporto alėja". Atrodo, kauniečiai tą Krepšininkų žuolų giraitę senajame Žuolyne nori susieti su pirmos didžiosios pergalės penkiasdešimtmėčiu Rygoje, kai ten II-siose Europos krepšinio pirmenybėse čempionais tapo Lietuvos atstovai.

PRISIKĖLĖ ŽEMYNĖLĖ

Vilniaus Kalnų parke balandžio 26 d. daug dalyvių susilaukė pavasario šventės "Žemynėlės prisikėlimas". Teatralizuotą vaidinimą pradėjo parkan atvykę persirengėliai — gandrai, gerės, laumės. Šventės scenarijų paruošė Rita Urbanavičiūtė, o jį apipavidalino dail. Sigitas Dubauskienė. Į bendrą linksmybių būrį įsijungė teatrinės vaikų grupės, etnografiniai ansambliai, kaimiškos kapelos. Šventėje buvo sudeginta senoji Kūniškė, visų šaltųjų bei kitų negerovių kaltininkė. Nubudusi Žemynėlė kvietė visus trankiu šokių ir skambia daina pasveikinti pavasarį. Aukštai virš Vilniaus pakilo aitvaras — gaudras, gerovės pranašas. Šventės dalyvių laukė pralaimėjimų neturinti loterija, šventinis pyragas, kiti skanumynai ir paukščių turkus su įvairiomis Lietuvoje gyvenančių balandžių rūšimis.

GĖRIMAI BE ALKOLIO

Lietuvos kovos už blaivybę draugija gegužės 5 d. Respublikose profsąjungų kultūros rūmose surengė Lietuvos agropromoninio komiteto įmonės gamintamų nealkoholinių gėrimų parodą, kuriai Vilniuje buvo sutelkta apie 60 pavidalinių tokių gėrimų. Spaudos pranešime taikliai pasgebima: "Iš apnyo — bet ne alus..." Naujausių grupių priklausė gėrimai "Vėsa", "Zara", kokieilis "Baltija". Per pastaruosius trejus metus net aštuonis kartus mažiau išleidžiama vyno, 26% mažiau — degtinės, 27% — alaus. Šiemet likerio-degtinės gamyba papildomai bus sumažinta 20%, spirito — 14%.

"GINTARINĖ PORĄ-87"

Kaune surengtame tradiciniame šokių konkurse "Gintarinė pora-87" dalyvavo 27 šokėjų poros iš Kauno, Vilniaus, Rygos, Talino, Leningrado, Maskvos, Suomijos, Vengrijos, Lenkijos, Čekoslovakijos ir Bulgarijos. Klasikinių šokių varžbas laimėjo maskviečiai Aleksandras ir Irina Melnikovai, P. Amerikos šokių — lenkai Kristofas Vasilevičius ir Karolina Felska, sovietinių šokių — A. ir I. Melnikovai, laimėję ir "Gintarinei porai" skirtą prizą. Geriausi Lietuvos atstovų eilėse buvo kauniečiai Arlandas ir Eglė Modzeliauskai, užėmę antrąsias vietas klasikinių ir sovietinių šokių grupėse. V. Kst.

Solistė VIOLETA RAKAUSKAITĖ-ŠTROMIENĖ (kairėje), koncertavusi Hamiltone, ir ją pristačiusi AUDRONĖ NAŠLĖNAITĖ-KAIRIENĖ

Hamilton, Ontario

METINĖ ATEITININKŲ ŠVENTĖ. Gegužės 23-24 d.d. Hamiltone metinė ateitininkų šventė prasidėjo su iškyla į p.p. Vaiciūnų ūkį. Ten gavom užkūsti, traktorium pasivažinėti ir šiaip pabendrauti. Vakarop susirinkom Aušros Vartų parapijos salėje. Kun. J. Liauba sukaltėjo invokaciją. Matėm jaunučių vaidinimą apie uodą, kurį paruošė jaunos globėjos — Ž. Vaičiūnienė ir F. Gudinskienė. Išklausėm torontiško paskaitininko stud. D. Čuplinsko iš Toronto kalbą apie žmogaus teises. Moksleiviai atliko ypatingai prasmingą vaidinimą "Pirminė Kėlenė". Vaidinime, su pritaikytom dainom, Federacijos vadas įjėšk tinkamos moksleivių pirmininkų. Užbaigė rimtąją programą ateitininkų himnu. Po to buvo linksmoji dalis ir vakarienė. Sekmadienį prieš Šv. Mišias jauniečiai atliko žodį. **Korespondentas**

DLK ALGIRDO ŠAULIŲ KUOPA š. m. birželio 28, sekmadienį, 12 v. rengia tradicinę Joninių gegužinę medžiotojų ir žūklautojų klubo sodyboje už Kaledonijos (York Rd.). Programoje — Jonių pagerbimas, vertingų daiktų loterija, prizinis šaudymas, šilts maistas, minkštų gėrimų baras. Bus kepamas ant įiešo (BBQ) bekonas. Jaunimui — įvairūs žaidimai, laužas, kuriam vadovaus Ramona Mačytė. Visus Hamiltono ir apylinkių lietuvius kviečiame gegužinėje dalyvauti.

Kuopos valdyba

ESTRADINŲ DAINŲ solistės Violetos Rakauskaitės koncertas Hamiltone gegužės 17 d. susilaukė nemažai skaičiaus klausytojų. Su soliste svečius supažindino Audrone Naslėnaitė-Kairienė, kuri drauge su soliste Violeta bendradarbiavo orkestro "Triumfas" koncertuose Vilniuje, būdama ten pranešėja. Su orkestro palaids, perduodama garų sistema, solistė Violeta Rakauskaitė pasigėrėtinai atliko lietuvių, vokiečių ir prancūzų muzikų kūrinius. Girdėjome B. Gorbulskio, M. Tamošiūno, V. Telksnio, M. Vaitkevičiaus, T. Saldausko lietuvių kalba kūrinius, Paul Murat, Ralph Siegel ir F. Loewe kūrinius — originaline kalba. Koncertas su pertrauka truko apie dvi valandas. Atvykusieji buvo pavaišinti kavute. Po koncerto turėjo progą susitikti ir pakalbėti su trečios emigracijos bangos lietuvaitėmis. L. S.

St. Petersburg, Florida

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS SUKAKTIS St. Petersburg bus paminėta 1987 m. gruodžio 6 d., dalyvaujant vyskupui P. Baltakiui. Birželio pabaigoje į Romoje rengiamas iškilmes rengiasi keliauti apie 30 tautiečių.

MOTINOS DIENA paminėta gegužės 10 d. Lietuvių klube. Pasikaitė skaitė D. Mackialienė. Eilėraščių montažą deklamavo D. Mažeikienė ir A. Ulbinas. Muzikinę programą atliko K. Grabnickaitė-Silgauskienė.

SVEIKATOS KLAUSIMAI lietuvių gydytojai skaito paskaitas Lietuvių klube. Jau kalbėjo dr. B. Pumpienė, dantų gydytoja dr. Asta Grinis.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ gegužės 23 d. surengė gegužinę Port de Soto parke su įvairia sportine ir humoristine programa, kurioje dalyvavo ir choras (tinklinijė). Pelnas paskirtas jaunimo kelienei Australijoje, kur įvyks kongresas.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS Floridos apygardos suvažiavimas įvyko gegužės 1-2 d.d. Lietuvių

Wasaga Beach, Ont.

APYLINKĖS LIETUVIŲ susirinkimas šaukiamas š. m. birželio 19, penktadienį, 7 v.v., Gerojo Ganymo misijos salėje. Programoje: M. Garbačiauskienės paskaita ir KLB Wasaga Beach apylinkės naujos valdybos rinkimai. Kviečiame visus dalyvauti nes šis susirinkimas nulems tolimesnę apylinkės veiklą.

KLB Wasagos-Staynerio apylinkės valdyba

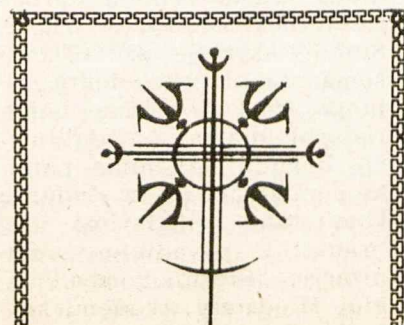
Sault Ste. Marie, Ont.

ONTARIO KULTŪROS IR PIETIŠKUMO ministerija gegužės 22 d. "Holliday Inn" viešbutyje suruošė iškilmes asmenims, dirbusiems bei dirbantiems organizuotų vienyti bei įvairių tautinių grupių darbą. Iškilmes pagrindinis tikslas buvo įteikimas ženkelių ir pažymėjimų asmenims, kurie mažaisiais 5 metais be pertraukos pasitarnavo visuomenei.

Į "Ballroom" salę su iš ministerijos gautais pakvietimais, įskaitant svečius, susirinko apie 150 žmonių. Mūsų tautiečiams atstovavo apylinkės valdybos pirmininkas Vytautas Kramilius. Po įvairių kalbų ir sveikinimų ministerijos pavaduotojas David Silcox įteikė ženklelį atskirai 65 asmenims, kurių tarpe buvo trys mūsų tautiečiai: Jadvyga Gasparienė, Vytautas Skaržinskas ir Albinas Vanagas. Be to, pabaigoje jiems buvo duotas pažymėjimas ir naujai pašto išleistas ženklas prisiminimui ir pagerbimui savanoriškai dirbančių visame krašte. Jie to pagerbimo ir apdovanojimo susilaukė už įvairias pareigas bei darbus mūsų tautiečių bendruomenėje.

Iškilmės baigėsi vaišėmis: gėrimais ir užkandžiais bei skanumynais.

Šis įvykis buvo aprašytas vietiniame laikraštyje "The Sault Star". Laikraštis paskelbė 65 pavardes nusipelnusių asmenų. Svečias

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį jis mums duoda"

Gerry Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Lietuviškų organizacijų ir lietuviškos spaudos rėmėja Hamiltono šaulių kuopos narys Sofija Rakštienė, dovanojusi taurę šaulių kuopai. Iš kairės: šaulių kuopos pirm. P. KANOPA, klebonas kun. J. LIAUBA, OFM, S. RAKŠTIENĖ, kuopos sporto vadovas A. POVILAUSKAS. Nuotr. M. Borusienės

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 3%
santapus 4.75%
kasdienines palūkanas už santapus 4.25%
term. indėlius 1 m. 7.75%
term. indėlius 3 m. 8.50%
reg. pensijų fondo 6%
90 dienų indėlius 6.50%
(minimum \$5,000)
Reg. pensijų 1 m. 7.75%

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 9.50%
asmenines paskolas ... 11.25%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2,000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. Stanley Balzekas, sn., įsteigęs Chryslerio automobilių parodą Čikagoje ir Balzeko lietuvių kultūros muziejų, mirė gegužės 6 d. Oak Parke, Kristaus vardo ligoninėje. Atsisveikinime su velioniu maldas prie jo karsto sukaltėjo kan. V. Zakarauskas, atsisveikinimui vadovavo vaikaitis Robertas Balzekas. Lietuvių prekybos rūmų vardu kalbėjo Antanas Rudis, jn., primindamas didelį velionies įnašą į verslų puoselėjimą lietuvių eilėse. Jam netgi teko būti Lietuvių prekybininkų sąjungos pirmininku. Ann Rackas džiaugėsi velionies įsteigtu Balzeko lietuvių kultūros muziejumi, kuriam jau daugelį metų vadovauja sūnus Stanley Balzekas, jn., ALTOS vardu atsisveikino prel. dr. J. Prunskis, Lietuvių muzikų sąjungos — Gene Vance, Lietuvių moterų gildos — pirm. Irene Norbut. Velionis po gedulinį Mišių Šv. M. Marijos gimimo šventovėje gegužės 9 d. palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Mišias atnašavo ir apeigas kapinėse atliko kun. Antanas Zakarauskas. Laidotuvis dalyvavusiems velionies ir šeimos artimiesiems buvo surengti pietūs didžiojoje Balzeko lietuvių kultūros muziejaus salėje.

Susipažinimą su Bronio Railos knyga "Tave mylėti tegalima iš tolo" Tautiniuose lietuvių namuose gegužės 1 d. surengė JAV LB Los Angeles apylinkės valdybos nariai Edmundas Kulikauskas, Danguolė ir Jonas Navickai. Ši knyga, kurią sudaro radijo bangomis okupuotą Lietuvon siųsti Bronio Railos pranešimai, skaitytojus pasiekė 1986 m. pabaigoje. Pagrindinė kalbėtoja buvo pakviesta rašytoja Juozo Baltušio dukra Rita. Ji yra žurnalistė, gydytis išleista Australijoje, ten išteikėjusi už australo mokytojo ir nutarusi negrįžti sovietų okupuotą Lietuvon. Sydynėje Rita Ormsby kurį laiką redagavo "Mūsų pastogės" savaitraštį, o dabar žurnalistinį darbą dirba Vašingtone, "Amerikos balso" lietuvių skyriuje. Viešnia užtikrino vakaro dalyvius, kad Lietuvoje yra labai populiarios jė radijo bangomis pasiekiančios Bronio Railos laidos, panaudodama ištraukas iš knygos "Tave mylėti tegalima iš tolo". Jai betgi nepatiko knygos pavadinimas įjungta meilė "iš tolo". Esą pavadinimui geriau būtų tikusi Bernardas Brazdžionio eilėraštis "Aš čia gyva" antraštė.

Australija

ALB krašto valdyba daugiausia darbo turi visuomeninėje ir politinėje veikloje. Sekr. A. Baltrukonienė praneša "Mūsų pastogėje", kad valdybon pilna teisiu nariu buvo pakviestas inž. Jurgis Rubas, dirbantis Melburno "Telecom" tyrimų laboratorijoje. Jis taipgi yra solistas, įsijungiantis į lietuviškus renginius, daug metų sodriu bosu dainavęs vėry oktetė, išleidęs savo įdainuotą plokštelę. Inž. J. Rubas tvarkys visuomeninius valdybos reikalus. Ją dabar sudaro: pirm. Danutė Baltutienė, vicepirm. politikams reikalams dr. Paulius Kabaila, atstovas visuomeniniams reikalams inž. Jurgis Rubas, atstovė kultūros ir jaunimo reikalams Aldona Butkute, ižd. Andrius Vaitiekūnas ir sek. Alisa Baltrukonienė.

Motinos dieną Pertho lietuvių minėjo pagal lietuvišką tradiciją — pirmąjį gegužės sekmadienį. Minėjimas pradėtas Šv. Pranciškaus Ksavero šventovėje lietuvių kapelionu kun. dr. A. Savicko atnašautomis Mišiomis ir motinoms skirtu pamokslu. Po Mišių visi į dalyvį, prisimindami Dievo Motiną Mariją, sugiedojo jos litaniją. Pietus Lietuvių namuose buvo paruošusios motinos ir būsimos motinos. Joms skirtą jautrų žodį tarė visuomenininkas J. Krupavičius. Trumpais kūrinių laisvomis programėlėmis įsijungė mažosios kartos atstovai Vytenis ir Gintaras Radzivanai, su keliom dainom — V. Skrolio vadovaujamas Pertho lietuvių choras. Kapelionas kun. dr. A. Savickas minėjime dalyvavusias motinas pavaišino šampanu. Jos taipgi buvo apdovanotos gėlėmis.

Baltiečių taryba Melburne pirmuosius metinius lietuvių, latvių ir estų trimėjus Sibiran 1941 m. birželio mėnesį minės pamaldomis R. Melburne, Šv. Jono šventovėje š. m. birželio 14 d. Pamaldose organizacijos dalyvaus su vėliavomis. Oficialioji minėjimo dalis įvyks lietuvių namuose, dalyvaujant valdžios ir opozicijos atstovams. Pagrindiniu kalbėtoju yra pa-

kviestas liberalas senatorius Jim Short. Programą atliks latvių choras, meninės lietuvių ir estų grupės.

Lietuvių sodybą organizuoja Melburno kolonija. Šiuo metu jau baigiami ruošti oficialūs jos registravimo raštai, pritaikyti prie paskutinio Viktorijos valstybės reikalavimų. Sodybos įstatai bus iškabinti Lietuvių klubo bibliotekoje, kad su jais galėtų susipažinti visi tautiečiai. Steigiamaisiais Lietuvių sodybos reikalais rūpinasi organizacinis komitetas. Sušaukta posėdyje buvo nutarta, kad Lietuvių sodybos organizacijos nariais galės būti visi tautiečiai ir tie, kurie joje stadinis namus, ir taipgi tie, kurie tik rūpinis jos reikalais. Nariais priimami asmenys, komiteto ižd. Juozui Petrašiūniui sumokėję po \$10.

Britanija

A. a. Antanas Kuosa mirė kovo 18 d. savo bute Londone. Velionis gimė 1918 m. birželio 12 d. Zarasų apskrities Meisiškėlių kaime. Jam teko tarnauti Lietuvos, Sovietų Sąjungos, Vokietijos ir Britanijos kariuomenėse. Sovietų Sąjungos kariuomenės velionis pateko pirmosios okupacijos metais, kai Raudonoji armija prisijungė Lietuvos kariuomenės dalinius. Su vokiečių kariuomene jis kovėsi Rytų fronte ir iš ten atsidūrė Vakarų fronte. Lietuviai atsiskė kovoti prieš Vakarų sąjungininkus ir pateko amerikiečių nelaisvėn. Pastarieji lietuvius atidavė britams, kurie juos įungė į VIII-ją savo armiją. Velionis Anglijon atvyko 1946 m. Pradžioje gyveno ir dirbo Bedforde, o vėliau persikėlė Londonan. Gedulines Mišias už velionį kovo 30 d. Šv. Kazimiero šventovėje atnašavo klebonas kun. dr. J. Sakevičius, MIC. Laidotuvių dalyvių vardu atsisveikino Z. Juras. Palaikai sugedinti Manor Park kapinių krematoriume. Liko sūnus Artūras su šeima ir dvi vaikaitės.

Prancūzija

Prancūzijos lietuvių šį pavasarį rinko naują PLB tarybą ir garbės teismą. Tarybon išrinkti: Ričardas ir Rimvydas Bačkiai, A. J. Greimas, D. Kristopaitis-Hermann, J. Kazakevičius, Z. Klimienė, K. Masulytė, Z. Mikšys, K. Mončys, kun. J. Petrošius ir J. Tomkus. Garbės teismas išrinkti — P. Klimas, G. Matore ir A. Mončys. Naujosios tarybos posėdis buvo suauktas balandžio 22 d. Jame tarybos pirmininku išrinktas kun. J. Petrošius. Naują PLB valdybą sudarė: pirm. Ričardas Bačkis, nariai — K. Masulytė ir J. Tomkus.

Kardinolas Lustiger, Paryžiaus arkivyskupas, paprašė Šv. Tėvą šv. Kirilo ir šv. Metodijaus 1200 metų, Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį proga pakelti ir garbės prelatus keturis Paryžiaus arkivyskupijos kunigus, kilusius iš R. Europos. Pakeltųjų tarpe yra ir lietuvių kapelionas prel. Jonas Petrošius. Kardinolas Lustigeris Lietuvos krikšto sukakties proga š. m. lapkričio 22 d. laikys Mišias Paryžiaus Notre Dame katedroje.

Inž. Jonas Simokaitis, gimęs Kaune 1936 m., nesėkmingai bandęs pabėgti lėktuvu iš Sovietų Sąjungos, 1971 m. buvo nuteistas mirti, bet ta bausmė vėliau buvo pakeista 15 metų kalėjimu. Atlikęs bausmę Mordovijos ir Uralo stovyklose, jis grįžo Vilniun, kur buvo ir toliau persekiojamas. Inž. J. Simokaitis pradėjo reikalauti leidimo išvykti iš Sovietų Sąjungos. Leidimas buvo gautas š. m. vasario 11 d. su sąlyga, kad inž. J. Simokaitis turi surasti kraštą, kuris suiktų jį priimti. Įvažiavimo vizą jam išdavė Prancūzijos ambasada Maskvoje. Balandžio 26 d. inž. J. Simokaitis atvyko Paryžiun.

Lenkija

Savaitraštis "Morze i Ziemia" (Jūra ir žemė) š. m. kovo 3 d. laidoje išspausdino ilgą Romano Grykias'o straipsnį "Žaidžia kraštovaizdyje". Jame autorius aprašė Dariaus ir Girėno paminklą Pšcelnike, įdėdamas jo nuotrauką, atpasakojo visą Dariaus ir Girėno skrydžio istoriją, paminklo statybą bei dabartinę jo globą, kuria rūpinasi Štetino lietuvių, ypač Julius Sanvaitis.

Kalifornietis Algirdas Gustaitis primena, kad prie Dariaus ir Girėno paminklo bibliotekėlę organizuoja jį globojantis Julius Sanvaitis, ul. Kilniskiego 17/1, 73110 Stargard, Szcz., Poland. Šiuo adresu jis laukia lietuviškų knygų ir spaudos, taip pat knygų bei žurnalų aviacijos temomis kitomis kalbomis.

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1987

12 dienų lietuvių kalbos kursai jaunimui
Lietuvoje nuo liepos 6-22 — kaina \$1979 kan.
*
Kelionių į Lietuvą išvykimo datos:

Gegužės 8	Birželio 29	Rugsėjo 6
Gegužės 21	Liepos 9	Rugsėjo 3
Gegužės 28	Liepos 17	Rugsėjo 17
Birželio 8	Rugpjūčio 6	Spalio 26

Oro linijos — "Air France", "Aeroflot", "JAT", "Finnair".
Šių metų naujienos: Klaipėda ir Palanga — 3, 4, 5 dienos, Kaunas — 2, 3 dienos, Panevėžys — 1 diena

Kelionės 5-7 dienom į Lietuvą sutvarkomos individualiai pagal norimą maršrutą, pageidaujamu laiku.

Kelionė į Romą — birželio 24 - liepos 2

* Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų įstaigoje nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 17.00 vakaro, šeštadienį nuo 11 v. ryto iki 14.00 v.p.p. šiuo adresu:
2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7
Tel. (416) 769-2500 arba (416) 769-8077
Telex 06-986766 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2559030

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Laiškas iš Lietuvos

Šiandien gavau Tavo malonų su liūdnu pranešimu laiškutį, už kurį sakau širdingos padėkos žodžius. Tik pastebiu, kad Jūs vizos negavimas slypi tame, kad Jūs kur nors ką nors esate padarę ar pasakę, kas mūsų tėvynei nėra prie širdies. O Jūs atvykstantieji turite turėti omenyje, kad pas mus svečiai yra tiek gerbiami, kiek jie moka pas mus mandagiai elgtis, džentelmeniškai kalbėti ir nekaišioti nosies ten, kur jiems neišpuola ir nepageidaujama yra. Jei Jūs tą taisyklių nepagerbėte, tada Jumis nubaudėme neduodami vieną sykį įvažiavimo. Kitą kartą be jokios abejonės vizą gausite ir mumis apsilankysite. Suprantama, jei mes bebūsimė gyvi.

Dauguma draugų atvyks į Vilniaus aerouostą Jūsų patikti, o aš galiu kartais ir nebeatvykti, nes jau turėsiu pilnus 82 metus ir ateis laikas giedoti pas savo pečių: "Liaukis, ak liaukis palaidūne seni, kurs visą amžių piktybė gyveni"... Kaip žavingai ją giedodavo Žemaičių Kalvarijos atliudavo pas šv. Jono koplyčia sudėję "ubagėliai", vieni jų būdavo tikri skurdžiai, kiti tik tokiais apsimetę...

Gražūs tai buvo laikai ir puikios skambėjo liaudies dainos ir giesmės kaimuose, bažnyčiose ir atlaiduose. O šiandien "visur tyla, visi jau miega užmirę rūpesčius vargus, tik nuo manęs sapnai vien bėga, blaškiasi vienas neramus". Tą dainą Kauno operos solistas A. Sodeika dainuodavo Maironio varduvių pagerbimo vakarą Kauno kunigų seminarijos didžiojoje salėje. O gražūs buvo laikai, kai visi klausydavome tų dainų ir jos atrodė mums nemirtingos, nenutylančios ir kasdieninės mūsų pa-lytės ir darbe, ir poilsyje, ir buityje...

Šių metų bėgyje du sykius buvau Vilniuje pasitikti pažįstamų užsieniečių svečių ir draugų. Jie man darė be galo puikų įspūdį: nesusenę, puikiai apsirengę, švariai nusiskutę barzdas. Iš jų išvaizdos suprantu, kad tai užsie-

niečiai, mūsų laukiamieji svečiai. Jie ne mūsų kirpimo žmonės; jie aplankę plačiojo pasaulio kraštus ir susipažinę su pasauliu geriau, negu mes. Nors mums didelių reikalų ir nėra traukiantis po svetimas šalis, kai pas mus per akis turtų visokiųjų ir žemiškų ir dangiškų.

Nemalonu, kad negavote leidimo atvykti į savo mielą tėvynę, bet esu tvirtai įsitikinęs, kad sekantį kartą jį gausite.

Dženis man nieko nėra, kad vyksta į Lietuvą, mat aš jam sykį buvau taip įgrišęs su visur jo lyde, kad jis šį sykį buvo nu-matęs atvykti slapta, bet kaip tik būtų papuolęs ant manęs Vilniaus aerouoste, ir jam nebėbūčiau buvęs šešėliu, jį sekantiu kur tik jis pasisuktų.

Ka dėl manęs buvau nupirkęs, laikyk iki kito meto, tada man juos parveši. O jei per Vatikano radiją išgirsi pagarsinimą apie mano smertį, tada sukalbėk "amžiną atilsį" ir tuo bus baigta mūsų žemiškoji draugystė... Jei Dievo galybė leis susitikti amžinybių pasaulyje, tada be vizos aplankysime vieni kitus ir pasidalinsime mintimis ir pergyvenimais.

Mes šį kartą gyvename gerai. Turėjome gerus metus, t. y. gerai užderėjo javai, pašarai ir neblogai juos nuėmėme, tokiu būdu esame šiemet turtingi ir tuo pačiu laimingi. Mūsų kaimai, t. y. kolūkiečiai, pakilo iki nematyto laipsnio. Mašinų šiandien turi jie daugiau negu Lietuvos laikais turėjo dviračių.

Paskutinis įspūdis iš kaimo: vakar vakare atvyko mane vežti... į kaimą, esantį už 5 kilometrų. Įvažiavus į kaimą, krito į akis sustatytos šešios įvairių firmų mašinos. Tokio įvykio neteko anksčiau matyti. Paaškinus pasirodė, kad ligonės moters yra 8 vaikai ir visi mechanizuoti, t. y. turi nuosavas mašinas. Pas mus, jei ne mėlynasis girtuoklis, tai mašina būtinai turi. Todėl mašinomis esame be galo turtingi, kas yra dalis mūsų gerovės ir labai palengvina gyvenimą. N.N.

A. a. JOANA PAULIONYTĖ (dešinėje) ir jos draugė KRISTINA AUŠROTAITĖ 1970 metais susipažįsta su Kanados lietuvių dienų programa, kad galėtų informuoti atvykstančius svečius

Lietuvaitė, gyvenusi ne sau

A. a. Joanos Paulionytės mirties penkmečio sulaukus

Joana Paulionytė mirė 1982 m. birželio 11 d. Kiekvienais metais mirties ar jai artimą dieną motina Elena užprašo šv. Mišias, kuriose dalyvauja ne tik artimieji, bet ir nemažas būrys londoniečių. Taip kasmet dabar ir, motinos žodžiais, dar ilgai bus ir ateityje.

Joana gimė prieš 40 metų Vokietijoje, o mirė vos 35 metų sulaukus.

Kai gyvename materializmo aplinkoje, kurioje beveik kiekvienas trokšta egoistinės laimės ir taip populiarus "gero laiko", tai sunku patikėti, kad kur nors atsirastų jaunuolė ar jaunuolis, kuris pasirodys visai priešingai kryptį ir paskirs savo gyvenimą ne sau, bet... kitiems.

Pastarąjį kelią kaip tik ir buvo pasirinkusi Joana, kuri, 1970 m. baigusi gailingųjų seserų mokyklą Otavos universitete (R.N. ir B.Sc.N. laipsniais), pasiryžė atsidėti luošų bei atsilikusių vaikų priežiūrai. Tokių Thunder Bay mieste ji turėjo net 600-700! Ji nešė, kėlė, kėlė valandų jį per dieną dirbo ir nesvarstė klausimo, ar tas darbas kartais jai nėra per sunkus. Ji jautėsi laiminga, galėdama tiems nelaimingiems vaikams duoti nors spindulėlį laimės ir vilties. Viltis buvo ir tų vaikų tėvų gyvenimo dalis.

Joana buvo labai malona būdo. Jos pasirodymas spinduliu sušildavo, kai ji savo malonia šypsena ir gražių žodžių kiekvieną patikdavo ir palydėdavo. Ji londoniečiams gerai žinoma, nes buvo aktyvi ir lietuviškoje veikloje, pasirodusi ir šioje srityje kiekvienam padėti.

Joana atkreipė dėmesį ir kitautė, nes buvo pasirinkusi tą pa-

tį kelią, kuriuo eidama Motina Teresė Kalkutoje susilaukė pasaulinio garso ir retai kam teikiamos Nobelio premijos.

Deja, Joana nepavyko pasiekti užsibrėžto tikslo ir tokios aukštumos, nes jos gyvenimas per anksti užsibaigė. Jos staigi ir netikėta mirtis buvo apgailėta ne tik artimųjų, Londono ir kitų apylinkių lietuvių, bet ir kitautė, mi-nėty vaikų tėvų, bendradarbių, tos srities įvairių pareigūnų, viršininkų ir t.t. The Easter Seal Society Toronto vyr. direktorius Ian Bain pabrėžė, kad ji buvo brangiama jų nare ir gerbiama pareigose, kurios kiekvienam buvo ne lengvas egzaminas. Janet Tothill, direktorė Ontario Association for Children with Learning Disabilities, rašė: "Mes reikėme jai didžiausią pagarbą ir su pasigėrėjimu stebėjome jos profesionališkumą". Panašiai atsiliepė ir Miss G. Workman, supervisor Rehabilitation Services, Thunder Bay, pabrėždama, kad Joanos pasiaukojimas buvo didesnis, negu pareigos to reikalavo. Doktorė iš Spence klinkos, Thunder Bay, išskėlė Joanos išskirtinas kvalifikacijas: "Mes turėjome daug Easter Seal gail. seserų, bet Joana buvo viena iš geriausių. Ji buvo pasiaukojanti ir niekada nesisukundžianti pareigose, kurios, mano nuomone, buvo pačios sunkiausios, kokias gail. sesuo gali turėti. Tai tik nedidelė dalis pareiškimų, padarytų svarbių tos srities pareigūnų Joanai mirus.

Jos mirtį juo labiau pergyveno jos artimieji, ją pažįstantieji lietuviai ir ypač tų nelaimingų vaikų tėvai, su didele pagarpa mi-taučių, nes buvo pasirinkusi tą pa-

(Nukeltą 19-tą psl.)

Gyvos krikščioniškos dvasios siekiant

Lietuvos vyskupų ir vyskupijų valdytojų penktasis ganytojinis laiškas tikintiesiems Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejui švenčiant (1987 m. Sekminėms)

Dvasia, Viešpatie, ateik, spinduliu dangaus mums teik! (Sekminių sekvencija)

BRANGIEJI!

Atsivėrimas dieviškajai tiesai, pasisukimas į aukštesnę kultūrą, apsisprendimas rinktis kilnesnį asmeninį gyvenimą ir taikos bei keitimosi vertybėmis su kitais kelią... visada yra išgainingas asmeniui ir visuomenei. Taip įvyko ir 1387 metais, kai Lietuva priėmė Krikštą. Ji išėjo iš izoliacijos, pradėjo lygiateisiškai bendrauti su kitomis krikščioniškomis tautomis, o jos žmonės pradėjo mokytis gyventi su Kristumi kaip Dievo vaikai.

Pastangos pažinti giliausias savo būties priežastis bei tikslus — iš kur esame, kam gyvename; pastangos pagilinti ir pašventinti kilnų, vertybėmis ir šventenybėmis pagarbų gyvenimo būdą — gerbiant Dievą, tėvus ir Tėvynę, duoną ir šeimos židini, pastangos visada elgtis pagal sąžinę ir Dievo įsakymus... visada reiškia gražią dvasinę, kultūrinę ir visuomeninę pažangą. Tam ryžosi ir Lietuva, prieš 600 metų priimdama Krikštą.

Pripažinti vieną Tikrąjį Dievą vietoj įsivaizduotų dievų ir formuoti savo santykius su juo bei su artimu pagal jo teisingus įsakymus — labai didelis ir labai aukštas dalykas lyginant su pagonybe; tačiau tai — tik krikščionybės pradžiamokslis, jos prieangis, kai žinome, kuo Bažnyčioje gali mus apdovanoti Šventoji Dvasia, kokia slėpingai žavi yra krikščioniškojo gyvenimo pilnatvė. Krikštas — gimimas Dievui, o paskui turi eiti dieviškojo gyvenimo išsiskleidimas.

Pirmajame laipsnyje, pradžiamokslyje, Šventoji Dvasia teikia pašventinamąją malonę ir tikėjimo, vilties bei meilės dorybių užuomazgas. Aukštesniajame laipsnyje išsiskleidžia garsiųjų septynių jos dovanų veikimas; išminties, pažinimo, sumanumo, tvirtumo, patarimo, šventos Dievo baimės ir ištvermės. Jų poveikis mūsų tikėjimą daro šviesų, viltingą, giedrą ir meilę — ugninę. Žodžiu, Šventosios Dvasios dovanos mums ugdo gyvą krikščionišką dvasią, ugdo krikščionis "pagal Dievo širdį".

Pirmąjį savo stebuklą Jėzus padarė Galilėjos Kanoje per vestuves; vandenį paverė vynu ir taip simboliškai atskleidė savo misijos prasmę. Jo su Dievu Tėvu atsiųstoji Šventoji Dvasia prėską kasdienybės vandenį paverčia

kvapiu vynu, kuris psalmės žodžiais tarant, "džiugina širdį" ir daro ją dosnią. Kristaus atsiųstoji Šventoji Dvasia įkvepia jo mokiniams dvasingumo ir dosnumo. "Kas tik... iš jo vidaus plūs gyvojo vandens srovės", kalbėjo Jėzus. Ir evangelistas pastebi, jog jis tai sakė apie Šventąją Dvasią, kurią turėjo gauti įtikėjusieji (plg. Jn 7,38-39). Iš tiesų gyvenime matom, kaip Šventajai Dvasiai klusnus žmogus moka neatrinti blogybių ir priešingumų, dalijasi širdies šiluma ir gerumu, suranda taikius gaivius sprendimus broliškais žmonių santykiams kurti.

Per Paskutinę vakarienę Jėzus pažadėjo: "Ateis Glo-bėjas, Tiesos Dvasia. Ji ves jus į visokią Tiesą. Ji viską jums primins, ką esu jums kalbėjęs..." (Jn 14,26). Ir šiandien Šventosios Dvasios vadovaujama Bažnyčia sugėba imtis naujų problemų sprendimo, rasti naujų kelių, atsilipti į šių dienų iššūkius ir poreikius.

Iš numirusių prisikėlęs Kristus liepė savo apaštalams dar nesiskirstyti po pasaulį, bet laukti, kol nužengs Šventoji Dvasia ir suteiks savo galybės (plg. Apd 1,4-8). Sekminių dieną nužengė toji Galybės Dvasia su užesiu ir liepsnomis, įkvėpė Jėzaus mokiniams drąsos ir užsidegimo. Šventajai Dvasiai imlus kunigas ir tikintysis taip pat nestokoja užmojo ir ryžto, nepabūgsta klūčių šventam Kristaus Karalystės plėtimui darbu.

Šventoji Dvasia kaip ugnis. Ji gali būti laisvai liepsnojanti, plazdanti-šildanti, šviečianti, uždeganti. Gali būti ir prigėsus, paslėpta, nelyginant pelenais užpildyta žarija. Šitai nebesipriklauso nuo Šventosios Dvasies: savi mi visada — kaitrusis žaizdras. Šitai priklauso nuo mūsų imlumo jai, nuo mūsų bendradarbiavimo su ja.

Kokiu laipsniu mes bendradarbiausime su Šventąja Dvasia, tokio laipsnio krikščionys esame. Gyvas, lakus bendradarbiavimas — gyvos dvasios krikščionis. Tik vargani dvasingumo padmenys — netobulas, silpnas, apsnūdęs krikščionis. Prarasta pašventinamoji malonė, pražudyta Dievo meilė, viltis, o gal ir tikėjimas — nebegyvas krikščionis, apmiręs narys gyvame Bažnyčios organizme, ne pagalba jam, o skaudulys...

Šventosios Dvasios dovanų veikimą mums silpnina mūsų tingumas ir sumaterialėjimas, mūsų vangumas ir pasinešimas į fizinius malonumus bei patogumus, mūsų baimė angažuotis, ryžtis, kovoti su blogiu pirmiausia pačiuose mumyse. Palaimingam, žaviam Šventosios Dvasios dovanų

veikimui gerai atsiliepia tie-sus ir ryžtingas elgesys.

Visus tikintuosius ir Dievo valiai jautrius žmones mes kviečiame šiais Lietuvos Krikšto jubiliejaus metais išmokyti vadovautis ir gyventi gyva krikščioniška dvasia — Šventosios Dvasios malone ir dovanomis. Kviečiame nuo šiol savo gyvenime rodyti visą savo gerumą Dievo sukurtai gamtai, savo šeimai bei aplinkai, tikinčiųjų bendrijai, Tėvynei. Tegu malda ir šventė mus dvasiškai kelia, tegu kiekvieno darbu skleidžiasi mūsų sąžiningumas, išradingumas, dosnumas, atsakingumas. O apsilėidimas, girtavimas, palaidumas, pik-tumas, pavydas ir visokia dvasios menkystė, Šventojo Rašto žodžiais tarant, tebus mums tolimi, kaip pridera šventiesiems (plg. Rom 13,13; Ef 5,3).

Mes kviečiame šiais jubiliejais Lietuvos Krikšto metais švęsti Sekmines kaip Gyvos krikščioniškos dvasios šventę kiekvienoje šeimose ir parapijose. Kviečiame aktyviai dalyvauti jubiliejaus iš-kilmėse, kurios bus surengtos Vilniuje ir Šiluvoje, Varduvoje ir Krekenavoje, Pivašiūnuose ir Kapsuke, ir visur semtis tos gyvos krikščioniškos dvasios iš Viešpaties žodžio Evangelijoje ir iš Eucharistijoje gyvenančio ir besiaukojančio Jėzaus. Gerkime Viešpaties žodį iš Bažnyčios lūpų, Viešpaties meilę iš jo širdies drauge su mylimąja dvasine mūsų Motina, kuri yra "Tėvo Duktė mylima, Dievo Sūnaus Motina, sužieduota, vainikuota Dvasios Švenčiausios" (svs. Baranaukas).

Ir švęsdami, ir darbuodami parodydami, kokia žavi ir šiandien aktuali yra ta gyvoji krikščioniškoji dvasia: ji mus įgalina nuosirdžiai vykdyti palaiminguosius Dievo planus, atsilipti į giliausius žmonių troškimus; įgalina padaryti, kad mūsų žemėje būtų šviesiau ir gražiau.

Mes, Dievo Apvaizdos lėmi-mu ir Bažnyčios patvarkymu skirtieji Lietuvos vyskupijų vadovai, Sutvirtinimo sakramentu teikiame jums Šventosios Dvasios dovanas ir lau-kiamie vien to, kad jos įkvėp-ta išmintis ir supratimas, su-gebėjimas ir ištvermė, pata-rimas ir pagarba gėriui, ir didžiulis atsakomybės jaus-mas už dabartį ir ateitį, už save, Bažnyčią ir Tėvynę... jums vadovauti ir jus visur lydėti. Laukiame ir linkime, kad jūsų žodžiai, darbai ir mal-dos išreikštų gyvą krikščio-nišką dvasią, nes tikrasis krikščionybės triumfas — tai Šventosios Dvasios viešpata-vimas kiekvienoje geroje šir-dyje. Amen.

Lietuvos vyskupai ir vyskupijų valdytojai

Philatelic Service
Canada Post Corporation

CAPEX 87

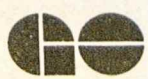
TARPTAUTINĖ PAŠTO ŽENKLŲ PARODA

RETA PATIRTIS: Nesvarbu kas esate — patyręs pašto ženklų rinkėjas ar tik besidomintis, CAPEX 87 apsilankymas jums bus reta proga pamatyti kas padaro pašto ženklų rinkimą vienu populiariausių ir įdomiausių užsiėmimų... tik pažiūrėkite ką matysite...

PAŠTO ŽENKLAI IŠ DAUGIAU KAIP 90 ŠALIŲ ■ RETI BEI NEIPRASTI PAŠTO ŽENKLAI IR PREMIJINIAI RINKINIAI ■ TARPTAUTINĖ PAŠTO ŽENKLŲ RINKA SU DAUGIAU KAIP 140 PREKIAUTOJŲ ■ AIŠKINIMAS PAŠTO ŽENKLŲ PIEŠĖJŲ, GRAVIRUOTOJŲ IR SPAUSTUVININKŲ ■ VALSTYBINIO PAŠTO MUZIEJAUS RODINYS ■ SPECIALUS VAIKŲ MIESTELIS JAUNIEMS PAŠTO ŽENKLŲ RINKĖJAMS...

... VISA TAI IR DAUGIAU — METROPOLINIO TORONTO CONVENTION CENTRE BIRŽELIO 13-21.

ĮEJIMAS: SUAUGUSIEMS — \$5,
MOKSLEIVIAMS (žemiau 18) IR PENSININKAMS — \$2.

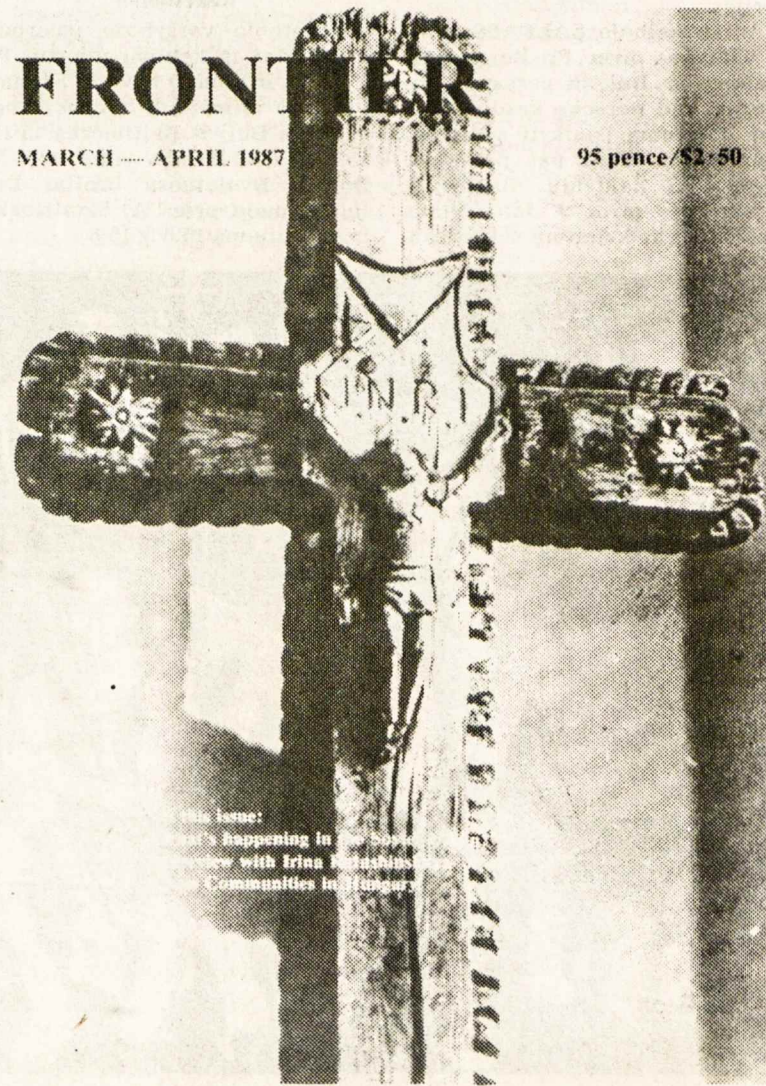

"GO Train" iki Union Station
eiti vieną bloką į vakarus
GO informacija: 630-3933

FRONTIER

MARCH — APRIL 1987

95 pence/\$2.50

Britanijoje spausdinamas žurnalas "Frontier", kurio leidėjas yra kun. MICHAEL BOURDEAUX, redaktorius — MICHAEL ROWE. Viršelyje — senas kryžius iš Visų šventųjų šventovės Vilniuje

Lietuvių jaunimas sportinėse žaidynėse

Sportinės lietuvių žaidynės Niujorke, kur dalyvavo 300 jaunuolių iš JAV ir Kanados

1987 m. gegužės 9 d. Toronte įvyko 37 ŠALFAS žaidynių atidarymas. Programoje — ledo ritulys, stalo tenisas ir kėliavimas. Vos praėjus kelioms dienoms, galėję stebėti vel skubantius sportininkus į savo metines 37 ŠALFAS žaidynes Niujorke. Turtin-gesni klubai, kaip Klivlandas, Detroitas, Čikaga atskrido lėk-tuvais, o neturtingesni važiuo automobiliais. Nors Niujorkas didelis miestas ir kelių keelių tūkstančiai, tačiau mūsų sporti-ninkai nedaug klaidžioję jau penk-tadienio vakare atsirado puoš-nioje V. ir V. Vebeliūnų reziden-cijoje — dvare. Čia jaunimas gro-jo, šoko, maudėsi ir tikiu dar il-gai neužmirš, to romantiško pa-vasario vakaro bei malonaus pri-ėmimo.

Niujorkas, nors ir dideli atstu-mai, vis dėlto sutraukė per 300 sportininkų. Programoje buvo krepšinis, tinklinis, raketbolas, plaukimas ir šachmatai. Krepši-nis šį kartą vyrovavo dalyvių gau-sumu — net 24 komandos, 7 vyrų A, 7 vyrų B, 7 jaunių A ir 3 jaunučių.

Krepšinis

Vyrų A rungtynės vyko Niujorko Institute of Technology, Old West-bury, Long Island, N.Y. salėje. Pir-mos rungtynės — Niujorko LAK — Hamiltono "Kovas". LAK veda ir be didesnio pasipriešinimo laimi 88:66.

Antros rungtynės — Čikagos "Li-tuanica" — Detroito "Kovas". Čia dalyviai jau laukia kietesnių kovų, nes neuilustamas vadovas ir treneris R. Dirvonis turėjo atsivėžęs naujų žėgų. Tuo tarpu Det-roito "Kovas" pasiūnė į kovą jaunas ir daug žadančias žėgas, kaip Gražulis, Rugienis, Bowul-ski ir kt. Kova kietė, ir pirmas kė-linsy baigiasi 42:35 "Lituanicos" naudai. Nors "Kovo" vyrai gerai ir labai agresyviai žaidžia, tačiau "Lituanicos" veteranai, kaip Ba-ris, Neimantas, Bzdelik ir kiti rungtynes laimi 84:67.

Trečios rungtynės — Klivlando "Žaibas" — Toronto "Vytiš". "Žai-bas" trenkė ir nesunkiai priklup-dė "Vyčio" komandą, laimėdamas 81:63.

Pusbaigimo rungtynės turėjo būti aukštos klasės, deja, "Litua-nica" po rungtynių su Detroito "Kovu" vėl turėjo stoti į kovą prieš Niujorko LAK, kuris buvo jau susidorojęs su Hamiltono "Kovu", o "Lituanica" dar nebuvo atsigavusi nuo agresyvaus Det-roito "Kovo" smūgių. Niujorko LAK zonis gnyimas buvo nepra-laužiamas, ir kai tolimi metimai nekrito "Lituanica" jokių vilčių nebuvo. LAK Šimkus dominavo lentas ir žaibiški Vaitkaus prasi-veržimai baigėsi 71:64 laimė-jimu.

Pagaliau pasirodė ir Toronto "Aušra". Aukšti vyrai, graži ir tvarkinga uniforma sudarė rim-tą komandos vaizdą. Kaip praėjus-ių metų nugalėtoja iš karto atei-na į pusbaigmį prieš Klivlando "Žaibą". Klivlandiečiai nei ūgiu, nei žaidimu nebuvo priešas, ir "Aušrai" tenka laimėjimas, gali-ma sakyti, be kovos 116:73 ir jau baigmėje.

Sekmadienį prieš baigmines rungtynes sveikino Niujorko LAK atstovas V. Steponis. Jis primi-nė, kad prieš 50 metų Lietuva lai-mėjo Europos krepšinio pirmeny-bes. Nors esame maža tauta, ta-čiau Lietuvos vardas dar ir šian-dien grumiasi ir laimi prieš im-perijas.

Toliau kalbėjo ŠALFAS cent-ro valdybos pirm. Pr. Berneckas: sveikino ir linkėjo geresnės pa-žangos, kad peršokę kasdienybės lygį, galėtume išlaikyti sportinių kovų vertę. Taip pat perskaitė III-jų PLS Žaidynių Australijoje org. k-to pirm. J. Janavičiaus sveikinimą ir kvietimą sekančiais

metais atvykti į III PLSŽ Adelai-dėje, Australijoje.

Baigminiai žaidimai

Paskutinė kova tarp Toronto "Aušros" — Niujorko LAK. Rungtynių pradžia atsargi, abi komandos su zoniiniu dengimu ir tik tolimais metimais didina rezultatą. Kėli-nys tik 38:36 Niujorko naudai. Antrame kėlinyje Rautinšas ma-giškai demonstruoja, kamuolį me-ta iš visų padėčių ir nesunkiai atlaiko Niujorko spaudimą (da-lyviai kraipo galvas ir rėkia). Vis-kas vyksta labai greitai. "Aušrai" perėjus į individualinį dengimą LAKO Šimkus lengvai uždengia 7 pėdų Žiotą ir ima nuo jo kamuolius. Po kelių minučių, atrodo, pavargsta ir "Aušra" atsigau-na. Likus porai minučių iki pabaigos, LAK veda 79:75. Vėl keli žaibiški Rautinšo prasi-veržimai. "Aušra" veda 81:80 ir 83:82. Šimkus meta ir persveria 84:83 (dalyviai rėkia be sustojimo). Rautinšas baudos metimu išlygina 84:84. Niujorkas prameta baudą, ir "Aušra" gauna kamuolį. Laikas — 15 sekundžių, Rautinšas meta ir prameta.

Pratęsinę taškas po taško ir vėl baigiasi 93:93. Antrame pratęsime Niujorkas atsigau-na, o "Aušra" pasimeta, ir Rautinšas už 5 baudas turi išeiti. Niujorkas atsargiai sumeta dar 10 taškų 103:93 ir laimi 1987 m. vyrų A krepšinio meisterio titulą bei taūrę.

Dėl trečios vietos A klasėje Či-kagos "Lituanica" sunkiai įveikė stipriai kovojantį Klivlando "Žai-bą" 95:77. Penktą vietą gauna Det-roito "Kovas", įveikęs Toronto "Vyti" 101:72.

Vyrų B klasėje iš 7 dalyvių baig-mėje susitiko Detroito "Kovas" — Niujorko LAK. Detroitas laimi 53:39. Jaunių A klasėje susitiko seni draugai Čikagos "Lituanica" ir Čikagos "Neris". Rungtynės vieno do pajėgumo, tačiau į galą keli puikūs Cielinsko praėjimai nulė-mė "Neriai" pergalę 61:54.

Geriausiu žaidėju buvo išrink-tas Vaitkus — jis iškovojo Niujor-kui pergalę ir dar surinko 29 taškus. Kas būtų Niujorkas be Šim-kus. Jis nepakeičiamas nei ūgiu, nei žaidimu — surinko 38 taškus. Pereję į kitą pusę, randame "Auš-ros" Rautinšą, kuris yra žvaigž-dė, surinkusi 48 taškus.

Tinklinis

Tinklinis šį kartą silpnai pa-sirodė — vos 3 moterų ir 4 vyrų komandos, nė vienos jaunių ar mergaičių. Moterų klasėje be "Žai-bo" ir "Neries", lygis žymiai silp-nesnis. Bostonas įveikė Baltimorę 15:5 ir 15:9 ir Niujorką 15:8, 15:12.

Vyrų klasėje "Neris" nugalėjo Baltimorę 15:4 ir 15:7, o Bostonas "Žaibą" 15:13, 7:15 ir 15:11. Baig-mėje "Neris" laimėjo prieš Bosto-ną 15:1, 15:11, 15:6.

Plaukimas

Plaukimo varžybos vyko kartu su baltiečiais, dalyvavo tik lat-viai. Nedidelis dalyvių skaičius, tačiau pasekmės gana geros. Lat-viai ir lietuviai pasidalino po 8 pirmas vietas. A. Barzdukas iš Vašingtono laimėjo 100 m laisvu, 500 m laisvu ir 100 m peteliške, o Darius Bork — 100 m krūtine. Da-riaus brolis Davis jaunučių klase-sėje laimėjo viską: 50 m laisvu, 50 m nugara, 50 m krūtine ir paga-liau 200 m keturiiais stiliais. Ar-vydas Barzdukas vadovavo sklan-džiai ir pavyzdinčiai.

Raketbolas

Raketbolo varžybose pasirodė 9 dalyviai iš keturių miestų. Po įtemptų ir įdomių kovų L. Klimai-tis išėjo laimėtoju, baigmėje nu-galęs V. Dulį iš Baltimorės 13:15, 15:8 ir 11:8. Trečia vieta teko V. Duliu. Dvejetuose broliai Du-liai laimėjo prieš A. Skudžinską ir A. Veliuoną 15:5 ir 15:6.

Šachmatai

Šachmatų varžybose 9 dalyviai dvi dienas kovojo dėl dr. A. Nas-vyčio pereinamosios taures. Pir-mą vietą pasidalino po lygiai su-rinkę taškų (3) A. Simonaitis iš Niujorko, V. Chrolavičius iš Ha-miltono ir Z. Bliznikas iš New Jersey. Toliau sekė Kulpa, Stak-nys ir kiti. Varžyboms vadovavo

E. Staknys. Dalyvavo ir viena mo-teris — Dr. Giedrė Kumpikaitė iš Long Island.

Viešbučiai, salės, teisėjai, pri-ėmimai, šeštadienio šokiai ir ne-brangus maistas visose varžybų salėse rodė gerą organizaciją. Pa-dėka priklauso žaidynių org. k-to pirm. Pr. Gvildžiui ir jo sudary-tam komitetui. P.B.

Lietuviškos knygos likimas išeivijoje

IGNAS MEDZIUKAS

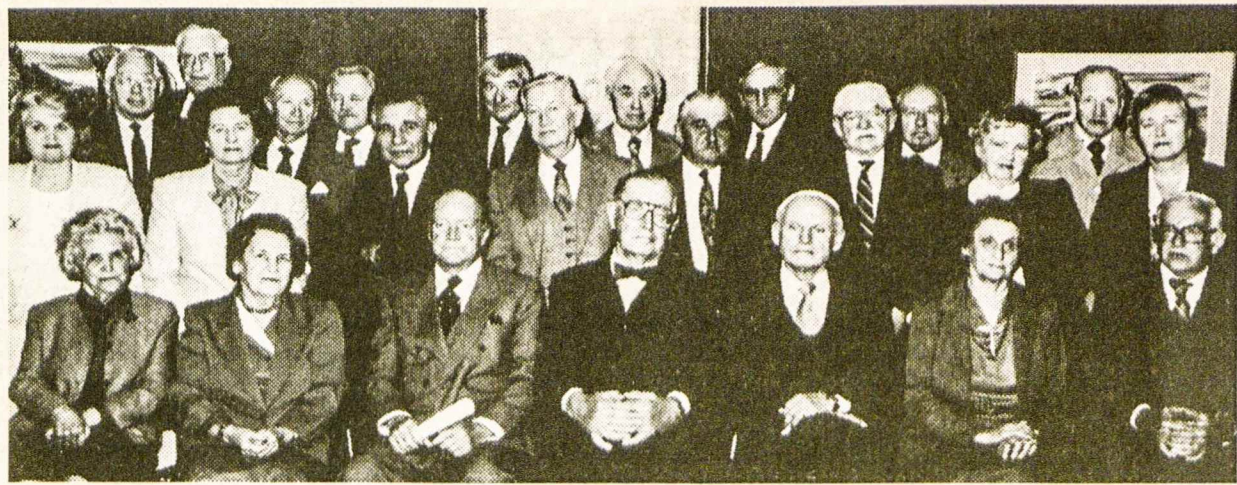
Mažvydo katekizmo, išspaus-dinto prieš 440 metų, kurio ori-ginalas yra Vilniaus universi-teto bibliotekoje, prakalboje raginama imti jį ir skaityti: "Mokslą šitą mūsų tėvai trokš-davo turėti, ale tą negalėję nė vienu būdu gauti". Tuo pa-brėžiama lietuvių kalba spaus-dinto žodžio neįkainojama reikšmė. Dėl šio rašto 40 metų vyko atkakli kova su charisti-ne Rusijos imperija, kol ji pa-galiau buvo laimėta. Lietuviš-kas spausdintas žodis iki mū-sų laikų forma ir turiniu išto-bulėjo.

Prieš keletą metų eidamas gatvę pastebėjau, kad vyrai nešė iš vieno namo knygas ir krovė jas prie šaligatvio. Iš pradžių galvojau, jie tas kny-gas krauna, kad galėtų išga-benti kitur. Suabejojęs pa-klausiau. Tada vienas jų man paaiškino: čia gyvena du seni žmonės, kurių vienas miręs, antras išvežtas į prieglaudą, o jų įpėdiniai šiomis knygo-mis nesidomi, todėl jos išme-tamos į gatvę, kad būtų išvež-tos į šukšlyną.

Neseniai aplankiau vieną senesnio amžiaus pažįstamą, kuris, aprodydamas savo gra-žiais baldais apstatytą butą, nusivėdė ir kambarį su tvar-kingai sudėliotomis knygomis lentynose. Čia buvo ir gerų, vertingų knygų. Jis man aiš-kinio: "Knygas mylėjau ir sten-giausi įsigyti, bet dabar jau neperku, nes dėl senatvės akys yra pavargusios, pasitenkinu peržiūrėjęs laikraštį. O koks bus šių knygų likimas, neži-nau, nes mano vaikai ir vaikai-čiai, nors lankė lietuviškas mokyklas, knygomis jau nesidomi..."

Panašiai yra ir daugelyje kitų šeimų. Tad nenuostabu, kad mūsų išleidžiamų knygų tiražai, palyginus su tais prieš tris ar du dešimtmečius, mažėja, nes senesnieji knygos mylėtojai iškeliauja į anapus, o kiti, sulaukę gyvenimo sau-lėlydžio, sveikatai nusilpus, jau nepajėgia skaityti. Jau-nesnieji, kurie turėtų pakeisti iš rikiuotės išeinančius, jau nelabai domisi lietuviškų kny-gų skaityba, išskyrus retas iš-imtis. Prisimenu, kadaise Lie-tuvių Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius nusivylęs spau-doje skundėsi, kad jaunieji aka-demikai neprenumeruoja jo leidžiamos enciklopedijos, nors jis ir sudaręs jiems la-bai palankias sąlygas.

Maždaug prieš dejuis metus vienoje nausėdijoje buvo įsteigtas jaunimo organiza-cijos knygynėlis, nes tikėtasi, kad jaunimas juo naudosis. Deja, kaip parodė praėjusieji metai, iš jaunų žmonių retas kuris lietuviškomis knygomis domisi ir čia apsilanko.

Tautos fondo suvažiavimo dalyviai 1987 m. gegužės 9 d. Kultūros židinyje Brukljne. Viduryje sėdi VLIKO garbės pirmininkas dr. K. VALIŪNAS, gen. Lietuvos konsulas A. SIMUTIS, Tautos fondo tarybos pirm. J. VALAITIS. Visi aktyviai dalyvavo suvažiavimo darbuose. Nuotr. L. Tamošaitis

Tautos fondas Amerikoje

Metinis suvažiavimas Brukljne, kuriame išrinkta nauja taryba

P. AŽUOLAS

Metinis Tautos fondo suva-žiavimas įvyko 1987 m. gegužės 9 d. Kultūros židinyje, Brook-lyn. N.Y. Dalyvavo apie 30 na-rių, kurie turėjo įgaliojimus 2424 balsų, penkiolikos orga-nizacijų 109 balsus ir VLIKO atstovas su 2071 balsu — iš vi-so 4604 balsų. Kiekvienas, pa-aukojęs šimtinę, gauna vieną balsą ir turi teisę savo vieton įgalioti kitą narį (proxy).

Suvažiavimą pradėjo Tautos fondo tarybos pirm. Jurgis Va-laitis. Invokaciją sukalbėjo kun. Pranciškus Gedgaudas, OFM. Buvo sugiedotas tautos himnas. Pagerbti mirusieji dr. P. Vileišis ir Petras Min-kūnas. Į prezidiumą pakviesti vicepirmininkai L. Grinius, A. Daunys, sekretoriai — J. Vilgalys.

Suvažiavimą sveikino gen. kons. Anicetas Simutis, VLI-Ko garbės pirm. dr. K. Valiū-nas, JAV Lietuvių Bendruome-nės valdybos vadov A. Vakse-lis, Tautinės sąjungos vadov — E. Čekienė, Lietuvos atgi-mimo sąjūdžio vadov — L. Ta-mošaitis. Raštu sveikino vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, Lie-tuvos atstovas Vašingtone dr. S. Bačkis, Tautos fondo garbės pirm. prel. J. Balkūnas, ALTos pirm. (e.p.) dr. J. Valaitis ir kiti.

Pranešimus padarė tarybos pirm. J. Valaitis, valdybos pirm. J. Giedraitis, kontrolės komisijos pirm. A. Čampė ir VLIKO vicepirm. L. Grinius.

Kalbėtojai atskleidė inten-syvų abiejų institucijų — Tau-tos fondo ir VLIKO darbą 1986 m. Jų uždavinys — skleisti in-formaciją apie Lietuvą, turint vieną tikslą prieš akis — jos nepriklausomybės atstatymą. Tam tikslui ir telkiamos lėš-os, leidžiamos įvairūs leidi-niai, knygos, informaciniai ELTOS biuletiniai (išeina septy-niom kalbom), radijo pro-gramos, organizuojamos kon-ferencijos ir įvairiais kitais būdais informuojama visuo-menė ir valstybių vyriausybės bei parlamentai. Didžioji da-lis darbų yra atliekama VLI-Ko. Tautos fondui betarpiškai rūpi organizuotai telkti lėšas. TF valdyba ir taryba džiau-

giasi, kad tas darbas jiems se-kėsi, fondas augo rėmėjų skai-čiumi ir aukų gausumu. "Lietu-viai visada rėmė ir rems pozi-tivią prasmingą veiklą" — sa-kė J. Giedraitis.

1986 m. pajamų gauta \$198,-000, išlaidų buvo \$152,000 (\$126,000 VLIKo ir \$26,000 T. fondo). TF turtas artėja prie milijono (\$842,000). Daugeliui yra žinoma, kad TF turi dvi pagrindines sąskaitas — Lais-vės izdo ir T. fondo. LI kapi-talas neliečiamas, veiklai nau-dojami tik nuosimėčiai, kurie yra perkeliama į TF sąskaitą. LI metus baigė su \$449,000.

Lėšų telkimui sudarytas pla-tus įgaliotinių ir atstovybių tinklas. Vadovauja Juozas Giedraitis. JAV-se yra pen-kios atstovybės: Čikagoje — vad. J. Jurkūnas, Klivlande — A. Idzelis, Detroito — Vl. Staškus, Los Angeles — M. Naujokaitis, Floridoje — G. Vilnis. Kanadoje yra dvi at-stovybės: Kanados — vad. A. Patamsis, Toronto — A. Vai-dila. Australijoje yra dvi at-stovybės — Melbourne ir Sydne-juje, Anglijoje — viena. Atsto-vybės ir įgaliotiniai darba atlieka pasigėrėtinai su dide-liu pasišventimu ir įžvalgumu. Iš užsienio atstovybių daugiau-sia surenka aukų Kanada. No-rima Kanados atstovybė inkor-poruoti. Gaila, kad Kanados atstovai suvažiavime negalė-jo dalyvauti.

Atrodo, susirinkę nariai ir delegatai fondo lėšų telkimu buvo patenkinti, nes nebuvo padaryta jokių pastabų. Pra-nešta, kad išgytas kompiute-ris ir planuojama išnuomoti patalpas įstaigai. (Iki šiol vi-sos knygos ir raštinės priemo-nės yra pas išdininką Vyt. Kul-pą ir finansų sekretorę A. Ka-tiniene).

VLIKO vicepirm. L. Grinius savo pranešime prisiminė So-vietų Sąjungos teismą Kopen-hagoje 1985 m., jaunimo tai-kos ir laisvės žygi, kartu su kitais baltiečiais organizuo-mą informacijos centrą ir de-monstracijas Vienoje, VLIKO seimą Londone, kuris buvo la-bai sėkmingas, išskyrus vieną nesitiktą incidentą, kai PLB pirmininkas savo sveikinimo

laiskė pasiūlė VLIKui įsijung-ti į PLB.

L. Grinius pranešė, kad VLI-Kas kartu su Pasaulio baltie-čių santalka įsteigė atstovy-bę Europoje, Strasburge, ku-riai vadovauja Algis Klimai-tis, kuris labai sėkmingai pa-sidarbavo Vienoje organizuo-damas informacijos centrą. Jis turi plačius ryšius su spauda ir Europos parlamen-tu. Atstovybė pradėjo veikti birželio 1 d. Žvelgiant į atei-tį — 1989 m. sueis 50 metų nuo Ribbentropo-Molotovo sutar-ties pasirašymo. Reikėtų tą suaktyvinti tinkamai paminėti.

Baigdamas L. Grinius per-davė VLIKo pasisakymą Vil-niaus arkivyskupijos klau-simu. VLIKo nusistatymas šiuo reikalu skiriasi nuo dauguo-sios spaudoje rašiusių ir su-važiavimuose priimtų rezoliu-cijų, reikalaujančių Vatikana-jungti Vilniaus arkivys-kupiją į bažnytinę Lietuvos provinciją. VLIKas gi sutin-ka su Vatikano politika, kad toks įjungimas šiuo metu reikš-tų pripažinimą dabartinių Lietuvos sienų bei sovietų okupacijos ir būtų Lietuvos laisvės bylai žalingas.

Suvažiavimas išrinko 15-os asmenų Tautos fondo tarybą ir priėmė nutarimą ateityje kasmet perrinkti tik trečda-lį tarybos narių-direktorių. Į tarybą išrinkti ir vėliau pasiskirstę pareigomis: pirm. A. Daunys, vicepirmininkai — L. Grinius, A. Patamsis ir J. Valaitis, sek. R. Šidlauskie-nė, direktoriai — I. Banaitie-nė, J. Giedraitis, R. Gudaitie-nė, M. Noreikienė, A. Speraus-ka, G. Vilnis, J. Vytuvienė. Finansų komisija — J. Bobelis, V. Kulpa, A. Vedeckas. Kontrolės komisija — A. Čampė, L. Tamošaitis, P. Ažuolas.

Pietų pertraukos metu Niu-jorko fotografas žurnalistas L. Tamošaitis rodė skaidrių pynę iš Vienos demonstracijų ir VLIKO seimo Londone. Jo geromis nuotraukomis iliust-ravo šiuos įvykius visa eilė lietuvių laikraščių.

Suvažiavimo proga Petras Pagojus atsiuntė 2,000 dol. auką ir Antanina Zakarkienė 1,000.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PREL CHAPEL 2140 Hurontario St. 279-7443
RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954
YORK CHAPEL 2357 Bloor St. W. 749-3154

Turner & Porter

SOCIALINIO UGDYMO KOMITETAS

PROJEKTAS PAKEISTI ŠVIETIMO ĮSTATYMUI

Socialinio ugdymo komitetas rinksis svarstyti įstatymo projekto 80, skirto pakeisti švietimo įstatymui. Projekto tikslas — įgalinti gimtosios kalbos mokymą Ontario provincijoje.

Pirmausiais komitetas turės pradinę apklausą 1987 metų birželio 11, 15, 16, 18, 22, 23 dienomis provincinio parlamento rūmuose Queen's Park, Toronto, Ontario. Antrasis apklausos tarpsnis bus vėliau.

Komitetas kviečia pateikti rašytus pasiūlymus pavienius asmenis, grupes bei organizacijas, norinčias pareikšti savo nuomones apie minėtą įstatymą. Raštiški siūlymai turi būti įteikti komiteto raštvedžiui ne vėliau kaip iki 1987 metų birželio 25 dienos. Norintys pareikšti savo nuomones žodžiu turi kreiptis per komiteto raštvedį į patį komitetą.

Įstatymo projekto kopijas galima nusipirkti Ontario vyriausybės knygyne, 880 Bay Street, Toronto, Ontario M7A 1N8. Telefonas: (416) 965-6015; nemokamas telefonas: 1-800-268-7540. Gyvenantieji 807 zonoje teprašo operatorę Zenith 67200.

RICHARD JOHNSTON, M.P.P.
(Scarborough West)
pirmininkas

FRANCO CARROZZA
komiteto raštvedis

Room 469, Legislative Building
Queen's Park
Toronto, Ontario
M7A 1A2

Telephone: (416) 965-6834
Priimami ir "collect" skambinimai

Niujorko lietuvių atletų klubo vyrų A krepšinio komanda, laimėjusi taūrę ir meisterio vardą ŠALFAS žaidynėse Niujorke 1987 m. gegužės 17 d. Iš kairės: J. Matulaitis, R. Vaitkus, M. Vaitkus, J. Milukas, G. Mikalauskas; antroje eilėje: J. Didžbalis, R. Naronis, C. Schaefer, R. Šimkus, P. Torney, S. Birutis. Nuotr. L. Tamošaitis

Br. Railos naujos knygos "Tave mylėti tegalima iš tolo" sutiktuvių proga Klivlande 1987 m. gegužės 17 d. susitikę visuomenės veikėjai. Sėdi iš kairės: p. Railienė, p. Gulbinskienė, p. Brazaitienė; stovi: dr. E. Lenkauskas, N. Kersnauskaitė, M. Lenkauskienė, prof. dr. T. Venclova, Br. Raila, J. Stempužis, kun. G. Kijauskas, S.J., dr. H. Brazaitis. Visi jie dalyvavo minėtos knygos sutiktuvių metu. Nuotr. V. Bacevičiaus

Kristus - gyvasis Dievo žodis

Knyga "Raktiniai klausimai apie Kristų — Naujojo Testamento atsakymai" yra pavasario kregždė lietuviškoje raštijoje apie Šv. Raštą

Kun. prof. ANTANAS RUBŠYS

"Raktinių klausimų apie Kristų" autorius yra Popiežiškosios Šv. Rašto komisijos narys jėzuitas kunigas Juozapas A. Fitzmaieris (Joseph A. Fitzmyer). Jis pateikia 20 glaustų ir įžvalgių paruoštų atsakymų į šiuolaikinius klausimus apie Jėzų Kristų. Klausimai yra reikšmingi ir svarbūs. Pavyzdžiui, "Ar Evangelijų pasakojimai pateikia tikslus ir dalykiškus duomenis apie Jėzaus Nazariečio mokymą ir darbus?" "Ką tikrai žinome apie istorinį Jėzų?" "Kas tikrai buvo atsakingas už Jėzaus mirtį?" "Ar Jėzus aiškiai pareiškė esąs Dievo Sūnus?"

Lietuviškasis vertimas aptaria autorių (9-10 psl.), perduda paties autoriaus įžanginį žodį, kuriuo aprašoma knygos kilmės istorija ir siekis atsakyti į šiuolaikinius klausimus apie Jėzų Kristų Popiežiškosios Šv. Rašto komisijos 1964 m. "Nurodymų apie istorinę Evangelijų tiesą" rašto šviesoje (11-14 psl.).

Šis Katalikų Bendrijos dokumentas yra atsakymų pagrindas. Be to, autorius remiasi ir II Vatikano susirinkimo dogminės konstitucijos "Dieviškasis Apreiškimas" 19-ąja pastraipa, kurią Susirinkimo Tėvai perėmė iš "Nurodymų apie istorinę Evangelijų tiesą" rašto. Autorius randa reikalo perspėti: "Pagalvojus valandžiukę, aiškėja, kad būtų galima parašyti ištisas knygas, atsakančias į kiekvieną man pateiktą klausimą. Iš pradžių norėčiau — ir tebenoriu — duoti glaustą, išsamiai paruoštą atsakymą, neapkraunant... nuorodomis ir puslapiais" (13 psl.).

Atsakymai į klausimus sudaro veikalą šerđį (15-120 psl.). Ją seka trys priedai: 1. Aprašoma Popiežiškosios Šv. Rašto komisijos ir jos "Nurodymų apie istorinę Evangelijų tiesą" rašto kilmę ir fonas (121-160 psl.); 2. Pateikiama "Nurodymų apie istorinę Evangelijų tiesą" rašto tekstas (161-170 psl.); 3. Pridedama II Vatikano susirinkimo dogminės konstitucijos "Dieviškasis Apreiškimas" 19-oji pastraipa (171-173 psl.). Veikalo užsklandoje yra rinktinė bibliografija ir trys rodyklės: tematinė, naudotų Šv. Rašto skaitinių, autorių.

Veikalo pobūdis

Šv. Raštas yra "Dievo žodis žmonių būdu". "Raktiniai klausimai apie Kristų — Naujojo Testamento atsakymai" nėra Dievo žodis, bet atsakymai į klausimus apie Jėzų Kristų pagal šiuolaikinį Katalikų Bendrijos mokymą. O šiuolaikinis Katalikų Bendrijos mokymas remiasi šia įžvalga: norėdami suprasti Evangelijas, turime klausyti, "Ką norima pasakyti šiuo skaitiniu?", o ne "Kas yra istoriška šiame skaitinyje?"

"Jėzus Kristus yra tas pats vakar ir šiandien, tas pats ir per amžius" (Žyd 13,8). Pats "Jėzus augo išmintimi, metais ir malone Dievo ir žmonių akyse" (Lk 2,52). Ir pirmą kartą Jėzus mokinių Bendrijoje augo įžvalga į Jėzaus asmenį ir darbus, nes Priskelbimu "Dievas padarė Viešpačią ir Mesijų su Jėzų, kurį jūs nukryžiuote" (Apd 2,36). O pirmasis Naujo-

jo Testamento teologas Tautų apaštalas Paulius galėjo rašyti: "Trokštu pažinti (Kristų), jo prisikėlimo galybę ir bendravimą jo kentėjimuose, noriu panašiai kaip jis numirti, kad pasiekčiau ir prisikėlimą iš numirusių" (Fil 3,10).

"Raktiniai klausimai apie Kristų" reikliai rodo, kad Dievo mintis kuria žmonijos istoriją, nors mes ne visada suprantame istorijos prasmę. Visą gyvenimą jėskome ir negalime rasti, nes skraidome padėbesiais ir nematome to, kas po nosimi. Autorius, sekdamas "Nurodymais apie istorinę Evangelijų tiesą", sako, kad jau laikas atkreipti dėmesį į "Evangelijos tiesą" apie Kristų, kurią atspindi istoriškai sąlygotos Evangelijos (146-147 psl.).

Norint deramai suprasti veikalo pobūdį, reikia jo skaitymą pradėti nuo "priedų" 121 psl. ir susipažinti su Popiežiškąja Šv. Rašto komisija bei jos "Nurodymais apie istorinę Evangelijų tiesą". Čia supažindinama su istoriškai kritišku Naujojo Testamento tyrinėjimo metodu.

Autorius nėra dogmatiškas, bet yra sąžiningas mokytojas, kuris padeda išmokyti kaip surasti skaitinio prasmę. Jam Evangelija yra įvykis ir prasmė. Evangelija kaip įvykis yra Jėzus Nazarietis — vienkartinis jo gyvenimas, likiminė veikla, mirtis ant kryžiaus ir Priskėlimas. Evangelijos prasmė yra nuolat dabartinė tikrovė, kurią liudijo pirmą kartą Bendrija ir šventieji autoriai užrašė Evangelijose (139-146 psl.).

Jėzus Nazarietis skelbė Dievo karalystę ir atleidimą Palestinoje tarp 27-30 m. Jis kalbėjo aramaiškai, Nazareto sinagogoje skaitė hebraišką Izaijo knygą (Žr. Lk 4,16-21), kančioje ant kryžiaus garbiai meldėsi hebraiškai: "Eli, Eli, lema sabachtani?!" (Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane palikai?!) Mt 27,46). O Evangelijos buvo parašytos tarp 64-100 m. po Kristaus skirtingose Romos imperijos krikščionių bendrijose graikiškai. Nuosekliai, kad "Nurodymų apie istorinę Evangelijų tiesą" raštas pabrėžia: "Aiškinimas, apspėjimas tikimam dalyku, kuriuos perduoda Evangelijos, turi išmaniai tyrinėti tris tikėjimo lobių tarpinius, per kuriuos mus pasiekė Jėzaus mokslas ir gyvenimas" (163 psl.). Katalikų Bendrijos mokymas atpažįsta šiuos tris tikėjimo lobių tarpinius:

1. "KRISTUS MŪSŲ VIEŠPATS" pasiūkė prie savęs išrinktuosius mokinius. Jie sekė Kristų... matė jo darbus ir girdėjo jo žodžius. Taip jie buvo parengti būti jo gyvenimo ir mokslo liudytojais".
2. APAŠTALAI, liudydami Jėzų, visų pirma paskelbė Viešpaties mirtį ir prisikėlimą. ... kaip pats Jėzus po prisikėlimo "aiškino" Senojo Testamento ir savo paties žodžius, taip ir apaštalai aiškino jo žodžius ir darbus, prisitaikydami prie klausytojų sąlygų".
3. "Ši pradinė mokyma, pradžioje perduota žodžiu, o vėliau raštu, ... — ŠVENTIEJI AUTORIAI užrašė bendrijos poreikiams keturiuose Evangelijose ... Kai ką iš daugelio perduotų dalykų atrinkdami, kai ką sutraukdami į visuomenę apybraižą, kai ką paaiškindami pagal bendrijos padėtį, jie

... stengėsi, kad skaitytojas galėtų suvokti patikimumą dalykų apie Jėzų Kristų (163-166 psl.).

Trumpai, veikalo pobūdį galima aptarti Popiežiškosios Šv. Rašto komisijos žodžiais: "Egzegetas (t. y. aiškintojas) neįvykdys savo užduties suvokti ką norėjo pasakyti ir ką iš tikrųjų pasakė šventieji rašytojai tol, kol neištyrinės visa tai, kas turi ryšį su Evangelijų kilmė bei parašymu ir teisingai nepanaudos to, kas šiuolaikiniais tyrinėjimais laimėta" (166-167 psl.).

"Nurodymų apie istorinę Evangelijų tiesą" raštas pakartotinai primena, kad Jėzaus gyvenimas ir mokymas nebuvo užrašyti vien tik tam, kad jie būtų atsiminti. Užrašymu Jėzaus gyvenimas ir mokymas buvo "skelbiami" kaip tikėjimo ir dorovės pagrindas. Istorikškai kritiškas Evangelijų tyrinėjimas veda į plėtojantį Evangelijos lobių akiratį: *kilmę* — Jėzaus bendravimą su mokiniais savo viešosios veiklos metu, *perdavimą ir apipavidalinimą* pradiniam apaštaliui skelbime ir *suredagavimą*, atliktą Evangelistų rašytinėse Evangelijose. Užtat, pabrėžia "Nurodymų apie istorinę Evangelijų tiesą" raštas, "egzegetas panaudos visas priemones, kurios padeda giliau pažinti Evangelijų liudijimo pobūdį, pirmųjų (krikščionių) bendrijų religinį gyvenimą ir apaštalinio lobių prasmę bei reikšmę" (163 psl.).

Šiuolaikinis Evangelijų tyrinėjimas ir skaitinėjoji mūsų visuomenė

Knyga "Raktiniai klausimai apie Kristų" yra ne tik pavasario kregždė, bet ir pavasario lietus. Arkivysk. Juozapo Skvirsko Šv. Rašto vertimas ir komentarai liudija milžinišką įnašą į Šv. Rašto pažinimą mūsų visuomenėje. Tačiau jis nūdien nėra pakankamas. Mat 1943 m. rugsejo 30 d. buvo svarbi laikosyra šiuolaikiniame katalikiškame Šv. Rašto tyrinėjimu. Tą dieną Pijus XII paskelbė encikliką "Divino afflante Spiritu" (Ikvėpintą dieviškajai Dvasiai) ryšium su Šv. Rašto tyrinėjimo puoselėjimu.

Ši enciklika yra Magna charta šiuolaikiniame Katalikų Bendrijos Šv. Rašto aiškinime, — ji įpareigoja aiškintoją tyrinėti Šv. Rašto tiesą pagal įkvėptųjų autorių istorinį ir literatūrinį kontekstą. Reikia apgailestauti, kad ji nebuvo išversta į mūsų kalbą.

1964 m. balandžio 21 d. Popiežiškąji Šv. Rašto komisija Pauliaus VI vardu paskelbė "Nurodymus apie istorinę Evangelijų tiesą". Jie patvirtina enciklikos mokymą pareiškimu: "... katalikas egzegetas gali ir privalo (m.p.) panaudoti asvo įgūdžius ir išmone, kad kiekvienas įneštų savo dalį visų naudai, šventojo mokslo pažangai, paruošiant bei įgalinant mokančio autoriteto (magisteriumo) sprendimą Bendrijos gynimui ir garbei" (XI pastraipa).

Būdinga, kad mūsų visuomenė apie tai nieko negirdėjo. Katalikiškoji spauda apie tai niekur nerašė. Įdomu, kad net 1979 m. išspausdintame "Šventojo Rašto Naujojo Testamento — Keturių Evangelijų ir Apaštalių darbų" vertime prel. dr. L. Tulaba rašė:

Bus daugiau)

VYTAUTAS KASTYTIS

Narve uždarytas žmogus

Du žingsniai į rytus,
Į vakarus du:
Narve uždarytas
Beteisis žmogus...

Pamilo saulėtekio laisvę
Lietuvio artojo širdis —
Į savo namus svetimų neileisiu,
Ateiviai manęs nevaldys!

Bet žmonės pasaulį matuoja
Ne meile, ne tiesia širdim.
Uždarė už grotų lietuvių artoją,
Kad ryžosi tėviškės žemę apginti.

Čia mūsų krauju nužymėti
Šešupės, Nevėžio krantai.
Dievuli, už ką iš namų mus
išmėtė

Ir kam ubagauti paleido
keliaus?

Du žingsniai į rytus,
Į vakarus du:
Už laisvę numirt uždarytas
Bejėgis, beteisis žmogus...

Trondheimas, Norvegija,
1945 m. liepos 11 d.

Baltiečių literatūros konferencija

Ji buvo surengta Columbus, Ohio. Dalyvavo estai, latviai ir lietuviai. Skaityta 20 pranešimų

Specialiame konferencijų centre, daugiaaukščiame "Fawcett Center for Tomorrow", kurį neseniai pastatė Ohio State universitetas Columbus, Ohio, gegužės 14-17 dienomis įvyko Baltiečių literatūros konferencija. Buvo apie dvidešimt pranešimų. Dalyvavo lietuvių, estų ir latvių mokslo žmonės, daugiausia universitetų dėstytojai, iš JAV ir Kanados. Buvo ir amerikiečių. Laurence Kitching "Journal of Baltic Studies" redaktorius, Havajų universiteto dėstytojas, buvo atvykęs net iš Honolulu, o jo žmona Jutta Kitching — iš Vankuverio.

Konferenciją rengė ir globojo "Slavic and East European Studies" centras. Bet jos iniciatoriai ir organizatoriai buvo prof. Rimvydas Šilbajoris ir prof. Ilse Lehiste, pirmasis — slavistikos ir Rytų Europos literatūros katedros vedėjas, antroji — lingvistikos katedros vedėja Ohio State universitete. Jiedu taip pat labai šiltai priėmė ir vaishno konferencijos dalyvius savo namuose.

Lietuvių literatūros temomis pranešimus skaitė pats R. Šilbajoris "Universal Poetic Time and Space from the Lithuanian Corner of Patackas and Bložė", Auđronė Bārūnaitė-Willeke (Miami University, Oxford, Ohio) — "The World as Legend in the Prose of S. T. Kondrotas", Alina Staknienė (New York) — "Upside-Down Mirroring of Human Society in a Fairy Tale by Julius Kaupas", Živilė Gimbutaitė (Los Angeles) — "The Riddle — Metaphor in Selected Modern Lithuanian Poetry", Antanas Klimas (University of Rochester) — "The Disappearing Particles: A Case Study of Some Lithuanian Poetry". Vytautas Kavolis į konferenciją atvykti negalėjo. Jo pranešimą "The Madhouse in Exile and in Soviet Lithuania" teatro sesijoje skaitė R. Šilbajoris.

Įvairiose sesijose su prane-

Atsiųsta paminėti

Juozas Keliuotis, DANGUS NUSIDAŽO RAUDONAI. Pirmosios treties numeriai "Laisvės praradus". Aplankas — dail. Ados Sutkuvienės. Į laisvę fondo leidinys 18 nr. 1986 m., 359 psl. Leidinys gaunamas šiuo adresu: Į laisvę fondas, c/o Alfonsas Pargauskas, 8908 W. Butterfield Lane, Orland Park, IL 60462, USA.

TRUPINĖLIAI 1986-1987. Otavos šeštadienines mokyklos metinis leidinys. Ottawa, 1987 m. Redakcija ir administracija — mokyt. Alė Paškevičienė, 659 Alesther St., Ottawa, Ont., Canada K1K 1H8.

LIETUVIA. Filatelistų draugijos biuletenis. Minint Lietuvos krikščionybės jubiliejų. 1987 m., nr. 1-202. Šį nr. spaudai paruošė J. Adomėnas ir A. Beleska. Gauna draugijos nariai ir prenumeratoriai, sumokėję \$5. Iždininko adresai: A. Zakas, 5723 S. Merrimac Ave., Chicago, IL 60638, USA.

Toronto lietuvių vaikų darželyje ONUTĖ SMOLENSKAITĖ rodo mokinių rankdarbius. Darželiui vadovauja N. Pradėtosios Marijos vienuolijos seserys

Nuotr. St. Dabkaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Punsko lietuviai susilaukė choreografinio ansamblio "Jotva", veikiančio Punske lietuvių kultūros namuose, išaugusio iš ketvirtą dešimtį įpusėjusios tautinių šokių grupės, kuriai vadovavo — Juozas Maksimavičius, Petronėlė Jakimavičienė, Aldona Leončikaitė ir gimnazijos mokytojas Algis Uzdila. Šokėjai dažnai talkindavo "Punios" ir "Sūduvos" ansambliams, kaimiškai kapelai "Klumpė". Kultūros namų šokėjų grupė surengdavo Motinos dienos, Vėlinių šventės, į programas įjungdama įvairius atlikėjus. Lietuvių visuomeninės kultūros draugijos centro valdyba pasiūlė įsteigti choreografinį "Jotvos" ansamblių, jungiantį visus atlikėjus — šokėjus, dainininkus, muzikantus ir skaitovus. Ansamblio pavadinimas "Jotva" susietas su jotvingiais, kurių žemėje dabar yra Punska. Seinuose leidžiama "Aušroje" teigiama, kad jotvingiai jotva vadindavo raitelių būrį. "Jotvos" ansamblis turi tris šokėjų grupes: suaugusiųjų grupę vadovauja Algis Uzdila, jaunimo — Jūratė Karauskienė, vaikų — Alicija Uzdilienė.

Lietuvių literatūros būrelis balandžio 3-5 d.d. Annaberge surengė literatūrinį pokalbį rašytojo J. Bobrowskio (1917-1965) romano "Lietuviški fortepionai" tema. Tą romaną jis parašė prieš pat savo mirtį, paliesdamas vokiečių ir lietuvių įtemptus santykius Klaipėdos krašte 1936 m., įjungdamas kūrinyje ir viziją K. Donelaičių. Jo atminimui norima sukurti operą, bet planus sukludo nacių vokiečių ir lietuvių kiveriai, rodantys abiejose pusėse besipiečiantį šovinizmą. Lietuvių literatūros būrelis pokalbį vokiečių kalba surengė septyniadesimtojo J. Bobrowskio gimtadienio proga. Pokalbin buvo pakviesti ir vokiečiai, kurių eilėse buvo anuometinio Klaipėdos krašto atstovų. Diskusijos pasisakytą lietuvių ir vokiečių nesantaikos klausimais Klaipėdos krašte, paliestant J. Bobrowskio romane "Lietuviški fortepionai". Tai buvo pirmas pokalbis su Klaipėdos krašto vokiečiais, atskleidęs dabar gerokai pasikeitusias ir vokiečių, ir lietuvių nuotaikas.

Įdomų literatūros vakarą Filadelfijos lietuviams balandžio 25 d. surengė Lietuvių namų bendrovė, pasikvietusi tris rašytojus: čeką-gietį poetą Kazi Bradūną, sulaukusį amžiaus septyniadesimtmečio, bostonietį eiliuotos satyros kūrėją Antaną Gustaitį, jau peržengusį aštuoniadesimtmečio slenkstį, ir Filadelfijoje gyvenantį gerokai jaunesnį dramaturgą Kostą Ostrauską. Kazys Bradūnas su komentais aptarė visą savo poeziją ir ką tik pasirodžiusį rinkinį "Krikštų vanduo Joninių naktį". Satyrikas Antanas Gustaitis skaitė garbingai amžiaus sukakčią skirtą feljetoną, paliesdamas sukaitytininko nuopelnus. Savo pasirodymą jis užbaigė jam įprasta humoristine lyrika, kurios formos kėlė juoką, o turinys vertė susimąstyti klausytojus. Maloniausia vakaro staigmena tapo pirmasis dramaturgo Kosto Ostrausko pasirodymas Filadelfijos lietuviams. Nors gyvena Filadelfijoje, lietuviams jo netekdavo matyti vietiniuose literatūros vakaruose. Jis skaitė dvi trumpas dramas apie Napoleoną ir šuns netekusį karalių, pilnas sarkazmo ir tragizmo.

Lietuvių tautodailės instituto Bostono skyriaus jau ketveri metai iš eilės surengia kultūrinės popietės Vėrbų sekmadienines. Šiemetinėje popietėje balandžio 12 d. dalyvavo dr. Vaidevutis Mantautas iš Hartfordo ir poetas Rimas Vėžys iš Čikagos. Popietę įdomiu pokalbiu apie lietuviškus gavėnijos papročius pradėjo dr. V. Mantautas, paliesdamas sunkias gyvenimo sąlygas senovėje, dabar gerokai pasikeitusius Katalikų Bendrijos reikalavimus gavėnijos metu. Jis taipgi priminė ir kai kuriuos nuo pagonybės laikų išlikusius papročius, klausytojus nukeldamas iki Mažvydo laikų, paskaitą paįvairindamas citatomis iš senųjų raštų. Paskaitininkas dalijosi ir savo vaikystės Lietuvoje prisiminimais, tada girdėtus pasakojimus. Popietės dalyvis su čikagiečiu R. Vėžiu supažindino Antanas Gustaitis, apibūdinęs svečio kūrybą, paskaites eilėraščių iš jo knygos "Raidės laiko griaučiuose". Klausytojai šiltai sutiko ir paties R. Vėžio skaitomus eilėraščius. Popietė vadovavo Lietuvių tautodailės instituto Bostono skyriaus pirm. Saulė Satienė.

Sajunginėje fotoparodoje "Fotomurina-87" Odesoje sėkmingai dalyvavo 13 Lietuvos atstovų su 25 nuotraukom. Lietuvos fotografijos meno draugijai paskirta pirmoji premija už nuotraukų rinkinį. Pirmo laipsnio diplomus laimėjo fotografai A. Macijauskas ir V. Butyrinas, antro laipsnio — L. Grubinskas ir A. Dilys, trečio — L. Ruikas ir V. Markevičius.

Kamerinis Lietuvos orkestras, vadovaujamas prof. Sauliaus Sondeckio, balandžio pabaigoje išvyko ilgom gastrolėm Italijoje, Šveicarijoje ir Prancūzijoje. Išvykai paruoštos programos apima įvairių epochų ir tautų muziką. Lietuvių muzikai atstovauja M. K. Čiurlionio, F. Bajoro bei kitų kompozitorių kūrinių. Kamerinis Lietuvos orkestras, jau koncertavęs 23-se užsienio miestuose, šią vasarą dalyvaus tarptautiniuose muzikos festivaluose Austrijos Zalteburge ir V. Vokietijos Ansbache.

Ataskaitinį koncertą vilniečiams pavasarij surengia Vakarų Lopo vadovaujamas simfoninis J. Tallat-Kelpšos aukštesniosios muzikos mokyklos orkestras. Siemietinėn programon buvo įjungta M. K. Weberio operos "Eurianta" uvertiūra, D. Šostakovičiaus "Antrašis koncertas" fortepionui ir orkestrui, J. Haydno "Simfonija nr. 104" ir P. Čaikovskio siuita iš baleto "Spragtukas". Orkestro lygis nebuvo aukštas, nes kai kurie moksleiviai koncerte dalyvavo pirmą kartą. Iš jų išsiskyrė antrakursė pianistė Elzbieta Lazauskytė, studijuojanti dėstytojos O. Krestjanovaitės klasėje, drašiai atlikusi solistės dalį D. Šostakovičiaus koncerte fortepionui ir orkestrui.

Vilniū gastrolių buvo atvykęsi Pekingo operos jaunimo grupė, įsteigta prieš ketverius metus teatro mokykloje Šenjanio mieste, vadovaujama Č. Venminio. Susitikimas su kiniečiais buvo surengtas Lietuvos meno darbuotojų rūmuose. Vadovas Č. Venminis aiškino, kad jo grupė jungia jaunuosius teatro ir operos mokyklų absolventus iš visos Lianoningo provincijos, kurios yra Pekingas. Pati Pekingo opera betgi neturi nieko bendro su europietiškomis operomis. Ji skiriasi griežtai apibrėžtais vaidmenų tipais, vaidybos priemonių gausumu. Mat į operos spektaklius įjungiami dainai, šokis, pantomima, fechtavimas ir netgi akrobatika. Gerai atlikę pasirodymo reikalauja tikslumas ir veiksmo dinamika. Susitikime svečiai iš Pekingo padainavo kiniečių liaudies dainų, supažindino su vaidybos elementais. Jiems keliomis savo repertuaro ištraukomis atsilgyino Vilniaus universiteto etnografinio ansamblio "Ratilio" atstovai. Kiniečių ir vilniečių susitikimui vadovavo teatrologas Z. Dautartas.

Mažonoje Petrapilio konservatorijos salėje prieš septyniadesimt penkerius metus buvo surengtas susipažinimas su M. K. Čiurlioniu pirmųjų jo mirties metinių proga. Salėje tada įvyko velionies paveiklų paroda, pirmą kartą skambėjo simfoninė poema "Miške", anuometiniai kritikai dalijosi mintimis apie jo kūrybą. Deimantinė istorinio įvykio sukaktis dabar paminėta Leningrado teatro ir muzikos muziejaus vakaru, surengtu N. Rimskio-Korsakovo muziejiniame bute. Iš įrašų skambėjo M. K. Čiurlionio simfoninė poema "Miške", styginių kvartetas, fortepioniniai kūrinių. Pagrindiniai pranešimai apie M. K. Čiurlionį padarė šio renginio iniciatorius inž. J. Šeniavskis, cituodamas velionį, jam skirtus E. Mieželaičio, S. Nėries, M. Gudleto, T. Steponio eilėraščių posmus. Dalyvis su M. K. Čiurlionio paveikslais supažindino reprodukcijų paroda, kurioi taipgi buvo įjungtos nuotraukos, 1906-86 m. spauda ir knygos.

Koncertinėn kelionėn Vengrijoje išvyko Plungės rajoninių kultūros namų šokių ir dainų ansamblis "Suvartukas". neseniai atšventę veiklos keturiasdešimtmetį. Ansambliui jau tris dešimtmečius vadovauja Danutė Radvilavičienė, o jame šoka, dainuoja ir groja laisvalaikis saviuoklai skiriančios moksleiviai, mokytojai, inžinieriai, darbininkai ir tarnautojai. Koncertams Vengrijoje "Suvartukas" paruošė naują programą, Plungės "Suvartukas" jau yra lankęsis toli už Lietuvos ribų — Lenkijoje, Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, R. Vokietijoje, Portugalijoje, Alžerijoje.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 6 1/2 %	Asmeninės paskolas nuo 10 1/2 %
180-364 d. term. ind. 6 3/4 %	Sutarties paskolas nuo 10 1/2 %
1 metų term. indėlius 7 %	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu 1 metų 9 1/2 %
2 metų term. indėlius 7 1/4 %	2 metų 10 %
3 metų term. indėlius 7 1/2 %	3 metų 10 1/2 %
1 metų GIC-met. palūk. 8 %	Su keičiamu nuosimčiu 1, 2 ir 3 metų 9 1/4 %
1 metų GIC-mėn. palūk. 7 1/2 %	
2 metų GIC-met. palūk. 8 1/2 %	
RRSP ir RRIF (pensijos) .. 7 1/2 %	
RRSP-1 metų term. ind. 7 1/2 %	
Specialią taup. s-tą 6 1/4 %	
Taupomąją sąskaitą 6 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 6 1/4 %	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki .. 5 3/4 %	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikius čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI virš 34 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario
Telefonai: 531-1191 namų 537-2291
Perkant ar parduodant nekilnojama nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Blūdžius

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymais ir dažymais: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PASIRINKITE SAU NAMĄ
SU
* patyrusiu atstovu
* sąžiningu patarnavimu
* asmeniniu patarimu
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8 232-9000 res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, telefonas 279-4371
Važiuoti (vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Tautybių savaitėje "Karavane" bus ir lietuvių paviljonas "Vilnius" Priskeymo parapijos salėse. Meninėje programoje dalyvaus ir torontiešis "Atžalynas", kurį matome šokant šioje nuotraukoje. Karavanas prasidės birželio 19 ir baigsis birželio 27 d.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vincijom suteikta veto teisė, iš tikrųjų liečianti tik Kanados parlamento ir senato reformas, naujų provincijų įsteigimą, teritorinius dabartinių provincijų pakeitimus. Didėsne problema galėjo tapti leidimas provincijoms pasitraukti iš visą Kanadą apimančių federalinių projektų ir pareiklauti iš Otavos kompensacijos provincijoms planams.

Savo kritišką mintis P. E. Trudeau taipgi plačiai paskelbė pasikalbėjimuose su radijo ir televizijos atstovais. P. E. Trudeau pabrėžė, kad jis tylą nutraukia, norėdamas gelbėti Kanadą nuo jai žalingo vadų susitarimo, Kvebeką įjungiančio konstitucijon. Ne visi komentatoriai patikėjo tokiu P. E. Trudeau teigimu. Kai kuriems kilo įtarimas, kad P. E. Trudeau, "gelbėdamas Kanadą", vėl galvoja apie grįžimą politikon ir tapimą Kanados ministru pirmininku trečią kartą. Jį gali vilioji ilgai trunkantis B. Mulronio vadovaujama konservatorių populiarumo nukritimas III vieton, nevirta J. Turnerio liberalų pozicija I vietoje, kai jona pradeda kaitėti ir E. Broadbento socialistai. P. E. Trudeau mesta kritika buvo žalinga ir liberalų vadui J. Turneriui, kuris oficialiai pritaria pasiektam susitarimui, susilaukdamas kai kurių liberalų opozicijos.

Ginčą dabar užbaigė visų vadų — Kanados ministerio pirmininko ir provincijų premjerų 1987 m. birželio 2 d. Otavoje pasirašytas galutinis susitarimas su kai kuriom neesminėm pakaitom. Dėl jų buvo deramasi net 20 valandų. Maratoninio posėdžio pareikalavo ministras pirm. B. Mulrony, norėjęs ilgai laukto Kvebeko įjungimo Kanados konstitucijon. Padaryti pakeitimus pabrėžia ne prancūziškai ir angliškai kalbančių Kanadą, tik prancūziškai ir angliškai kalbančius kanadiečius, kurių abi grupės priklauso tai pačiai Kanadai. Pakeitimai Kvebeką pripažįsta savitą veidą turinčia visuomene, kurią sudaro prancūziškai kalbančioji gyventojų dauguma ir angliškai kalbanti mažuma. Kanados teismai negalės pakeisti Kvebeko parlamento priimtų įstatymų kalbos reikalais. Kvebeko parlamentas turės teisę rūpintis prancūziškai kalbančios daugumos savitumo užtikrinimu. Provincijos galės atsiskirti federacinių programų ir gauti kompensaciją panašioms savo programoms. Šis susitarimas, atrodė, neleis provincijoms, atsisakančioms federacinių planų, kompensaciją panaudoti kitiems savo reikalams. Ateityje kasmet bus rengiamos konferencijos konstituciniais Kanados reikalais. Kiti balandžio 30 d. pasiekti susitarimai buvo priimti be pakeitimų. Pasiektą galutinį susitarimą dabar turės patvirtinti Kanados parlamentas ir provincijų parlamentai. Ministrų pirm. B. Mulronį Kanados parlamento nariai sutiko ovacijas primenačiu plovimu. Plojo ir sveikino visų partijų atstovai. Neįsijungė tik maža socialistų grupelė ir maždaug trečdalis J. Turnerio liberalų, paveiktų buvusio vado P. E. Trudeau paskleistos kritikos.

P. E. Trudeau sukeltas triukšmas užgožė net ir penkias dienas trukusią Prancūzijos prez. F. Mitterrand viešnagę. Daug kas prisiminė paskutinį Prancūzijos prezidento vizitą į Kanadą 1967 m. ir jo provokacinį šūki: "Vive le Quebec libre" (Tegyvuoją laisvas Kvebekas). Prez. F. Mitterrandas Kanados senatoriams ir parlamentarams tartame žodyje pasitenkino nuosaikesniais šūkiais: "Vive le Canada" (Tegyvuoją Kanadą) ir "Vive la France" (Tegyvuoją Prancūziją). Prez. F. Mitterrandas stengėsi pabrėžti, kad ši kartą Prancūzijai nerūpi separatistinės nuotaikos prancūziškajame

cūzijos prez. De Gaulle apsilankymą 1967 m. ir jo provokacinį šūki: "Vive le Quebec libre" (Tegyvuoją laisvas Kvebekas). Prez. F. Mitterrandas Kanados senatoriams ir parlamentarams tartame žodyje pasitenkino nuosaikesniais šūkiais: "Vive le Canada" (Tegyvuoją Kanadą) ir "Vive la France" (Tegyvuoją Prancūziją). Prez. F. Mitterrandas stengėsi pabrėžti, kad ši kartą Prancūzijai nerūpi separatistinės nuotaikos prancūziškajame

Pasaulio įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

naujam biudžetui rugpjūčio mėnesį, ruošdamasis sumažinti valdžios išlaidas \$4 milijonais. Išlaidų sumažinimas apkarps socialinę pagalbą ir nedarbo draudą. Darbiečių vyriausybė įsipareigojo sekančių penkiolikos metų laikotarpyje ginklavinimosi reikalams papildomai išleisti \$14 milijonų. Pagrindinis dėmesys teks lėktuvams, povandeniniams laivams, moderniems ginklams. Premjero B. Hawke vyriausybė nori, kad Australija vėl taptų galinga šalimi pietiniame Ramiajame vandenyne. Karinės jos pajėgos dabar turi 72.000 karių, kuriems dabartiniame biudžete skiriamami nepilni šeši milijonai dolerių. Rūpestį Australijai atnešė buvusiam P. Vietname, Cam Rahn įlankoje, įsteigta Sovietų Sąjungos karo laivyno bazė ir dėl politinės įtampos sumenkėjęs karinis Filipinų pajėgumas.

Nužudė premjerą

Sprogusi nedidelė bomba nužudė ilgametį Libano premjerą R. Karamį, kai jis kariuomenės malūnsparniu iš vasarvietės skrido Beirutan. Buvo

SPORTAS

SPORTO ŽAIDYNĖS NIUJORKE
ŠALFAS sąjungos 37-tos metinės žaidynės šiemet įvyko Niujorko gegužės 16 ir 17 d.d. Varžybos vyko krepšinio, tinklinio, plaukimo, raketbolo ir šachmatų šakose. Iš septynių A klasės vyrų krepšinio komandų I vietą įspūdingai baigmė su dvigubu pratėsimu laimėjo Niujorko lietuvių atletų klubas prieš Toronto "Aušrą" 103-93 pasekme. Laimėtojų pusėje gerai pasirodė Ričardas Šimkus ir Mykolas Vaitkus, abu sumetę 64 taškus. "Aušros" komandoje geriausias žaidėjas buvo Leonas Rautinšas, pats vienas iškovojęs 49 taškus.

III vietą vyrų A krepšinyje laimėjo Čikagos "Lituanica", IV v. Klivlando "Žaibas". Vyrų B krepšinio laimėtoju tapo Detroito "Kovas", baigmėje nugalėjęs Niujorko LAK 53-39. III v. gavo "Lituanica", IV v. Čikagos "Neris".

Jaunių A grupėje I v. — "Lituanica" prieš "Nerį" 62-54, III v. — "Žaibas", IV v. — Niujorko LAK. Jaunių C grupėje Hamiltono "Kovas" laimėjo prieš "Aušrą" 44-8, prieš LAK 45-9 ir gavo I vietą. II v. teko "Aušrai", III v. — N. Y. LAK.

Vyrų tinklinio meisterių tapo Čikagos "Neris", baigmėje nugalėjęsi Bostono "Grandį" 15-1, 15-11, 15-6. III v. Klivlando "Žaibas", IV v. Baltimorės "Vilkas".

Moteryų tinklinyje I v. laimėjo Bostono "Grandis", II v. Niujorko LAK, III v. Baltimorės "Vilkas".

Raketbolo vienetų varžybose I v. iškovojo Leonas Klimaitis iš Čikagos, II v. — Vincas Dulys, III v. — Vytautas Dulys, abu iš Baltimorės. Dvejetoje I v. Vincas ir Vytautas Duliai, II v. A. Skudžinskas ir A. Velionas.

Plaukimo pirmenybėse dalyvaavo ir latvių atstovai, kurie surinko 7 pirmąsias vietas. Lietuvių ei-

suzeisti keli asmenys, įskaitant ir vidaus reikalų ministrą A. Rasi. Lakūnui pavyko sėkmingai nusileisti su sprogimo pažeistu malūnsparniu. Velionis dvilyka metų trukkančių pilietinių kovų laikotarpyje 10 kartų buvo pakviestas eiti premjero pareigas. Paskutinį kartą Libano premjeru R. Karamis tapo 1984 m. Pagal neoficialų susitarimą Libano prezidentu pasirinkamas krikščionis politikas, o premjeru — mahometonas. Prez. A. Gemajelis paskelbė oficialų gedulą žuvusiame R. Karamiui pagerbti. Premjeru prez. A. Gemajelis dabar laikinai paskyrė mahometoną S. Hosą, švietimo ir socialinių reikalų ministrą. Velionis buvo Sirijos šalininkas, š. m. vasario 22 d. pakvietęs 7.500 Sirijos karių į mahometonų kontrolėje esantį V. Beirutą sustabdyti ten vykstančioms mahometonų milicijos grupių kovoms. Premjero R. Karamio nužudymu pasipiktino ir krikščionys, ir mahometonai. Abi grupės protestą pareiškė viešais streikais. Sprogusi bomba buvo įdėta į premjero R. Karamio lagaminėlį, pakištą po jo sėdynę malūnsparnyje.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

6 1/2 % už 90 dienų term. indėl.
6 3/4 % už 6 mėn. term. indėlius
7 % už 1 m. term. indėlius
7 1/4 % už 2 m. term. indėlius
7 1/2 % už 3 m. term. indėlius
8 % GIC 1 m. garantuoti investavimo pažymėjimai
8 1/2 % GIC 2 m. garantuoti investavimo pažymėjimai
7 1/2 % už pensijų planą (variable rate)
7 1/2 % už 1 m. term. pensijų planą
7 1/2 % už pensijų fondą — RRIF (variable rate)
6 1/4 % už specialią taup. s-tą
6 % už taupymo s-tas
5 3/4-6 1/2 % kasd. palūkanų sąskaita
5 1/4 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10 1/2 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 9 1/4 %
2 metų 10 1/4 %
3 metų 10 1/2 % (fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9 % (variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji morgičiai.

AKTYVAI virš 60 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydįje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečadieniais – nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED

25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3

Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybės – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas st. west
Islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999
232-2322
PRINCE EDWARD ir BLOOR – trijų miegamųjų, puikiai išremontuotas, vienaauštis namas. Kaina – \$239,900.
BABY POINT – gražiai išremontuotas dviejų miegamųjų namas. Kaina – \$179,900.
HIGH PARK – trijų miegamųjų namas su garažu. Kaina – \$164,900.
ISLINGTON-DUNDAS – trijų miegamųjų, labai didelis sklypas. Kaina – \$289,900.
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- * atlieku visus elektrinius darbus — namų, istaigų, imonių
- * parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- * įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- * atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
- * uždengiu naujus stogus, išlieju (važiavimus) (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331 arba 537-2869

SKAITYTOJAI PASISAKO

"IŠLAISVINIMO TEOLOGIJA"

Gili padėka priklauso prof. Antano Maceinos knygelės leidėjams. Lietuvių išeivijos religinė praktika yra tapusi anemiška, supolintina, pavojingai pasukusi "populiarosios bažnyčios" kryptimi. Buvusioje katalikų spaudoje vengiama šias temas nagrinėti. A. Maceinos knygelę turėtų diskutuoti visokie religinės skaitybos būreliai, ekumeniniai sąjūdėliai, kurie yra irgi silpni ir nepopuliari, nes ką nors rimtesnio bijo paliesti.

Delfina Tričienė,
Čikaga

TIESA "PRO MĖLYNUS AKINIUS"

Peržvelgiau "Lituanistikos darbų" V-tą tomą. Tarp daugelio išsamių straipsnių akį pagavo Antano Gustaičio "Vincas Krėvė-Mickevičius šiaip ir anapus spygliuotosios tvoros".

Leiskime kalbėti autoriui: "Mūsų atmintin liktų įsmigusi gal tik 'patriotinė teisybė', kad savieji tautiečiai paprovė vienintelį mūsų karalių Mindaugą, Jogaila užsmaugė savo broliu Kęstutį, o vėlesniais unijiniais laikais pasigindėme pasitūžę Čičinską, bet ir tą patį nutrenkė perkūnas" (59 psl.).

Kaip tai atsitiko, kad Kęstutis ir Jogailos giminytė Gustaitis apvertė aukštyn kojom? Čičinskas buvo Maironio poemos literatūrinis personažas. Kai Gustaitis pats prisipažįsta, kad drauge su kitais Čičinską "pasigimdė", negali juo netikėti. Tik įdomu, kas tie kiti?

Panašiais deimantukais nusagstyta visas jo rašiny; pacituosiu tik pabaigą: "Na, jeigu ir būtų kada jūsų pagėdaujamas Paskutinis Teismas, kuriame Dievo sąrgybiniai stumdys mus irgi ganytojų lazdomis tikslai į kairę ir į dešinę, aš tvirtai tikiu, kad toje juodoje teisiųjų minioje Vinco Krėvės tikrai nesutiksime" (66 psl.).

Iš Apaštalių Išpažinimo žinome, kas Paskutiniame teisme bus mūsų Teisėjas. Gustaitis sukūrė savo teologiją, pagal kurią Teismo dionėje būsimie stumdomi ganytojų lazdomis visi, išskyrus tik vieną Vinčą Krėvę. Gustaitis autoritetingai tvirtina, kad Krėvės mūsų tarpe nebus. Jis pasmerktas amžiams dauose klaidžioji, nes taip panorėjo Antanas Gustaitis(!). Gustaičio straipsnis išspausdintas mokslo veikalė, kurį, tikėjime, skaitys kartų kartos. Tai ne

feljetonas ir ne šiaip įprasti Gustaičio pasiūlymai, bet į mokslinį straipsnį pretenduoja dvylika puslapių. Stebiuosi redaktorės nuolaidumu Gustaičiui. Ar tie Gustaičio svaichiojimai praslydo pro jos akis nepastebėti, o gal tikrai Antanas Gustaitis yra mūsų išeivijoje tas nepaliečiamasis, kuriuo tegu neįsdrįsta nė vienas suabejoti?

Atrodo, kad šalia tikrosios tiesos gali būti dar ir pro mėlynus akinius ir pro suskilusią primę perėjusi, iškraipyta, suluošinta, nihilizmu persunkta "tiesa". Ašaka

IŠEIVIJOS SPAUDA

"TŽ" 1987 m. 19 nr. A. Balašaitienė kritikuoja išeivijos spaudą dėl neįdomaus turinio ir atsilikimo nuo gyvenimo. Šiuo atveju galima su autore sutikti. Kažkodėl išeivijos spaudoje nėra reportažų kaip išeivija uždirba dolerį, kokius darbus atlieka, kovoja ar nekovoja su diskriminacija ar kitomis neteisybėmis. Visur minima ilgų metų darbo vaisius – rezidencijos ir kitokie materialiniai laimėjimai.

O dėl neįdomaus turinio visiems yra žinoma, kad išeivijos spauda yra idealistinė. Kai komercinė spauda remiasi profesionaliais žurnalais, tai išeivijos spauda remiasi tik savanoriais bendradarbiais. Net tokioje Lietuvoje bendradarbis už išspausdintą reportažą gauna net 80 rublių, "USA Today" svečias bendradarbis už mažą straipsnį – 120 dol.

O rašymas be pomėgio yra vėnišas, apsisakymo ir disciplinios reikalaujantis darbas. Ir išeivijos spaudoje užtikinama profesionalų žurnalisto straipsnių su objektyvumu ir analitiniu galvėjimu. Įdomūs yra ir savo srities žinovų – istorikų, literatūros, ekonomistų, kurie, būdami "skaitymo žiurkės", sugeba parašyti įdomius straipsnius. Bet tokių bendradarbių skaicius mažėja. Yra bendradarbių, kuriems rašymas yra terapija. Būdami valsciaus viršaičio sekretoriaus mentaliteto, neturi jokio supratimo apie objektyvumą ir žurnalizmą.

Kita nelaimė, tai leidinių gausumas, susikaldymas. O jau tikras idiotiškas pradėti leisti naują laikraštį, kai reikia stiprinti esančius. Jei nebūtų tokios gausios spaudos tik su keliais šimtais skaitytojais, tai redaktoriai turėtų geresnį straipsnių atranką ir laikraščiai būtų daug įdomesni. M. G.

Kanados Lietuvių Bendruomenė

KLB krašto valdybos nariai – pirm. Algis Pacevičius, Vytautas Bireta, Joana Kuraitė-Lasienė, dr. Marija Arštikaitė-Uleckienė ir reikalų vedėja Dariaj Deksnytė buvo nurykė į Kiliandą gegužės 30 ir 31 d.d. dalyvauti pasitarime su JAV ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybų atstovais. Taip pat dalyvavo Aldona Butkutė, Australijos LB krašto valdybos vicepirmininkė ir Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengėjų komiteto narė, kuri šiuo metu keliauja po JAV ir Kanadą PLJ kongreso reikalais. Ji padarė pranešimą apie jaunimo kongreso ruošos darbus.

Buvo ir kitų pranešimų bei diskusijų: apie kultūros kongresą, įvyksiantį 1988 m. birželio 25, 26 ir 27 dienomis Toronto, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės VII-jį seimą, įvyksiantį 1988 m. birželio 28, 29, ir 30 dienomis Toronto, tautinių šokių šventę, įvyksiančią 1988 m. liepos 2 ir 3 dienomis Hamiltone.

Į Organizacinį PLB seimo komitetą paskirti: Joana Kuraitė-Lasienė, Vytautas Bireta ir Eug. Čuplinskas, buvęs KLB krašto valdybos pirmininkas. Pagal PLB valdybos nustatytą atstovų skaičių, Kanadai PLB seime atstovaus 15 rinktų atstovų. Numatyti rinkimai š. m. rudenį.

Metinis KLB tarybos narių su-

važiavimas šaukiamas 1987 m. lapkričio 14 d. Toronto. Bus kviečiami ir visuomenės dalyvauti kai kuriose sesijose. Suvažiavimas užtruks tik vieną dieną, kad suvažiavimo dalyviai galėtų dalyvauti oratorijoje "Baptizo" ir kitoje Lietuvos krikščionybės sukačiui paminėti iškilmėse.

KLB apylinkių valdybų pirmininkai prašomi kuo greičiau atsiliepti į prašymą, kuris buvo dalis gegužės 20 d. išsiųsto aplinkraščio, būtent patikslinti KLB apylinkių valdybų sąrašus ir tarybos narių adresus bei telefonus. Šie duomenys būtini, kad būtų galima informuoti visus tarybos narius apie KLB reikalus.

Visais KLB reikalais galima kreiptis į KLB reikalų vedėją Dariaj Deksnytę pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais 1 v.p.p. – 5 v.p.p. telefonu (416) 533-3292 arba raštu (1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8).

• Kai nežinai į kokį uostą plauki, joks vėjas nėra tinkamas. (Seneka).

Lietuvaitė, gyvenusi...

(Atkelta iš 5-to psl.)

nėję Joanos vardą ir apgailestave jos netekimą. Joanos motina gavo virš šimto jautrių užuojautų raštų, kurių pusė buvo iš kitataučių. Joana palaidota lietuvių šv. Jono kapinėse, Mississaugoje, tame pačiame kape kaip ir jos tėvelis Zigmas, judrus skautų ir Lietuvių Bendruomenės veikėjas, miręs 1969 m.

Paprastai už Joanos vėlę pamaldos būdavo Londone, bet šiemet mirties penkmečio proga jos prisiminimą norėjo surengti jos krikšto tėvai Bronius ir Zuzana Šėpava-navičiai šv. Mišiomis birželio 14 d., 10 v.r., Lietuvos kankinių šventovėje Anapilyje, Mississaugoje.

Miela Joana, ne kasmet Tave minėsime spaudoje, bet kasmet Tave prisiminsime ir širdyje vėl išgyvensime Tavo kelią: visą savo gyvenimą buvo numaciusi pasišvęsti artimui, deja, tik dalį to galėjai pasiekti. Troškai geresnio gyvenimo kitiems, deja savojo netekai. Užgesai per anksti... kaip šviesus meilės ir vilties žibintas, teikiąs šviesos nevilties tamson patekusiems, o mums palikusi nepamirštamus prisiminimus. D. E.

Toronto Maironio mokyklos dešimtojo skyriaus abiturientės-tai išleistuvių metu Prisikėlimo parapijos salėje 1987 m. gegužės 29 d. Jų sąrašas buvo išspausdintas "TŽ" 22 nr.

Vancouver, B. C.

NETEKOME VEIKLIOS TAUTIES. 1987 m. gegužės 25 d. Vankuverio lietuvių atsisveikino su visų mylima, gerbiama ir veiklia žemaitė Konstancija Smilgiene. Nors buvo darbo diena, bet į pamaldas ir laidotuves atvyko labai daug tautiečių. Palaidota Ocean View kapinėse, mauzoliejuje. Atsisveikinimo kalbas pasakė: šeimos vardu vaikaitis Ričardas Šmitas, KLB apylinkės valdybos vardu dr. Julius Sakalauskas, dainininkų grupės vardu – Leonarda Macijauskienė, lietuvių medžiotojų klubo "Bebras" vardu – Vincas Skabeikis.

Velionė buvo paskyrusi savo gyvenimą lietuviųbei – lietuvių kalbos, dainos ir papročių išlaikymui. Būdama labai religinga, visada teigiamai nusteikus, nemokėjo nei savo sunkumais skųstis, nei ant kitų pykti. Paliko labai gražų pavyzdį visiems.

A. a. Konstancija Juknaitė-Smilgienė gimė 1898 m. gegužės 20 d. Purpliu kaime, Mažeikių apskrityje. Augo didelėje susipratusių lietuvių šeimoje – penki broliai ir dvi seserys. Nepriklausomoje Lietuvoje kurį laiką gyveno Klaipėdoje ir Skuode. Po karo šeima atsidūrė Hanau, Vokietijoje. Vyresnysis brolis Pranas Jukna, kuris atvyko į Kanadą dar prieš pirmutinį pasaulinį karą, 1948 m. sėserį ir jos šeimą atsikvietė pas save į Vankuverį. Neuzilgo visa šeima įsijungė į lietuvišką veiklą, kurioje dirbo iki mirties. Būdama lietuviškos dailės mėgėja, su malonumu, kad leido sveikata, dailininko vietos lietuvių moterų oktetė.

Staigi jos mirtis paliko nuliūdusius: vyrą Albiną Smilgį – dabartinį KLB apylinkės išdininką, dukrą Adelę Šmitienę – dabartinę KLB apylinkės sekretorę ir vaikaičius – Vidą Green ir jos vyrą Brian, Ričardą Šmitą ir jo žmoną Patriciją; provaikaičius – Jennifer 7 m., Lindsay 4 m. ir Kelly 1.5 m. Paliko nuliūdusius ir visus savo bendradarbius, draugus ir visą lietuvių koloniją Vankuveryje.

Prisimename mes visi Tave, miela Konstancija su pagarba ir dėkingumu. V.S.

Pajieškojimai

Jieškomas Kostas Milevičius, gimęs 1906 m. Zubrilų kaime, Papilės valsčiuje, Šiaulių apskrityje, atvažiavęs į Kanadą apie 1930 metus. Jis pats arba kiti prašomi pranešti Kaziui Milevičiui, 1475 De Seve St., Montreal, P.Q. H4E 2A8.

Brolis Kazys Milavičius prašo nedelsiant atsiliepti Kostą Milevičių. Rašyti šiuo adresu: Petras Tamutis, 1829 Riviere – Nord, St. Lin-Ville-des-Laurentides, Que. J0R 1C0.

Pas gydytoja

Ligonis, atėjęs pas gydytoją, prašė rūpestingiau nustatyti ligos diagnozę, nes, jo kolega gydęs vieną ligonį nuo gripo, o tas miręs nuo kepenų ligos.

— O, nebijokite, — nuramino jį gydytojas. — Pas mane tokių apsirikimų nėra: nuo ko gyda, nuo to žmogus ir miršta...

Sudiev mokyklai ir kursams

Toronto Maironio mokyklos ir Aukšt. lituanistinių kursų išleistuvės

Ir Maironio mokyklos ir Aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientams 1987 m. gegužės 29 diena buvo įsimintina: tą dieną jie gavo savo pažymėjimus specialioje iškilmėje. Į Prisikėlimo parapijos salę, kurioje prie apvalių stalų sėdėjo baigusiuji tėvai, artimieji, giminės, visuomenės atstovai (arti 200), įžygiavo žašele abiturientės ir abiturientai abiejų mokyklų, J. Govėdai skambinant pianinu sutikimo maršą.

Kai įžygiavusieji susėdė scenoje jiems skirtose vietose, prabilo vedėja Giedra Paulionienė, kviesdama maldos minutę prisiminti mirusius mokytojus – Rinkūną, Jankaitį, Baziliauską. Programos pranešėju pakvietė IX sk. mokinį Tomą Liačą, kuris sveikini-mo žodžiu pakvietė Mokyklų tarybos pirm. kun. J. Staškų. Pastarasis, suminėjęs fizinį, protinį ir dvasinį augimą, linkėjo ir toliau visais atžvilgiais augti, nes mokymuisi nėra galo.

Išpuodingos buvo baigimo pažymėjimų įteikimo apeigos. Visi baigusieji gavo po dokumentą ir gėlę, o kai kurie buvo apdovanoti ir premijomis už geriausius pažymius, darbštumą ir veiklą, būtent: Aurelija Karasiejūtė, Audra Puzerytė, Jonas Mockus, Alicija Krauskaitė, Gintaras Batura, Andrius Paškus, Zita Gurklytė, Gailė Jonytė.

Dešimtokų skyriui atsisveikinimo žodį tarė mokyk. S. Bubelinė, o abiturientų vardu – Andrius Paškus. Mokiniai įteikė dovanas visiem X skyrių mokiuiams mokytojams.

Aukštesniuosius lituanistinius kursus baigusius atsisveikinimo žodį tarė mokyk. I. Ross, o kursantų vardu – Zita Gurklytė. Kursantai taip pat įteikė dovanas savo mokytojoms.

Mokyklos vedėja Giedra Paulionienė atsisveikino su dviem mokytojais, kurie sekančiais mokslo metais mokyklon nebegrįs, būtent su Aušra Baršauskiene ir Algiu Nau-

sėdu. Jiems įteikė dovanas. Vedėja taip pat padėjo visiems, prisidėjusiems prie mokyklos leidinio paruošimo ir spausdinimo, ypač jį redagavusiai Ramūnei Jonaitienei.

Visiems padėkos žodį tarė išleistuvių rengėjo tėvų komiteto vardu jo pirmininkė Birutė Batraks.

Abiturientus sveikino KLB krašto valdybos švietimo komisijos pirm. A. Vaičiūnas ir KLB Toronto apylinkės valdybos pirm. L. Radzevičius. Jie du linkėjo abiturientams būti Lietuvos laisvės kovotojais ir Lietuvių Bendruomenės darbuotojais.

Meninėje dalyje X sk. abiturientai-tės atliko montažą tema "Lietuva", kuriame kiekvienas turėjo pareikšti savo nuomonę apie Lietuvą. Kursantai paskaitė keletą lietuvių poetų eilėraščių. Vyresniųjų skyrių mergaičių choras, vadovaujamas muz. D. Viskontienės ir akompanuojamas muz. J. Govėdo, padainavo keletą lietuviškų dainų. Šis choras susilaukė daugiausia plojimų.

Kun. A. Simanavičiui, OFM, sukalbėjus maldą, visi vaišinosi tėvų komiteto paruošta vakariene. Prie stalų patarnavo IX sk. mokiniai, kurių atstovas Tomas Liačas programai metu gavo tradicinį raktą iš X sk. atstovo Andriaus Paškaus.

Jaukios ir gražios buvo išleistuvės, atkreipusios visuomenės dėmesį į lietuviškos mokyklos atliekamą reikšmingą darbą tautai išeivijos sąlygoje. Silpnino gerą įspūdį Maironio mokykloje įsigalėjus žodis "mokinti", vartojamas ir mokytojų, ir mokinių. Išeitu, kad turėtų būti mokiniojai, o ne mokytojai. Tai tarmiškumas. Taisyklingoje literatūrinėje lietuvių kalboje vartojamas žodis mokyti, mokykla, mokytojas. Į tai Maironio mokykla turėtų atkreipti dėmesį.

Pažymėtina dar ir tai, kad salės scena buvo papuošta lietuviška trispalve ir atitinkamais ornamentais. Dešiniajame salės kampe ant gana didelio ekrano buvo rodomos skaidrės, vaizduojančios Maironio mokyklos gyvenimą. Tai mokyklos fotografo Rimo Pranaičio menas. Jo nuotraukos taip pat gražiai puošia mokyklos metraščių DI.

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniška įraš knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvius. Telefonas 625-2412 P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7 Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

1987 metų

Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

3. Birželio 25 – liepos 14 5. Rugsėjo 2 – 16
4. Rugpjūčio 17 – 28 6. Spalio 5 – 16

Grupės: gegužės 13, birželio 25 ir rugsėjo 2 lydesiu aš pats. Norintiems nupirksiu automobilius arba ir kitus reikmenis. Sudaromi iškvietimai ir vizos pavieniui važiuojantiems ilgesniam laikui.

Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniams ir grupėms į visus pasaulio kraštus. Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu.

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD. 296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių reikalais kreiptis: V. BAČĖNAS tel. (416) 593-0600

A+ KONSTANTUI ČEBATORIUI

Lietuvoje mirus,

jo brolių JONĄ ČEBATORIŲ ir jo šeimą, visus gimines, artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

B. F. Ankudavičiai

J. J. Kamaičių šeima

O. A. Dziemionų šeima

T. P. Kareckų šeima

B. Rukšėnų šeima

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 prie Windermere Ave., Toronto, Ontario M6S 2S4 Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

Telefonai:

Bloor ir Jane gatvių kampas

įstaigos (416)762-7393

Toronto, Ontario M6S 4W3

namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200

Telefonai:

prie Windermere Ave.

įstaigos (416)763-3362

Toronto, Ontario M6S 2S4

namų 621-2136

Vaidotas (Vay) Jonynas

Telefonas (416) 864-2734

pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.

MOSS, LAWSON & CO. LIMITED 48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal
susitarimą
tel. 532-7115

Susitarus priima pacientus ir vakarais

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugstos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses)

TORONTO

Anapilio žinios

— Lietuvos kankinių parapijos rengiama ekskursija į Lietuvos krikščionybės iškilmės išvyks iš Toronto birželio 25 d. ir grįš į Torontą liepos 5 d. Romos – Vilniaus ekskursija grįš į Torontą liepos 15 d. Registracija abiem kelionėms jau baigta. Susidarė gana gausi grupė.

— Reguliaros pamaldos Wasagoje vasaros metu pradėtos birželio 7, sekmadienį, 11 v.r.

— Lietuvių kultūros muziejui paaukėjo: \$1000 – T. A. Sekonai; \$200 – M. Jurkštienė; \$100 – K. E. Gudinskai; parapijai – P. E. Juteiliai.

— Mišios birželio 14, sekmadienį, 9.30 v.r. – už a.a. Joaną Paulionytę, 11 v.r. – už a.a. Viktorą Kaknevičių, už a.a. Antaną Vada-kojį, Stefą ir Sigitą Povilaičius, Adą Zuloniene. Wasagoje 11 v.r. – už a.a. Algį Puterį.

— Kapinių lankymo dieną lietuvių kapinių reikalams surinkta \$2,072.00. Stambesni aukotojai: \$100.00 – E. Švėgzdienė, M. J. Astrauskai, St. Povilenskis, A. Skėrius, B. Vainoras, E. Kairienė; \$50.00 – J. O. Kirvačiai, V. Timošenko, H. Eidiukevičius, L. Balasienė, J. Rugys, A. Langas, P. O. Dabkai, B. A. Jonušai, I. Luomanas; \$30.00 – A. Dobienė, J. Lapavičius, J. Maniūška, A. Petkevičienė; \$25.00 – T. Renkauskas, S. Domeika, R. Sirutienė, V. Jasiūnienė; \$20.00 – St. Rubys, O. R. Berentai, P. Daržinskas, J. Lazdauskas, E. Vindašius, L. Balsys, J. Bacevičius, P. Šimkus, J. Zabulionis, V. Indris, J. Dimskis, P. Balasevičius, A. Paškevičius, D. K. Batūros; \$10.00 – A. Pakalnis, G. Romanoff, J. Rybi, G. Šutas, J. Pargauskas; \$8.00 – J. Jakavičienė; \$5.00 – P. Cėčys.

Išganytojo parapijos žinios

— Sibirinių trėminių minėjimas – įvyks birželio 13, šeštadienį, anglikonų Šv. Pauliaus šventovėje, 227 Bloor St.E. Kviečiame parapijiečius dalyvauti. Po eukomeninių pamaldų dalyvaus eukomeninės į Nathan Phillips aikštę.

— Šiame parapijos išskyje į gamtą – birželio 14 d. Pamaldos – 11 v.r. Iškyja įvyks Huron parke, Mississauga. Žemėlapis, kaip nuvykti iškylos, buvo dalijamas birželio 7 d. po pamaldų. Iškyloje bus galima pirkti maistą. Numatyta loterija. Kas norėtų dalyvauti iškyloje ir neturi susisiekimo priemonių, prašomas skambinti moterų draugijos pirmininkei, M. Dambarienei 769-4891.

— Birželio 21 d. pamaldas šventovėje 9.45 v.r. laikys parapijos tarybos nariai. Kun. P. Dilydas dalyvaus tą dieną lietuvių ev. reformatų sinode Čikagoje, kur bus 600 m. Lietuvos krikšto sukaiktės paminėjimas. Pamokslus sakys katalikų ir evangelikų kunigai.

Lietuvių namų žinios

— LN reikia tarnautojų. Suinteresuoti prašomi kreiptis į LN raštinę arba skambindami tel. 532-3311 darbo metu. Studentai, besidomintys vasaros darbu, prašomi kreiptis į LN.

— LN aukų skirstymo komitetas posėdžiaus birželio 16 d. Organizacijos, dar nepadačiusios prašymų, prašomos juos raštu įteikti LN iki tos datos.

— LN vedėjo pareigas perima T. Stanulis birželio 15 d. Tuo pačiu metu jis pasitraukia iš LN valdybos. Linkime jam sėkmės.

— A. Jankaitienė pasitraukė iš vicepirmininkės pareigų LN valdyboje ir pirmininkės–visuomeninės veiklos komiteto pareigų, bet lieka valdyboje kaip narė. Visuomeninės veiklos komiteto pirmininku išrinktas V. Kulnys, o valdybos vicepirmininku – E. Pamataitis.

— Lietuvių namų ir „Atžalyno“ gegužinė, rengiama liepos 5, sekmadienį, Clairville Conservation Area, Green Acres No. 1 vietoje. Įvažiuojamas į parką yra iš 50 greitkelio, netoli 7 greitkelio. Autobusas išvažiuos nuo Lietuvių namų 12 v.p.p. Parkas atidaromas 10 val. ryto.

— Gegužinėje bus sportas su premijomis, žaidimai, loterija ir t.t. Veiks užkandžių ir vaisvandenių baras. Programoje dalyvaus ir šokių gros muz. V. Povilonis.

— Visi jauni ir seni kviečiami dalyvauti šioje LN vyrų būrelio ir „Atžalyno“ rengiamoje gegužinėje (Sklb.).

Rengėjai

— Vasario 16 gimnazijai surinkta išganytojo parapijoje \$1,600.00. Ši auksa skiriama berniukų bendrabučio statybai užbaigti.

— KLB Vankuverio apylinkės valdyba, įvertindama „Tėviškės žiburių“ paslaugas visuomeninei veiklai, atsiuntė \$25 auką per išdėdintą A. Smilgį.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Birželio 7, sekmadienį, ateitininkai, švėsdami metinę savo šventę, organizuotai dalyvavo 10.15 v. Mišiose. Prieš Mišias buvo įdžodžio apeigos o po Mišių – agapė Parodų salėje. „Pėdsakai“ meno puse – tai studentų ateitininkų suruošta meno paroda, ryšium su ateitininkų metine švente, vyko Parodų salėje.

— Ruošiasi tuoktis Edvardas Bortnikas su Audra Varankaite.

— Susituokė Raymond Koost su Catherine Gordon.

— Pakrikštijai: Brendon-Kęstutis, Broniaus ir Dainos Baronaičių sūnus; Aras-Vilius, Julijos ir Raimondo Ruslių sūnus.

— Maldos savaitė už sąžinės kalinus, išvežtuosius į Sibirą, už persekiojamus dėl tikėjimo ir kovojančius už žmogaus teises Lietuvoje prasidėjo per Sekmines ir tęsis iki ateinančio sekmadienio.

— Prisikėlimo šventovėje išvežtųjų paminėjimas įvyks per 11.30 v. Mišias, sekmadienį, birželio 14. Tą dieną KLB Toronto apylinkės valdyba yra pakvietusi kun. K. Pugetvičių paskaitai 4 v.p.p. tema „Dabartinė lietuvių politinių kalinių padėtis Sovietų Sąjungoje“ parapijos salėje.

— KLK moterų dr-jos Prisikėlimo parapijos narės dalyvaus su vėliava, pasipuošusios tautiniais drabužiais sibirinių trėminių minėjime anglikonų Šv. Pauliaus šventovėje birželio 13, šeštadienį, 7.30 v.v.

— Parapijai aukėjo: \$150 – S. Barčaitis; \$100 – P. Kudreikis, E. Švėgzdienė; „Kretingos“ stovyklavietės statyboms: \$200 – E.G.K.; \$50 – I. A. Jurcevičiai; pranciškonų klierikų fondai: \$150 – V. Slapkauskas; vargonų vajui: \$50 – I. A. Jurcevičiai.

— Mišios birželio 14, sekmadienį, 8.30 v.r. – už a.a. Pranciškų Kušlį, 9.20 v.r. – už a.a. Emiliją ir Joną Vingelius, 10.15 v.r. – už a.a. Stasę Viskontienę, už gyvus ir mirusius parapijiečius, 11.30 v.r. – už Sibire kentėjusius ir žuvusius lietuvius, 7 v.v. – už a.a. Mariją Štukičienę ir Joną Valatką.

— Toronto lietuvių katalikų abiejų parapijų kunigai ir nemažas būrys pasauliečių dalyvavo prel. J. Tadarauko 50 metų kunigystės sukaiktės iškilmėje Hamiltone birželio 7 d. Aušros Vartų šventovėje 4 v.p.p. Mišias atnašavo sukaiktuvininkas, koncelebruojant dviem vyskupams ir dvylikai kunigų. Pamokslą pasakė kun. J. Borevičius, SJ, iš Čikagos. Giedoto parapijos choras, vadovaujamas muz. D. Deksnys-Powell. Dalyvių buvo pilnutėlė šventovė. Specialias apeigas atliko vysk. V. Brizgys. Jaunimo centro salėje suruoštame pokylyje dalyvavo 500 asmenų. Pagrindinė kalbą pasakė V. Skrinškas iš Toronto. Sveikino abu vyskupas – P. Baltakis, OFM, V. Brizgys ir daugybė kitų asmenų. Jų tarpe buvo Kanados min. pirm. B. Mulroney ir Ontario premjeras D. Peterson, atsiuntę sveikinimo laiškus. Visiems nuoširdžią padėką išreiškė sukaiktuvininkas.

— Lietuvos krikščionybės sukaiktės renginiam Toronto paremti per Prisikėlimo parapiją aukėjo: dr. M. Ramūnienė – \$500.00, Otavos lietuvių katalikų misija – \$187.00, dr. J. ir dr. M. Uleckai – \$300.00, J. M. P. – \$100.00 ir tiesiogiai St. Dargis – \$100.00. Jiems nuoširdžiai dėkojame ir kartu pranešame, kad kiekvienas, aukojęs 100.00 ar daugiau dolerių, bus laikomas rėmėju ir gaus geros vietos biuletį ir oratoriją ir į po jos rengiamą vakarienę Prisikėlimo parapijos auditorijoje. Aukų po 500.00 dol. ar daugiau, bus laikomi mecenatais ir gaus po du bilietus. Abiejų grupių pavarėdės bus skelbiamos oratorijs leidinyje. Aukoti galima per savo parapijas arba pasiunčiant tiesiogiai išdėdintai V. Taseckui, 3221 Trelawny Circle, Mississauga, Ont. L5N 5G7. Aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčių.

— Adomas ir Filomena Kantautai iš Edmontono lankėsi Torontą, aptarė savo įnašą reikalus su Kanados lietuvių fondo vadovybe ir aplankė „TŽ“. Jiedu yra paruošę ir išleisdinę dvi stambias knygas – „A Lithuanian Bibliography 1975“ ir „Supplement to a Lithuanian Bibliography 1979“. Jose yra suregistruota arti 15.000 leidinių Š. Amerikos bibliotekose.

KANADOS BALTIEČIŲ FEDERACIJA

kartu su baltiečių jaunimu rengia metinį

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ

MINĖJIMA

prisiminti ir pagerbti ne tik ištremtiesiems į Sibirą, bet ir šiandien pavergtiesiems Baltijos kraštuose

birželio 13, šeštadienį, Torontė

7.30 v.v.: eukomeninės pamaldos Šv. Pauliaus šventovėje

(227 Bloor St. E. – prie Jarvis kampo); pamokslą sakys latvių kunigas Celms, giedos Toronto „Volungės“ choras, vadovaujamas D. Viskontienės, akompanuojamas J. Govėdo. Visos organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Pakviestas dalyvauti ir Kanados daugiakultūrų reikalų ministeris David Crombie.

— Po pamaldų: eitynės į Nathan Phillips aikštę (Bloor, Bay ir Queen gatvėmis); nepajėgiantiems dalyvauti eitynėse vyks autobusas nuo šventovės iki aikštės.

— Po eitynių baltiečių jaunimas. Taikos darželyje rengia vienos valandos budėjimą su žvakėmis (žvakes bus galima nusipirkti prie šventovės). Pabaiga – 11.00 v.v.

Raginame visus lietuvius dalyvauti!

Kanados baltiečių federacija

Sibirinių trėminių minėjimas, rengiamas Kanados baltiečių federacijos, įvyks birželio 13, šeštadienį, 7.30 v.v., anglikonų Šv. Pauliaus šventovėje. Po to – eitynės į Nathan Phillips aikštę, kur jaunimo rengiamos budėtuosius su žvakėmis. Žiūr. skelbimą.

— Telefonu iš Vašingtono gautas pranešimas, kad baltiečių jaunimo sandraugos stovykloje Piesaulėje (Bradford, New Hampshire, prie Concord) birželio 11-14 d.d. padarys pranešimus: gen. Lietuvos konsulas A. Simutis, Estijos konsulas A. Roos, amerikiečių teisininkas William Hough (parašęs knygą apie Baltijos valstybes), Latvių Bendruomenės pareigūnas visuomeniniams reikalams O. Kalnins ir kiti. Stovyklos tel.: (603) 938-9807.

— Estų meno paroda veikia nuo birželio 8 iki 30 d. Columbus Centre, Joseph D. Carrier Art Gallery, 901 Lawrence Ave. W. (Lawrence ir Dufferin St.). Lankoma: pirmadienį ir penktadienį 9.30 v.r. – 5 v.p.p., nuo antradienio iki ketvirtadienio 9.30 v.r. – 8.30 v.v., šeštadienį ir sekmadienį 10 v.r. – 5 v.p.p. Įėjimas nemokamas. Rengėjas – estų dailininkų draugija kviečia ir lietuvius aplankyti šią parodą.

— Ontario vyresniųjų piliečių ministeris Ron van Horne, paskelbęs birželį vyresniųjų piliečių mėnesiu, sudarė sąrašą piliečių, kuriems birželio 23 d., 6 v.v., parlamento rūmuose bus įteikti žymenys už nuopelnius savoms bendruomenėms. Sąrašą yra 21 pavardė, bet ne vienos lietuviškos.

— Jau gauta smulki informacija apie lituanistinį seminarą Lemonte. Programoje: lietuvių kalba, literatūra ir visuomeniniai mokslai. Prasideda liepos 18, baigiasi rugpjūčio 1 d. KLB švietimo komisija ragina visus, baigusius Aukštesniuosius lituanistinius kursus Torontė, taip pat lituanistinių mokyklų mokytojus bei asmenis, norinčius pagilinti lietuvių kalbos, literatūros ir visuomeninių mokslų žinias, nedelsiant užpildyti registracijos blankus. Jie gaunami pas A. Vaičiūną tel. 762-1777 ar 245-3209 arba KLB raštinėje tel. 533-3292. KLB švietimo komisija yra numačiusi padengti didesnę registracijos mokesčio dalį, į kurią įeina privatus kambarys, maistas ir mokslas. Seminaras rengiamas Mount Assisi akademijoje – Čikagos priemiestyje Lemonte. KLB švietimo komisija yra užsakiusi 10 vietų, todėl pirmenybė bus teikiama ankščiau į užsiregistravusiems asmenims, tačiau tai nereikia, kad tik 10 kanadiečių tegalės tame seminare dalyvauti.

— A. a. Povilo Raudžio trečiųjų mirties metinių proga Elena Raudienė paaukojo „Tėviškės žiburiams“ \$50.

— Knygos „Nemarus mirtingasis – arkivykupas Teofilus Matulionis“ vokiškoji laida buvo išsiuntinėta Vokietijos vysdopams, bibliotekoms, laikraščiams. Iš visur atėjo geri atsiliepimai. Pastaruoju metu „TŽ“ redakcijai gautas padėkos laiškas iš Münsterio universiteto. Jame rašoma, kad tas leidinys bus greitai prieinamas studentams, besinaudojantiems biblioteka.

Aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientai, lituanistinių mokyklų mokytojai ir asmenys, norintieji pasitobulinti lietuvių kalbos, literatūros ir visuomeninių mokslų srityje, raginami vykti į Lemontę (prie Čikagos) rengiamą

lituanistikos seminarą

1987 m. liepos 18 – rugpjūčio 1 dienomis

KLB numato teikti finansinę paramą. Plačiau pasiskaitykite KLB informacijoje šiame „Tėviškės žiburių“ numeryje.

“PARAMA” PRANEŠA:

1. Už kasdieninių palūkanų sąskaitą (Daily Interest Savings) nuo birželio 1 d. „Parama“ moka

6 1/2 % palūkanų

(prirašomos mėnesio gale ir jei indėliai viršija \$3.000)

2. Už garantuotus investavimo sertifikatus (GIC)

moka 8 % metinių palūkanų.

Taupykite ir skolinkitės „PARAMOJE“!

A. a. Vinco Čerškaus dešimties metų sukaiktai paminėti velionies žmona Aldona ir šeima paaukojo „Tėviškės žiburiams“ \$100.

— Ontario plietiškojo ir kultūros ministeris Lily Munro pranešė paskyrusi \$174,835 jugoslavų klubui Londone pirkti naujomis patalpoms. Klubas veikia jau 14 metų, bet oficialiai įregistruotas 1987 m. Turi 200 narių.

— Kanados lietuvių katalikų centras, apimantis parapijas ir organizacijas, posėdžiavo birželio 4 d. Lietuvos kankinių parapijos klebonijoje. Pirmininkaujant V. Taseckui ir sekretoriaujant A. Sungailiui, buvo apsparsstyta maldinė kelionė į Midlandą programą. Ryšium su Lietuvos krikščionybės sukaiktimi marta karta rengti platesnio masto maldinę kelionę į Kanados kankinių šventovę Midlandę, kur stovi ir lietuviškas kryžius. Toji kelionė įvyks š. m. rugpjūčio 2, sekmadienį, ir bus skirta Lietuvos krikščionybės bei jos žiedui palaikimui arkivyskupui Jurgui Matulaičiui. Numatyta progą pradėti procesija 2.30 v.p.p. ir ją baigti Mišiomis Midland šventovėje. Dalyvauti kviečiamos visos lietuvių katalikų parapijos ir organizacijos su vėliavomis. Smulkesnei programai nustatyti bei ją vykdyti sudaryta komisija: V. Taseckas, B. Čepaitienė, kun. A. Simanavičius, OFM, ir kun. J. Staškus. Posėdyje paaiškėjo, kad religinei Lietuvos šalpai Kanadoje šiais metais sutelkta 37.000 dolerių. Sąrašas bus paskelbtas vėliau. Pageidautas surinktas aukas iš parapijų ir pavienių asmenų siųsti minėtam tikslui per KLK centrą, kad būtų išvengta nesupratimų.

— „Tėviškės žiburiai“ kasmet yra mikrofilmuojami bendrovės „Commonwealth Microfilm Products“. Ši bendrovė savo mikrofilmuotus egzempliorius parduoda įvairiomis bibliotekoms ir tam tikrą nuosimtį sumoka „TŽ“ leidėjams.

— Toronto miesto senatvės komitetas skelbia konkursą fotografams senatvės tema „Images of Aging“. Dovanos laimėjusiems – I \$250, II \$150, III \$100 ir atitinkami pažymėjimai. Atrinktosios nuotraukos bus išdėstytos parodoje nuo spalio 16 iki lapkričio 6 d. Dovanos laimėjusiems konkursą bus įteiktos spalio 15 d., 6 v.v. miesto rotušėje. Konkursines nuotraukas reikia įteikti minėtam komitetui (Toronto Mayor's Committee on Aging) iki 1987 m. rugpjūčio 10 d. Konkurse gali dalyvauti visi nuo 12 metų amžiaus Toronto gyventojai.

— Baltistikos simpoziumų komitetas posėdžiavo Tartu College patalpose birželio 1 d., pirmininkaujant R. Breigziui. Dalyvavo 12 asmenų. Lietuviams atstovavo dr. B. Jonienė, dr. G. Bijūnienė ir K. Raudys. Pastarasis padarė pranešimą apie lėšas. Kadangi šių metų simpoziumas buvo sėkmingas, nutarta jį rengti kasmet. Praeitį buvo nagrinėjamos meno temos, šiemet siūloma pažvelgti istorijon. Apšvarstyta prof. T. Parmingo pasiūlyta eilė temų: 1987 m. Baltijos valstybės II D. karo metu, 1988 m. baltiečiai kaip karo pabėgėliai, 1989 m. baltiečiai kaip Kanados imigrantai (pradedant nuo pirmųjų imigracijos metų). Sekanti simpoziumų numatyta surengti Torontė 1987 m. spalio 17 arba 24 d. Į programos komitetą išrinkti: estų prof. O. Trass ir T. Parming, latvių prof. J.

MONTREAL

Sol. Gina Čapkauskienė birželio 10 d., atstovaudama lietuviams, giedos Otavoje baltiečių rengiamame sibirinių trėminių minėjime. Tarp kitų giesmių atliks ir „Motinos raudą“ iš kantatos „Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva“.

— Jurgio Matulaičio paskelbimo palaimintuoju proga mūsų seselės rengia minėjimą AV parapijoje rugsėjo 27 d. Tada bus pakartota kantata „Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva“.

— „Rūtos“ klubo organizuojama išvyka į Kvebeko miestą nevyko, nes užsiregistravo nepakankamas keleivių skaičius. Dabar bus bandoma vienai dienai pavažiuoti į Laurynijos kalnus. Be to, ruošiamasi bazarui, kuris bus spalio 24-25 d.d. AV parapijos salėje.

— A. a. Jadvygos Šipelinės atminimui įvairūs asmenys suaukojo 660.00 dol. AV parapijai, kuri yra dėkinga visiems aukojusiems ir velionės šeimai už tą gražią sugestiją.

— Danos Ladygaitės su Gary Gunning jungtuvės buvo gegužės 30 d. Šv. Kazimiero šventovėje. Pokylis

vyko „Sheraton“ restorane Laval, Que.

— Kristinos Niedvaraitės su Lina Piečiaiū prišvedybinių užsakų skelbiami AV šventovėje. Vestuvės bus birželio 20 d.

— Danutė Zabielaite susižiedavo su Kęstučiu Skuču ir Nijolė Matusevičiūtė su Alan Philip Forster. Abejos vestuvės numatomos dar šią vasarą. B.S.

— Prancūzų savaitraštis „Hebdo-vedettes“, skirtas įvairaus žanro žmonėms, 1987 m. 11 nr. išspausdino trumpą aprašymą apie Aleksandro Stankės-Stankevičiaus sukurto kantatą „Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva“. Aprašymas gausiai iliustruotas ir pavadintas „Alexandro Stankės – muzikos genijus?“ Pažymėta, kad kantatą atliko 70 asmenų choras, diriguojamas A. Stankės, lietuvių šventovėje ir kad joje kaip žiūroviai dalyvavo kompozitoriaus tėvas Alain Stankė ir kiti jo šeimos nariai bei giminės. Aleksandro Stankės pagamintos plokštelės esą sėkmingai konkuruoja su amerikietiškomis. Kor.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS – AUTOMOBILIAI – ATSAKOMYBĖ – GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – Virš \$21,000,000; REZERVAS – virš \$600,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	8 1/4 %	Taupymo – special.	5 1/4 %
Term. indėlius:		Taupymo – su gyv. dr.	5 %
1 metų	7 1/2 %	Taupymo – kasdienes	4 1/2 %
180 d. - 364 d.	7 %	Einamos sąsk.	4 1/2 %
120 d. - 179 d.	6 1/2 %	Pensijų – RRSP – term.	8 1/4 %
30 d. - 119 d.	6 1/4 %	Pensijų – RRSP – taup.	6 %

IMA UŽ:

Nekilin. turto nuo 9 1/2 %, asmenines – nuo 10 3/4 %

Informacija apie naujausias palūkanas „Lite“

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. antr. treč.	9.00 – 3.00	—	—
Ketvirtadieniais	12.00 – 8.00	4.00 – 8.00	—
Penktadieniais	10.00 – 6.00	2.00 – 6.00	—
Sekmadieniais	10.30 – 12.30	—	10.30 – 12.30

Dreifelds ir Inga Patterson, lietuvių B. Jonienė ir G. Bijūnienė. Nutarta pajavairinti simpoziumą menine programa bei paroda. Tam reikalui sudarytas komitetas: M. Aherman, G. Bijūnienė, A. Liepinš, S. Miežitis, A. Mikelsons.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju rengėjoms už suruoštą man tokį gražų mergvakarį. Taip pat dėkoju viešnioms, dalyvavusioms ir toms, kurios dėl kokių nors priežasčių negalėjo dalyvauti. Nuoširdus ačiū už puikias dovanas ir už visų rūpestingą darbą. Visuomet prisiminiau Jūsų parodytą nuoširdumą, o gražios dovanos puos mūsų namus – Lina Totoraitytė

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visom rengėjom už tokį įspūdingą man suruoštą mergvakarį. Ypač dėkoju tetai Irenai Meiklejohn, kuri, kaip vyriausia rengėja, tą popietę suorganizavo. Ačiū Marytei Vasiliauskienei už programos surašymą ir Kristinai Šimkutei už sklandų jos pravedimą. Dėkoju Melitai Bumeisterienei ir Gerdai Tarydieni už vaišių paruošimą, visom rengėjom už skanumynius. Taip pat dėkoju Irenai Vibrienei, Ritai Slapšienei ir Angelei Kazlauskienei už salės papuošimą.

Nuoširdžiai dėkoju visom viešnioms už gausų atsilankymą ir už gražias bei naudingas dovanas. Jūsų nuoširdumas, kurį Viktoras ir aš jautėme toje popietėje, liks mums neužmirštamas.

Asta Šernaitė

— Kanados daugiakultūrų reikalų min. D. Crombie paskelbė naują programą minėti įvairiomis sukaktim (Canadian Anniversary Program). Jos tikslas – pagelbėti rengėjams tinkamai jas paminėti. Programa apima įvairių sukaiktų iškilmes: istorines, etnines, visuomenines, ekonomines, politines, religines, savivaldybines, provincines, lingvistines, daugiakultūres. Blankai prašymams gaunami Department of the Secretary of State įstai-gose. Telefonas informacijai:

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Torontė.

— PARDUODA 1984 m. automobilį „Ford-E